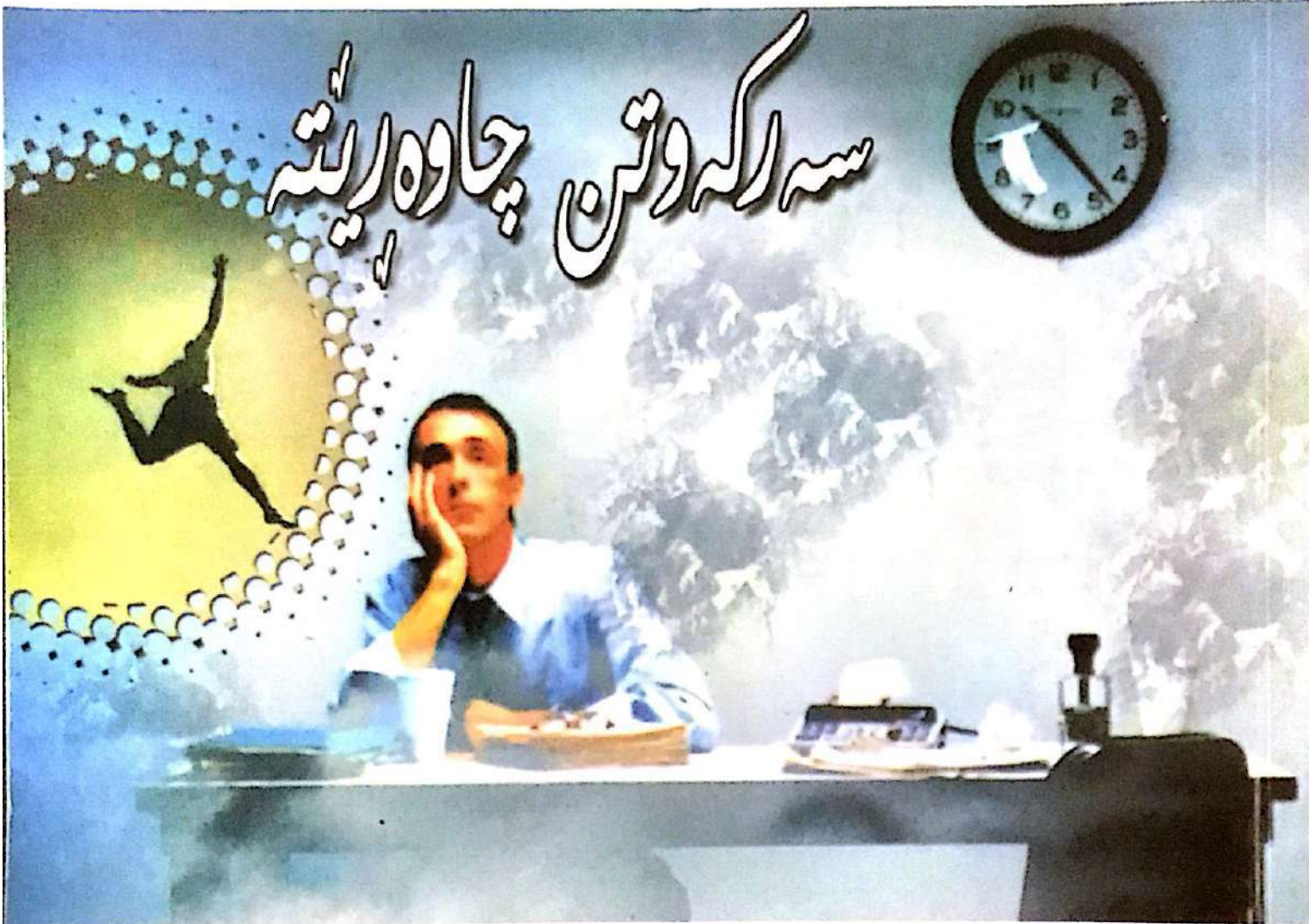

نووسینی : محمد احمد غنایم

له ئیستاره دهست پینکه

وهر گیرانی : هه قال ئه حمهد

چاپی به کهم
2007

> کتابخانه‌ی pdf

CLOSED GROUP · 122K MEMBERS

Announcements

Photos

Events

Files

Albums

Write something...

LIVE

له ئیستاوه دهست پی بکه
سه رکه وتن چاوه ریته

له ئیستاوه دهست پی بکه سه رکه وتن چاوه ریته

محمد أحمد غنایم

وه رگیرانی
هه قال نه حمه د

هه ولیر / ۱۴۲۸ ک - ۲۰۰۷ ز

ناسنامه‌ی کتیب

ناوی کتیب به عه‌ره‌بی: هیّا انطلق الآن النجّاح بانتظارک
ناونیشان: له ئیستاوه ده‌ست پی بکه سه‌رکه‌وتن چاوه‌پریتته

دانه‌ر: محمد احمد غنایم

وه‌رگی‌رانی: هه‌قال ئه‌حمه‌د

پیداچوونه‌وه: عبدالصمد رواندزی

تایپ و نه‌خشه‌سازی: باوکی ئاقار

به‌رگ: نووسینگه‌ی (ه‌یوا)

سه‌ره‌رشته‌ی چاپ: نه‌ه‌رو مه‌حمود

تیراژ: ۱۰۰۰ دانه

ژماره‌ی سپاردن: ۹۹۷ سالی ۲۰۰۶

نۆره و سالی چاپ: یه‌که‌م، ۱۴۲۸ ک / ۲۰۰۷ ز

مافی چاپ پارێزراوه بو

کتیبخانه‌ی (مه‌حو‌ی) هه‌ولێر

۲۲۳۳۶۵۰

دەروازەى دەستىك

سوپاس و ستایش بۆ خىۋى گەۋرەدە دورودو سلاۋ بۆ گىيانى
پاڭى پىڭمىيەرى خواۋ يارو ياۋەرانى.
بەشىۋەدىيەكى تازەدە ناياب ھەلسام بەنۋوسىنەۋەدە كۆكردنەۋەدى
پروگراممىسى زىمانەۋانى دەمارى لەم پەرتۈۋەكەمدە ۋەك نەمىشىكى
ئەكادىمى زۆر ساكار، ھەروەھا جىبەجى كىردى تىۋرى و
پىراكتىكى لەپروگراممە رىگەۋ ئامرازو بىنەماۋ رىسا كەتۋانى
ھاندانى ۋورەدە سوۋرۋوون ۋ پالئەرى بەھىزى ھەبىت بەرەدە
خىرابوون لەپلاندانانىكى باش بۆ ھەر پروژەدىيەكى ژيان، ئىنجا
پاشان بەدەستەينانى بەرھەمەكانى سەركەۋەتن.

ھەر ئىستا دەست پى بىكە!!

چۈنكە سەركەۋەتن چاۋەپتە، شتىكى ۋەھمى نىيە كەبۋونى
نەبىت ياخۇد شتىك نىيە ۋەكو سىبەرت نەتۋانى بەدەستەت
بىگىت!!

ھەر ئىستا دەست پىكە!!

بەلى.. ھەر ئىستا دەست پى بىكەۋ گۈى مەگرە لەۋ دەنگانەى
كەزۇرچار لەناختەۋە دىت تاكو كۆتايىت پى بەينى ۋەك ئەم
دەنگانە:

(تۆتۈنات نىيە.. كەسانى تر لەتۇ زىرەكتە بوونو

سەرکەوتوو نەبوون، سەرکەوتن بۆ تۆ نییە.. هتد).

ئەم ووشەو دەنگانە خۆی گەورە پێی رازی نییە، چونکە
وەسوەسەییە، جا بێتو سەرچاوەکەى ناخى خۆت بێت یاخورد
شەیتان وەیان خەلک.. پێویستە ئەم دەنگانە بگۆڕین بەدەنگى
هیاو بەختەوهرى بۆ بەدەستگرتنى سەرکەوتن. ئەو دوش
لەسەرەتاو ئەنجام بەدە هەر لەگەڵ خۆیندەوهرى یەكەم لاپەرە
لەلاپەرەکانى ئەم پەرتووکه بەهەردوو بەشى تیورى و پراکتیکى
تاكو دوا لاپەرە.

ئەم پەرتووکه پەرتووکی یەكەم نابى بۆ بەهێزکردنى
ئیرادەو کۆکردنەوهرى وزە بۆ هەنگاونانى بەمتەمانە بەرەو
سەرکەوتنى گەورە، بەلکو بەیارمەتى خۆی گەورە ئەمە
دەستپێکی یەكەمەو هى تری بەدوا دیت.

کەواتە (با دەستپێکەین)، چونکە سەرکەوتن چاوەڕێمانە،
سەرکەوتن شتیکی وەهمى نییە. بەلکو خۆی گەورە مەرقى
دروستکردوو و ئیرادەى پێبەخشیوو لەگەڵ وزەیهکی شیاو بۆ
گەشتن بەسەرکەوتن .

ئەو کەسانەى بەرز دەبنەوهر لەژيان ئەو کەسانەن
کە سەرکەوتن لەبەدەستەینانى ئەو شتانەى دەیانەوێت جا ئەم
سەرکەوتنەى تیايدان لەرەزامەندى خاوبێت یان نا، بەلام گرنگ
ئەوانە دەستیان پى کردو ئیرادەیان بەکارخست لەگەڵ ووزەیان بۆ
بەرز بوونەوهر سەرکەوتن.

هەموو کاتێک سەرکەوتن ئاواتى زۆربەى زۆرى بەشەریت بوو
بەتایبەتى مۆسڵمانەکان ئەوان ئاواتیانەو داوايان لیکراو، بۆیە

بەگرنىگم بىنى لەم پەرتووكەمدا لە بەشى تيۆرى سەباردت
بەكارى پرۆگرامسازى زمانەوانى دەمارى و دىدىكى تازدى ئەم
زانستە بىخەمە روو كە پىويستە موسلمانان بەدەنگىيەو بەر
لەوہى بىيتە چەكىك دژەكانيان وەكو چەكىك لەرووى فيكرىەو
بەرامبەريان بەكار بەيئن.

ئەم بەشە - تيۆرى-يە سازدانىكى فيكرىە بۆ چوونە ناو بەشى
پراكتىكى، كەدەست دەكات بە وەسفکردنى سەركەوتن و پرۆگرام
وہەنگاو و رىگەو شيوازو ئامرازەكانى.

داوا. لەخوای گەورە دەكەم سەركەوتنم پى بىەخشىت،
هەروەها راستى و راستگوىى و دلسۆزى بۆ خواپ پى بىەخشى، تاكو
روژى دوايى لەژىر دەستى راوہستم و نىعمەتى سەپركردنى
رووخسارى پىروژىم بەربكەوئى... كەئەمە گەروەترىن
سەركەوتنە.

موحەمەد ئەحمەد غەنايم

دىمەشق - شام

۲۰۰۵/۷/۳۰

پەيڭ

هەزاران درودو سلاو بۇ پەرۋەردىگارى جىھانىيان،
وہ سەلەت و سەلام بېرژىت بۇ گىيانى پاكى پيغەمبەر و
يارو ياوهرانى تاكو رۆژى دوايى:

لەم رۆژگارەدا خەلکانىكى زۆرن كە لە نىو دونىاي
ماددەيەت دا نغۆر بووينەو نازانن دەروازەيەك بۇ
دەرچوون لەم ھەموو گىرو گرفتانەي كە رۆژانە لە
كارەكانىيان روبەروويان دەبيتەو، بۆيە ئىستاكە
پروگرامى زمانەوانى دەمارگىرى (NLP). وەك زانستىكى
سەردەميانە ھاتۆتە نىو كۆرى خەباتەو و ئەسپى خوى
تاوداوە بە سەدان پيشەوايى دروستكردوہ بۇ دۆزىنەوہى
رېگاچارەيەك بۇ كيشەو گرفتەكان ھەر لەسەر ئاستى تاك
تاكو ئاستى گروپ و رېكخراو و دەولەت..

ئەگەرچى ئەم زانستەيە وەك ناو نوپىيە، بەلام
ئەوہمان لە ياد نەچىت كە ھەر لەسەرەتايى دابەزىنى
قورئانى پىرۆز ئامارە بەم جۆرە كراوہ، وە قورئان ھەموو
كات وتوويژى لە گەل ئەقل و ژىرى مروقى كردوہ، وە

بەردەوام ھانى شوينكەوتوانى داۋە كە كات ۋەك
سامانىكى ژيانىان ۋەربگرن و كارگىرى خودى خويان
بكەن.

دواى خويندنه ۋە و پيداچوونە ۋەم بەم كتيبە
بۆمان دەرکەوت ئەم پەرتووكە رەچاوى ھەردوو بوارى
كردو ۋەتە تىۋورى و پراكتىكى ، ۋەتە دواى پيدانى
زانىارى ھەول ئەدات كە لە بوارى كار كارکردن
دەستەبەربكات ، كە ئەمەش شىۋازىكى تازەيە، چونكە
زۆربەرى پەرتووكەكان تەنھا زانىارىت پى دەبەخشن بى
ئەۋەى رەچاوى چۆنىەتى بەكارھىتانی ئەو زانىارىانە
بكەن كە ھەندىك جار تەنھا خەيالەتە و دەستەبەركردنى لە
ژینگەيى واقەى دا ئەستەمە.

بۆيە دەلیم لە ئىستاو ھەولبەدە سەرکەوتن
چاۋەرپىتە، ۋاز بىنە لە ھەموو ئەو ۋوشانەى كە مروڤ
دەروخىنن و توانا و بەھرەكانى دەرکۆژن، گوڤ مەدەرە بەو
كەسانەى كە بە چاۋىكى كەم سەيرى رەفتارەكانت دەكەن
و پلانەكەى تۆيان پى لاۋازە و پىيان ۋايە كە تۆ ھىچ
كاتىك ناتوانى ئەم كارە جى بەجى بکەى.

دلىابە تۆ سەرکەوتوو... سەردەكەوى ... ئومىدت
بە پاشەرۆژت ھەبىت.. دونيا بۆ تۆ دروستكراۋە.. تۆ

خاوهنى زياتر له سى بههره ي به دواى بگهړى
 بيدوزه وه... تو زمانزانى... تو هونه رمندى... تو
 پسپورى... تو... تو نه وهى كه تو دته ويټ، به لام تهنه
 پيوستيت به هل و كوشش ههيه، پيوستيت به ريبهرو
 ماموستا ههيه، پيوستيت به پلان و ريځستنى كات
 ههيه، كاته كانت مه كوزه به ديار سهير كردن و گوى گرتن
 له ناره زوه كانت، خوت مه كه قوربانى ناره زوويى خواردن
 و خواردنه وه و نوستن و رابواردن، كه به داخه وه زوربهري
 زورى خلك وا تيگه يشتوون ژيان تهنه بريتي يه له مانه،
 كاته كانت بكه به چهنه به شيك به شى نه وانيش بده به لام
 به شى شيرى بو په روه رده خودى خوت دابنى؟!!

نه وهش بزانه تو سهركه وتوويى و نه وكاته ي
 سهركه وتيت به سه ر ناره زوه كانت.

له كوتايى به هيواي سهركه وتن و سهرفرازى بو
 براى نوسه ر و وهرگير و كتبخانه ي (مه حوى) و هه موو
 نه واننه هوكارى سهركه وتنى نه م په رتووكه بوون به م
 شيويه بكه ويته به رده ستى خوينه رانى كوردى .

عبدالصمد رواندزى

۲۰۰۷/۴/۴ - ههولير

بەشى تيۇرى

خۆت له یاد بێت

زۆر جار گوێبیست دەبین یه‌کیك به‌ یه‌کیكى تر
ده‌لیت. (یارى به‌ ئه‌عصابى ده‌كه‌م) یان (ئایا ناتوانم
ئه‌عصابى بسووتیڤم؟) یاخود (واى لى ده‌كه‌م شیئى ده‌كه‌م
به‌ قسه‌كانم) وه‌ یان (ئایا ناتوانم شیئى بكه‌م واى لیبه‌كه‌م
بكه‌ویته‌ نیگه‌رانیه‌وه‌؟!)

پرسیار ئه‌وه‌یه‌:

((ئایا ئه‌وه‌ كه‌سه‌ به‌ته‌واوه‌تى چى ده‌ویت له‌وه
كه‌سه‌ى كه‌ قسه‌ى ده‌رباره‌ى ده‌كات؟!))

وه‌لام: ده‌یه‌ویت کاریگه‌رى له‌سه‌ر ده‌مارى بكات و
ئىستفزازى بكات و بیگوازیته‌وه‌ له‌ حاله‌تیكه‌وه‌ بو
حالتیكى تر...

به‌لام ئه‌مه‌ چۆن ده‌بییت؟! ... به‌ به‌كاره‌ینانى چه‌ند
ووشه‌ و رسته‌یه‌ك كه‌ ده‌یگه‌یه‌نته‌ ئامانجه‌كه‌ى ...
له‌ لایه‌كى تر، چى ده‌كه‌یت ئه‌گه‌ر ببینیت یه‌کیك

بە شىۋەيەكى لە ناكاو بە تورەيى تەماشات دەكات،
ياخود پروو بەپيىكەنن تەماشات دەكات؟!

ئايما ئەمە شتىك لە لاي تو دروست ناكات بو
ئەوھى بە دوای زانينى ھۆكارەكان بگرييت دوای ئەوھى
لە حالەتى ئاسايى خوۋى گۆرا بو حالەتيكى
سەرسورماو؟!

لە لايەكى تر: بوچى ھىچ كەسيك لە ئيمە لە
مالەوھ ناچيتە دەرەوھ تاكو تەواو خوۋى نەپازينيتەوھ لە
پرووى جل و بەرگ و ريڭخستنى قزى؟ ...

ياخود بوچى باشتين ووشە ھەلدەبژيرى بو قسە
کردن لەگەل كەسانى تر؟!

بەكورتى ئەم نمونانە ھەلبژيردراون لە ژيانى
پۆژانەمان، گرنگى لەوھدايە ئيمە گشتمان مومارەسەى
پروگرامسازى زمانەوانى دەمارى (عصبى) دەكەين .. يان
بە واتەيەكى تر: .

ھەموومان دەمانەويت بەم كردهوھ باسكراوانە
ياخود ووتانە بو پيكانى ئەعصابى كەسانى تر و تيان
بگەيەنن بو گۆرانيان لە شتىك بو شتىكى تر بو لاي

خۆمان ...
لیره دا ده چین بۆ پیناسه کردنی پرۆگرام سازی
زمانه وانی ده ماری (البرمجة اللغوية العصبية) به چه ندین
تیگه یشتن و بۆچوونه وه.

پیناسه ی پرۆگرام سازی زمانه وانی ده ماری:

پیش ده ست پی کردن به پیناسه کردنی ده مه ویت
ئیشاره ت به تاقیکردنه وه یه ک بده م - که بیگومان که سمان
پینی دلشاد نابین - که تیایدا ته گبیق کردنی زانستی
پرۆگرام سازی زمانه وانی ده ماری ده کریست.
نه موونه یه کتان ده ده می: هه ردوو قه سابخانه که ی (کضر
قاسم و دیر یاسین) که ژماره ی شه هیده کان له م دوو
قه سابخانه یه زۆر که م بوو به به راوورد به ئیستا. به لام
ئه وکات چی روویدا؟!

گه وره ترین ناره زایی دروست بوو له جیهان.
به تایبه تی شاعیره کانی خاکی داگیرکراو
ده ستیانکرد به نووسینی جوانترین و به هیزترین
هه لبه ست، هه روه ها هونه رمه ندان به هه مان شیوه ...

ئەمپۇكە قەبارەى كارەساتەكان گەورەتر و زیاتر
بوو لە ژمارە و شیوەدا ترسناکترە و خەلك قەسابخانەكان
راستەوخۆ لە سەتەلایت دەبینن، بەلام كاردانەوكان زۆر
كەمترە لە جاران ..

پرسیار:.

- كوا كاردانەوهمان و دەمارگەرژیمان؟!
- ئایا هەر وەكو جارنە بەرامبەر داگیرکردن و
قەسابخانەكان؟!
- بى گومان نەخیر.
- باشە نەى چى پوویداوه؟!

دەمارمان پڕۆگرامكراوه لەسەر پيشبینى كردنى
ئازار و قەبۆل كردنى هەتك كردن و هەموو ئەو شتانەى
لەسەر شانۆى پووداوهكان دەكریت ..

بۆ نموونە .. راپەرینی ئەقصابا (الاقصى) دەستی
پێكرد و گشت جیهانى عەرەبى و موسلمان هەلسان
بەرامبەر بە چوونە ژوورەوێ شارۆن بۆ مزگەوتى ئەقصابا،
پاشان جوولەكەكان محمد دۆرەى مندالیان كوشت و

ديسان دونيا هه موو به توپه ييه وه هه لسانه وه سه رپي
پاشان وايلاهات كوشتني مندا ل بووه شتيكي ئاسايي.
هيچي ترمان جگه له ناره زايي لي ره و ئه وي گوي لي نه بوو
كه له ئاستي پرو داه كان دا نه بوون ...

به هه مان شيوه بابته تي ديواري ناوبره (الجار
العازل) كه هيلي سوور يا خود رهش بوو جيهان هه موو به
توپه ييه وه هه لسا سه رپي، به لام بينا كردن ته واو بوو و
بووه شتيكي ئاسايي، به لكو ئيستا (فه له ستينيه كان) يش
كاري پي ده كه ن و زور به ئاسايي له كه ناله ئاسمانيه كان
ده بينريت و زياتر له مهش ئيسرائيل ده يه وي ت قازانجيكي
تريشي لي بكات و بيكاته شوي نيكي گه شت و گوزار ...

كه واته دوژمن ستراتيژيه ت و تيگه يشتنيكي هه يه
و له سه ري ده روات بو پر وگرام كردني ئه عصابي جيهان به
شوينكه وتني و جي به جي كردني هه نگاوه گلاوه كان ...

له ئه نجامي ستراتيژيه ت و تيگه يشتنيكي
هه پره مه كي و ئاراسته نه كراو ئيمه و امان لي هات ته نها داوا
ده كه ين كوشتن و ئازاردان رابگيري ت له جياتي ئه وه ي
گشت جيهان هوشيار كه ينه وه كه جهنگه كه مان مافيكي

شەرىعى يە. ئىستى وا بلاۋ بويىتەۋە كە ئەۋ جەنگەي ئىمە
دەيكەين برىتى يە لە تىرۈر و پىۋىستە بىرېكرىت...

ئىمە ئىستى داۋاكارىيەكانمان كەمترە لەۋ شتانهي
كە بەدەستمان ھىنان لە رېكەۋتنى ئۆسلۇ بۇ نموۋنە
ئىستى ئىمە داۋاي غەزىزە دەكەين لەگەل ئەۋەي غەزىزە لە
دەستى خۇمان بوو بەبى قوربانى دان بە مولك و داھات و
گىيانى خەلك ... لە لايەكى تر وامان لىھات چاۋەرى
دەكەين و خۋازيارىن كە لوتكەي عەرەبى بىەستىرىت
ئەگەر بىت و تەنھا بۇ قسەكردنىش بىت داۋاي ئەۋەي
پىشتىر پروتستوى دروشم و ووتارەكانىمان دەكرد لەبەر
ئەۋەي بەبى كاركردن بوون ...

كەۋاتە ئەم تاقىكردنەۋە لەگەل ھەندىك
ۋوردەكارىيەكانىدا داکۆكى دەكاتەۋە لەسەر ئەۋەي ئىمە
خەلكىكىن پروگرامكراۋىن بۇ ئامانجىك، و ئەمەش
ھاتەدى، ئىستى ئەركە لەسەرمان كە پروگرامىك دابرىژىن
كەۋا گشت جىھان پروگرام بكەين بۇ بەرژەۋەندى
خۇمان...

(ئەم تاقىكردنەۋەيە كە نووسەر باسى كىردۈۋە)

چونکه خووی خه لکی فه له ستینه، بو ئیمه ی کوردیش
چونکه کیشه کانمان له یه کتر نزیکن هه مان شت له سه ری
جی به جی ده بیئت^(۱)

درو ناکات

دوای باسکردنم بو ئهم تاقیکردنه وه که هیما ی
به هیژ ده به خشیت بو پیناسه ی پرۆگرام سازی زمانه وانی
ده ماری، من ئیستا فه رمو ده یه کی پیغه مبه ر (ﷺ)
ده هیئمه وه یادتان که به هه مان شیوه هیما ی به هیژ بو
پیناسه کانی پرۆگرام سازی ده به خشیت...

پرسیاریاریان کرد له پیغه مبه ر (ﷺ): ئایا ئیماندار
دزی ده کات؟ ووتی: به لێ، ئایا ئیماندار زینا ده کات؟
ووتی: به لێ، ئایا ئیماندار درۆ ده کات؟ ووتی: نه خیر.

بوچی زینا و دزی؟ له گه ل ئه وه ی ئهم دوو کرداره
جووله و چالاکی جهسته یی تیا دایه، هه روه ها کار دانه وه ی

^(۱) وه پرگیر

زۆريان تېدايه له گهل ئه وه شدا پيغه مبه (ﷺ): فەر مووی
له وانیه ئیماندار ئه نجامیان بدات .. به لام پيغه مبه (ﷺ):
فەر مووی هتی که نابیت (درو) له لای ئیماندار ه بیئت،
به لکو درو له ململانی دایه له گهل ئیمان ..

که واته: بۆچی درو نه خیر؟!

پيغه مبه (ﷺ) وویستوو یه تی ئیماندار و مروڤ به
گشتی پروگرام بکات له سهه ئه نجام نه دانی سه ریچی و
گوناح هه ر ته نها (زینا و دزی) نا که له فەر مووده که دا
هاتوو به لکو ئه م دوو گوناحه پیوه رن بۆ خیانه ت و
خواردنه وهی عه ره ق و بوختان ... هتد.

چۆن؟

کاتیك گشت مروڤيک واپه روه رده ده کریت و
په یمان ده دات که درو نه کات و هیچ شتیك له کرده وه کانی
له گونا ه و سه ریچی نه شاریته وه ..
ئهو که سه ی راهاتوو و په روه رده کراوه که درو
نه کات ناتوانی بۆ نموونه سه ریچی زینا یا دزی ئه نجام

بدات، چونكه ئەگەر پرسىياری ئى كرا ناتوانى درۆ بکات و
 به درۆ وه لām بداته وه له سه ر کرده وه کانی ..
 لی ره دا پیغه مبه ر (ﷺ) مروقی پروگرام کرد له سه ر
 ئە نجام نه دانی سه ریچی له ریگهی گرتنه به ری
 هه نگاو یکی گ رن گ ئە ویش ((درۆ نه کردنه)) ..
 بۆیه له ئە نجامی ئە وه بوو بینیمان یه کیك له
 یاهو ره ان هاته لای پیغه مبه ر (ﷺ) ووتی: ئە ی
 پیغه مبه ر (ﷺ) ی خوا حه دم ئى ده ربکه و پاکم بکه وه،
 چونكه سه ریچی زینای ئە نجام دا بوو ..
 هه روه ها ئافره ته غامدی هکه که زینای کرد بوو هاته
 لای پیغه مبه ر (ﷺ) تا کو به جى به جى کردنى حه د پاکى
 بکاته وه، به لām پیغه مبه ر (ﷺ) فه رمووی: برۆ تا کو
 سه که ته داده نى ی ..
 دواى مندالبوونه که ی هاته وه و له یادی نه کرد و
 په شیمان نه بو وه ..
 ئە و کات پیغه مبه ر (ﷺ) فه رمووی: برۆ تا کو شیر
 ده ده ی به منداله که ته ... دواى سالیك گه رایه وه به بی
 په شیمان بوونه وه ..

پیغهمبهر(ﷺ) فهرمووی: دوو سال شیردانه کهت
تهواو بکه.

(سوبحانه لالا) ئەمه گشتی ده لالهت له سهه چي
دهکات؟!

ده لالهت له سهه ئەو ئامانجه دهکات که
پیغهمبهر(ﷺ) دیاری کردبوو به پرۆگرام سازی و به
دیاریکردنی ههنگاو یاخود بهرنامه ی راست و دروست...

رازی نابیت بو دایکی

به هه مان شیوه ئەو پیاوه ی هاته لای
پیغهمبهر(ﷺ) و پئی ووت: ئەه ی پیغهمبهری خوا
خۆشه و یستری شت لای من زینا کردنه، یاوه رهکان
سه رهتا وویستیان له پیاوه که بدهن بههوی بی ئەدهبی
کهوا به جورئه تهوه ئەم قسه ی له بهردهمی پیغهمبهر(ﷺ)
کرد ...

به لام پیغهمبهر(ﷺ) داوا ی لی کردن واز له پیاوه که
بهینن و به پیاوه که ی فهرموو: لیم نزیک ببهوه .. پیاوه که

نزیک بۆۋە، پېغەمبەر (ﷺ) پىئى فەرموو: پىت خوشە بۆ
دايكت؟ ووتى نەخىر...

فەرموۋى: پىت خوشە بۆ خوشكت؟ ووتى
نەخىر...

پىت خوشە بۆ پلكت؟ ەتد؟ پياۋەكەش ەەر
دەيووت نەخىر .. ئىنجا پېغەمبەر (ﷺ) پىئى فەرموو:
ئەۋھاش خەك بۆ ناموسى خۆيان پىيان خوش نى يە و
رازى نىن، پياۋەكە بە رق لىيۈونەۋەى زىناكردن لە لاي
پېغەمبەر (ﷺ) چوۋە دەرەۋە...

كەۋاتە: پېغەمبەر (ﷺ) چى كرد لەگەل ئەم پياۋە...
تۈزىك سەرنج بدە پېغەمبەر (ﷺ) بەم شىۋەى خوارەۋە
رەفتارى كرد:

۱. سەرنجى خوشەويستى بە پياۋەكە بەخشى و
پىئى فەرموو: لىم نزىك ببەۋە، ەەر دوو قۇلى
خستە سەر پانى پياۋەكە.

۲. لە پياۋەكەى نەپرسى كە ئايا چەند جار

كەوتۆتە ناو گوناھى زىنا كىرگەنەۋە لەگەل ئەۋەى
پىاۋەكە بە سەروسىمايدا دىار بوو كە ئەم
گوناھى ئەنجام دابوو و پىۋىست بوو سزا
بدرىت، بەلام گىتۆگۆكردن رەفتارىكى بەجى ترە
لەگەل مروڧ لە جىياتى جەلدكردنى بە قامچى لەو
حالتەدا ياخود لەم كاتەدا.

۳. بۇرق بوونەۋە لە زىنا دەمارى پىاۋەكەى
خروشانى بە كارىگەرى ئەم پىرسىارە كە ئايا رازى
دەبىت بۇ دايكى يان خوشكى ياخود پىلكى
هتد.

۴. لە پىاۋەكەى گەياند كە زىنا كىرگەن دەست درىژى
كىرگەنە بۇ سەر ناموسى خەلك و پىشلىكردنى
مافەكانىانە بۆيە نابىت مومارەسە بكىت.

ئىنشائەللاھەلۋەستە لەسەر ئەم فەرمودەيە لە
چوارچىۋەى تر دەكەين، بەلام ئىستا لە چوارچىۋەى
پىناسە، چ پىناسەيەك دەتوانىن دابرىژىن بۇ
پروگرامسازى زمانەۋانى دەمارى لە چوارچىۋەى
نمۇنەكانى ھىنامانەۋە.

(کرده وه کانی ئیسرائیل - فهرمووده ی پیغه مبه ر
(ﷺ) که وایماندار درو ناکات - ئه و فهرمووده ی باس له م
پیاه ده کات که هزی له زینا کردنه، یاخود ووته ی
که سیك که ده لی ((یاری به ئه عصابی ده که م))... هتد)

زیاتر روونگردنه وه

ئیسئا ده توانین پیناسه ی پرۆگرام سازی
زمانه وانی ده ماری به مشیوهیه بکهین:

بریتی یه له کو مه لیك ههنگاو و ئیجرائات یان
ئامراز یان ریگه که ده بیته هو ی خوگونجان یاخود
پرۆگرام سازی وه یان کاریگه ری له سه ر ئه عصاب (یان
له سه ر میشك یاخود له سه ر ههسته کان) بو به دهسته یانی
رهفتاریك وه یاخود ئامانجیك. ئه وهش له ریگه ی زمانیکی
پاراو ... جا ئه گه ر ئه م زمانه، زمان ی قسه کردن بیئ
یاخود جهسته ... مه به ستمان له زمان ی جهسته وهك
پیکه نینی یه کیك به رووی یه کیکی تر به ساردی، یاخود

پيڭكەننىڭ بۇ بەدەست ھېناني مەبەستىڭ، ۋە ياخود
ۋەتنى (بەخېرىيى) بە دەنگىكى كز و خەماۋى لەگەل
سەيرکردنىكى سارد ...

ۋە يان برىتى يە لە زانستىڭ چۈنىيەتى ويىنە
كىشانى ھەنگاۋە كاريگەرەكانمان فير دەكات بە ھەر
زمانىڭ بىت بۇ بە دەست ھېناني ئامانجىڭ .. لە لايەكى
تر لەوانەيە بەرنامەريژى بىت بۇ بەدەست ھېناني
ئامانجىڭ بە يەك ھەنگاۋ ياخود گرنگ نى يە پيويستى بە
چەندىن ھەنگاۋ بىت.

برىتى يە لە ھومارەسەكردنىڭ كە مەۋقە پىرى ھەلدەستى:

۱. بە شىۋەيەكى ھەستى و بە مەبەست لەگەل
خودى خۇي ۋەك يەكىڭ كە دەيەۋىت شتىكى
نىگەتىڭ لە خودى خۇي بگورىت ياخود حالەتىكى
پۈزەتىڭ لە خۇيدا بەھىزتر بكات... بۈيە رى و شويىن
ۋ ھەنگاۋى پيويست بۇ ئەم مەبەستە دەگرىتە بەر،
ۋەكو ئەم كەنناسە كە شەقامەكان پاك دەكاتەۋە،
كۆمەلىڭ مامۇستاي بىنى كە دەچوون بۇ قوتابخانە

له به يانیسه کی زوودا، مامۆستاکان خه مبار و
 زهحمهتی دهوام و وهزیفه به رووخساریان دا
 دیاربوو، به لام سهیریان کرد که ناسه که زۆر به
 شادی و دلخۆشیه وه شهقامه که پاک دهکاته وه، له
 خۆیان پرسى (ئه وه بۆ وا به دلخۆشى و شادی
 گۆرانى ووتنه وه کار دهکات له کاتیکیدا پیسایى
 کو دهکاته وه و کارى که ناسى دهکات؟!) چوون بۆ لای
 پرسىاریان لی کرد: بۆچی وا شاد و دلخۆشه و
 گۆرانى دهلیت له گهل هه لگرتنه وه و پاککردنه وه ی
 پیساتى؟! به چهند ووشه یه کی زیرین وه لامى دانه وه
 که هیما بوون بۆ رهزانه ندی و پرۆگرامکردنى خۆی
 له سه ر ئه م پیشه یه، به لکو قه ناعه تیشى پیى هه یه و
 پیى کارىکی مه زنه ... پیى ووتن: بۆ دلشاد نه به م
 له کاتیکیدا من هه لده ستم به پاراستنى سه لامه تی
 ته ندروستى گشت خه لك، من لیپرسراوم به رامبه ر
 ته ندروستى و سه لامه تیان له نه خۆشى...

۲. له گهل خۆدى خۆی به شیوه یه کی ناراسته خو و
 نه وویست و لی ره دا مروڤه ئاگادارى خۆی نابیت...

وهكو ئەم ئافرەتە كە دەچیتە ئاھەنگی بووک
 گواستەوہ بہ دلخۆشی و شادیوہ، لەناکاو لە
 ریگادا بۆنی عەتریک دەکات لە بۆنی ئەم عەترە
 دەچیت کە دەستگیرانە کۆنەکە ی بەکاری دەھینا کە
 چەندین یادگاری ناخۆش و بە ئازاری لەگەڵ دا
 ھەییە... لیڤەدا بۆنی عەترە کە ئەم ئافرەتە ی
 گواستەوہ لە حالەتیک بۆ حالەتیک تر، لە ساتەکانی
 شادی بۆ ساتەکانی ناشادی... لیڤەدا ئەم بۆنە بە
 زمانیکێ ھەستییکراو ((تییینی کراو)) دا دەنریت کە
 کاریگەری لەسەر ئەعصاب یاخود لەسەر میشتک
 ھەییە...

وە ھەروەھا بابەتی بەیەکگەیشتن لەگەڵ چەند
 کەسانیک لە ناو خودی خۆت و دەلیی: من تەمبەلم، من
 نەخۆشم، من فاشیلیم... ھتد.

کەسانیک ھەن خۆیان قەناعەت پی دەکەن کە
 فاشیلن و دەروونی خۆیان لەسەر فاشیلی پرۆگرام
 دەکەن.

۳. له گهل كه سانی تر وهكو ئهو كه سهی فیږی
هونه ری بازار ده بیټ، فیږی ئهو ده بیټ كه چوڼ
کریاره کانی پرؤگرام بکات بو کرینی شتومه که کانی،
وه سه بارهت به موماره سه کردنی پرؤگرام كه مروؤ
پی هی هله دستیت له گهل كه سانی تر بریتی یه له
هه لبراردنی ووشه کان و جل و بهرگ و پوښاکي و
جوانکردنی په رچه م و قژی ...

ئهم هه موو موماره سه کردنه پرؤگرامیه به شیوه ی
هه ست یاخود نه هه ست ده بیټ، موماره سه ی پرؤگرامی
که به شیوه یه کی نه وویست (لا ارادی) توشی خود ده بیټ،
وه کو: مروؤیک کاتیك له شویښکی غریب سه بارهت به
ئهو دیته خواری ئهو دوو چاری ده بیټ، هه روه ها وهك: به
دیار که وتنی نیشانه کانی درؤ له باب هتیک له سه ر
رووخساری خاوه ن درؤ که (درؤزنه که) وهك سوور بوونی
رووخساری یاخود قوت دانه وهی تفی خو ی به شیوه یه کی
له ناکا و چاوه روانه کراو ... به هه مان شیوه خه فه تباری
و دلخوښی هه ر چه نده هه ندی جار کو ترو ل ده کریڼ ...
جیاوازی چی یه له نیوان شتیکی هه ستی یاخود

نههست له کاریکی نهوویست (لا إرادی)؟! ئیمه لهم
پرسیاره دا له چوارچیوهی گفتوگومان دا دهربارهی دوو
شت قسه دهکەین ... شته نههسته که بهنده بههست و
سوژه راسته خوکان که مروڤه دهی دهربری یاخود
کوئترولیان دهکات، بهلام شته ئیرادییه که بریتی یه لهو
گورانکاریه فیزیولوژیانهی که دووچاری جهسته وهکو
مادده دهبیئت، بی گومان له ئهنجامی ههست و سوژهکان
دهبیئت بهلام ناراسه تهوخوا و رهنگه تهفسیرکردنی
زهحمهت بیئت ...

کهواته له پشت گشت ئهم ووتانه دا تهنها
تیگه یشتنی پیناسهکان یارمهتیمان دهدات:

یهکه م: پرۆگرامسازی: بریتی یه له ئهنجامدان و
وههنگاو دهکان و ئامراز دهکان و شیوازهکان و ریگهکان،
ههروهها بریتی یه له چاوگی کارهکه.

دووهم: زمانهوانی: واته ئهو ووشه و یهکانه یه که
بهکاری دهیئنین ههروهها مه بهستی زمانی جهسته شه

واته زمانى جووله و هيّما و گوزارشتهكان ...

ئامانجهكهى زمان جا ئەگەر ووتن بىت يان تىبىنى
و جووله هەرچهنده زمانهكه پاراوبىت دهبينين ئەعصاب
كۆنترۆل دهكات، و به پىچەوانهشهوه.

ئەو زمانهى دهبيتە هوّى تىگەيشتنى كهسانى تر
به پىچەوانهى ئەوهى توّ دهتهويت ئەوه زمانىكى بى
ئومىد و سەرنهكهوتوو، كيشهكهشى برىتى يە له
تىنەگەيشتن و ديارنهکردنى ئەو ئامانجهى دهتهويت
بىپىكى ياخود نهبوونى تواناى دەربرين، هەر لهبەر
ئەمهشه كيشه و گرفت له نيوان خهك و له نيوان ئەو
لايه نانهى مامهله لهگهڵ يەكتر دهكەن زۆر دهبيت ...

ئيمه زۆر جار گويمان له خهك دهبيت دهلين: (من
به ههله تىگەيشتم، من مەبهستم ئەوه نهبوو، چوزانم تو
مەبهستت ئەوهيه، برام بو تيم ناگهى ... هتد).

سى يەم: دهمارى ((العصبية)) : ئەم دهستهواژيه
دهلالهت لهسەر ئاميرى دهمار دهوات و سى توخم له خو

ده گريټ:

۱. وەرگره کان: واته پيښج هه سه ته کان که زانياري شته کان پيشوازي ده کهن... هه سه ته کان بنه ماي سه ره کی وەرگره کانن..
۲. چاره سهر (معالجات): واته ميشک، بريتي يه له چاره سهری ئه و شتانه ی هه سه ته کان وهریانگرتووه به ئه ری یان نه ری ...
۳. دهرهاویشه ته کان (مخرجات): واته ئه و رهفتاره ی که له ئه نجامی ميشک دهرده چيټ که ميشک قه ناعه تی پيهاتووه، وه ئه گهر قه ناعه تی پی نه هات ئه واهيچ شت جی به جی ناکات.

نمونه:

تو وهك هه سه ته کان پيشوازي زانياري
جگهره کيشانت کرد به گويچکه کانت و جگهره کهت بينی
به چاوه کانت و به لوتت بونت کرد و به ده ست

هه لڳرت، رهنګه تاميشت کردييت. ميشکت کهوته ژير
 کاريگهري ئهم هه ستانه و چاره سهريان دهکات به قه ناعهت
 کردن بهم جگه ره کيشانه يان نا، جي به جي ي دهکات يان
 نا، جا ئه گهر جي به جي ي بکات پي ي ده لين رهفتار
 هه روه ها جي به جي نه کردنيشي به هه مان شيوه.

نمونه يه کی تر به کورتی؛

مروقيک که هه رگيز عارهق ناخواته وه، ئه واه به
 رهفتاريک هه لدهستي و پاداشتيش وهرده گري، به هه مان
 شيوش بو هه ر شتيکی تر له حه رام کراوه کان بيت يان
 حه لاله کان.

وه سه بهارته به زاراهي ((پروگرام سازي
 -مانه واني ده ماري)) که وه سفي ئهم زانسته دهکات بو ئهم
 زاراهيه زاناي عيراقی دکتور محمد تکريتي واه ده بيني که
 ناوه که ي بگوړي بو ((ئهنده زي دهرووني)) و خاوه ني ئهم
 زاراهيه. ئهمه ش واته دهروون بريتي يه له بينايه کی
 گه وره ده توانين ئهنده زي بکهين و په روه رده ي بکهين و

بونياتى بکهين به بنه ما و ههنگاو به ههنگاو... هتد، جا
به ره و لایه نی نیگه تیڤ یاخود پوزه تیڤ ...

ئه وهی سه رنجی گشتمان راده کیشتی دووباره
بوونه وهی ووشه ی (ئامانج) ه یاخود زور ته رکیزمان
کردوته سه ر ووشه ی (ئامانج) ... گرنگی و پیویستی
ئه مه چی یه؟! ...

لیره دا ده ست ده کم به ئاخاوتن ده باره ی
بنه ماکانی پروگرام سازی زمانه وانی ...

بىنچىنە كانى

پروگراممىسى زىمانەۋانى دەمارى

برىتى يە لە سى بىنەما :

يەكەم : ئامانچ :

ئەم بىنەمايە برىتى يى لە مەبەست و وويستى
کردارى پروگراممىسى زىمانەۋانى دەمارى و بۇ ھەنگاۋ
ھاۋىشتىن، ۋە ئەگەر ھىچ ئامانچىكىمان لەبەر چاۋ نەبىت بۇ
پىكان و بەدەستەيىنان ئەۋا كارتىكىردن لەسەر ئەعصاب
(دەمارەكان) ھىچ سوۋدىكى نايىت ...

لە لايەكى تر نايىت و ناكىت بە ھىچ شتىك
ھەلبىستىن بەبى بوۋنى ئامانچىك كە بوۋى ھەۋلەبدەين،
ئەگەر نا ئەۋا ھەر چ بىكەيت گومرايىيە و كەشتىيەكەت ھىچ
تەۋزىمە بايەك شىۋا نايىت بوۋى ئەگەر بەندەرىك نەبىت كە
بىھۋى بىگاتى ...

بۇ نەۋنە : ئەگەر بىچىنە نىۋ گۆرەپانى يارى تۈپى

پىٰ له نيوھى يارييھكە ھەر دوو گۆلى دوو تىپھكەمان
لابرد، ئايا يارى دوو تىپھكە بەردەوام دەيىت؟! بىٰ گومان
نەخىر...

جا بۆكەسىك كە ئەم ژيانە بە گشت بوار و
وردەكارىھكەنەوھ بەسەر دەبات، ئايا دەكرىت بەبىٰ
ئامانچ بژىت كە بۆى ھەول بدات؟!

ئەگەر لەسەر ئاستى يارييھكە كە ماوھكەى سەعات
و نيوىك بىت نەكرىت بەبىٰ ئامانچ جا ئەگەر ھەر بۆ
يارىش بىت، يارى بەبىٰ ئامانچ دەيىتھە ھۆى بە فيرۇدانى
ماندوويى ھەر دوو تىپ و ناوبژىوان تىٰ ناگات چۆن
ناوبژىوانى بكات و دەيىتھە ھۆى پەرتەوازە بوونى
ئەركەكان، جا چۆن دەيىت بۆ ژيان بە بىٰ ئامانچ؟!

بە ھەمان شىوھ ئەگەر پىم ووتن بەيانى دەچىن بۆ
گەشتىك، وادەى ژوانمان بەيانى لاي پردىك دەيىت، ئايا
بەراستى من ئامانجھكەم پىدان ياخود شويىنە راستەكەم
پىٰ ووتن؟! بىٰ گومان نەخىر. پىويستە شويىنى گەشتەكە
(ئامانجھكە) دياربكەم. ئايا وادەكەمان لە لاي راستى
پردەكەيە ياخود لە لاي چەپ؟! لە باكوورى گۆرھپانى

پرده که یاخود له باشووری؟! کهواته ده بیټ ئامانج روون
و دیارکراو بیټ ...

لیږده دا پیویسته ئامانج و سیفات که بریتین له:

۱. روون بیټ: بۆ نمونه دهمه ویټ به توانا بم له
بواری راگه یاندن یاخود یه کیڅ ده لیټ دهمه ویټ بېم
به خزمه تکاری ئیسلام یاخود بېم به پزیشکی
گه وره.

۲. دیارکراو بیټ: (دهمه ویټ بېم به کادیری
راگه یاندن) ئەم ووتیه به س نی یه، به لām ده بیټ ئەم
قسه یه دیار بکه م یاخود ئەم ئامانجه دیار بکه م که
دهمه ویټ بېم به بیژهر یاخود په یامنیږ یاخود
پیشکه شکار ... هتد.

هه روه ها به هه مان شیوه بۆ ئەو که سه ی ده لیټ
دهمه ویټ بېم به خزمه تکاری ئیسلام: ده بیټ بېم به ووتار
خوین یاخود بانگه وازکار یاخود ... هتد.

ئەو ئامانجه ی که دهمه ویټ به دهستی بهیڼم
هه رچه نده دیارکراو بیټ و گشتی نه بیټ، تا ئەو ئەندازه یه

رێژهی سهركهوتنی بهرز دهبیټ...

تۆش کاتیك دهتهوئیت پرۆگرامی مییشك یاخود
ئهعصابی یهكیك بكهیت بهرهو ئاراسته‌ی ئامانجیك،
ناتوانیت بونیاتی زمانیک بكهیت كه پرۆگرامی ئهو كهسه
بكات ئه‌گه‌ر ئامانجه‌كه‌ت روون و دیاركراو نه‌بیټ و چه‌ند
سیفاتییكى تر دواتر باسی ده‌كه‌ین له‌ سیفاته‌كانی ئامانج.

٣. ئامانجه‌كه‌ بگونیټ له‌ گه‌ل سروشتی
ئاره‌زووه‌كانت و سروشتی تواناكانت: ناکریت بلیم
له‌ به‌ر ئه‌وه‌ی من نووسه‌رم ئه‌وا له‌ مانگیك شازده
فه‌ره‌نگ به‌ره‌م ده‌هینم، یاخود بلیم چونكه‌ کادیری
راگه‌یاندم: - نه‌شته‌رگه‌ریكى باشیش ده‌رده‌چم،
یاخود چونكه‌ دایکم: - وا ده‌كه‌م كۆره‌كه‌م زانایه‌كى
گه‌وره‌ له‌ بواری پزیشكى ده‌ربچیت له‌ کاتیكدا
هیشتا كۆره‌كه‌م له‌ پۆلى شه‌شه‌ی سه‌ره‌تایی یه‌ و من
به‌راستی به‌ (خه‌یالیكى نامه‌شپرو) ئه‌مه‌ ناوزه‌د
ده‌كه‌م، ده‌رچوون له‌م شیوازه‌ ده‌بیټه‌ مایه‌ی
په‌رته‌وازه‌ بوون و وه‌هم و نامه‌نتیقی ...

له لايهكى تر ئامانج ياخود ئامانجهكان چهندين
ئاراستهى جى بهجى كردنيان ههيه لهوانه:

۱. ئامانجى قۇناغى: كه برىتى يه له ئامانجىك يان
چهند ئامانجىكى كاتى كه پىگه خوشكهره و
يارمه تيدهره بۆ گه يشتن به ئامانجى كۆتايى وهكو
يهكىك كه كرىكارى دهكات تاكو خويندنى زانكو تهواو
دهكات ياخود وهك كه سىك كه پلهيهك ياخود دوو پله
له پهيزهيهك سهردهكهوى بۆ گه يشتن بهدوا بهرزى...

۲. ئامانجى كۆتايى: كه برىتى يه لهو ئامانجهى كه
مروڤ پىويسته تهركىزى لهسهر بكات وهك يهكىك كه
ببىته پزىشكى ئافرهتان دواى ئهوهى كه پزىشكى
گشتى بوو، ههز دهكات ببىت به پزىشكى ئافرهتان بۆ
چهند ئىمتياز و ئامانجىك لهوانه دهيهويىت ببىته
مهرجهيك بۆ ئافرهتان و جىگهى متمانەيان ببىت
ههروهها دهيهويىت بههردار ببىت له تايبهتمهنديهكهى
خوى...

ليرهدا ئامانجىك ههيه كه پىويسته ههموه خهك

تيايدا به شدار و هاوبه ش بن، من به ئامانجى ((ماددى
 بالاً)) ناوزەدى دەكەم كە ئەویش بهه شتە. كە دەلیم
 ((ماددى)) نەوەك ((روحى)) تاكو بهه شت بهرجه سته كراو
 بیّت و ماددىك بیّت له بهرامبەرمان و نیعمەت و
 بالندهكان و رووبارهكانى و كوۆشكهكانى ... هتد ببینین،
 هەر تهنه خه و نیكى شاعیرانه ی پووت نه بیّت و
 خوشدوویى (موجامه له) ی ئایندارى پى بکهین...

دووهم: ههستهكان:

بریتى یه له بنه ما دووهم له بنه ماكانى
 پرۆگرامسازى زمانهوانى دهمارى و بنه مایه كى گرنگه،
 لیڤه دا دوو پرسىارى گرنگ له خوۆمان دهكهین:-

۱. چۆن دهگه م به ئامانجهكانم كه دیارم كردوون

و روونم كردونه تهوه؟

۲. بهر بهست و ریگری پيشبینى كراوهكانى

بهردهم چين؟

پيويسته كاتيك ئەم دوو پرسىاره له خوۆم دهگه م،

لە خەيالى خۆم و بەرنامەى كارى خۆم دابنيم كهوا من ئەم
ئامانجەم بە دەست دەهينم:

يەك: بە زووترين كات.

دوو: بە باشتين ريگه.

سى: بە ساناترين و ئاسانتين ريگه.

چوار: بە كەمترين تيجوو.

واته:

۱. خيرا ترين كات.

۲. ئاسانتين كار.

۳. كەمترين خەسارەت (بە فيرودان)

بۇ نموونه: ئەو كەسەى دەيه ويئت ژيانى ھاوسەرى
پيکبهينى، بۆچى خيرا ھاوسەرگيرى ناکات و باشتين
ئافرەت هەلنا بژيرى؟! بە باشتين و ئاسانتين ريگه و بە
كەمترين بە فيرودانى مادده، بە شيويهك تام و چيژى
ھاوسەرى لە دەست نەدا لە ژياندا، هەروەها تام و چيژى
مندال و پيکبهينانى خيزان، بۆچى كات لە ژيانى خوى

بەفیرۆ دەدات بەبێ ھاوسەرگیری؟!

لێرەدا پەییوەندی ھەستەکان دەست پێ دەکات بە
ووتەکانت. لەسەر ھەستە سەرەکیەکانی مەروۇ پێویستە
کاربکەن بۆ کوێکردنەوێ زانیاری و ھەرگرتنی و
چارەسەرکردنیان لە مێشکدا بۆ ئامادەکردنی ھەلەمی ئەم
پرسیارە گرنگە کە دەلی: - (چۆن دەگەم بە وویستەکانم؟)

سێیەم: المرونە ((شەل گێری)):

بنەمای سێیەمی پرۆگرامسازی زمانەوانی
دەمارییە و لەبەر ئەم ھۆکارانە بە بنەمایەکی گرنگ
دەدەنرێت:

- چونکە گرنگی دەدات بە چۆنیەتی پرینی ئەو
بەربەستانەیی دینە سەر ریگای مەبەستمان...
- چونکە بەشیوویەکی باش چاو خشاندنەو دەکات
بە بابەتی ئامانجەکان و ھەستەکان کاتی
بەدیارکەوتنی یاخود سەرھەڵدانی بەربەستەکان...
- نۆژەنکردنەو و راستکردنەو و گەشە پێدان

دهكات له بابته ئامانج و بابته ههستهكان...

ليڤه دا نه مووت ((گۆرانكاري دهكات)) ...

ليڤه دا گۆرانكاري وهكو وشه شياو ني يه چونكه
من ئامانجه كه به گويڤه ويست و ئاره زوه كانم
ديار كردوه و ههسته كانم تيايدا كو كردوته وه جا بوچي
گۆرانكاري؟!

به لكو ليڤه دا ته نه راست كردنه وه و گه شه پيكر نه
نه وهك گۆرانكاري...

ئهو كه سه ي هاوسه ري هه لېژارد به گويڤه ري
ئامانجه كانى كه ده بىت خوينده وار و رهوشت بهرز و ئاين
په ره ر بىت به لام دواي هاوسه رگيري ئاشكرابوو كه
به شيويه كي داخراو و سنوردار بير ده كاته وه.

ئايا ليڤه دا پىي ده لىت: وازى لىده هئىم. (بى
گومان نه خىر) به لام ((شل گىري)) ده لىت: - پىويسته
له سه رت ئيجرائات و ههنگاوى خىرا جى به جى بكه ي بو
چاره سه ر كردنى ئهو كيشه يه و مكوربه له سه ري ...
له سه ر ئه م نموونه يه زور شتى تر ده پيورييت.

ليڙه دا پڙوگرامسازى زمانهوانى دهمارى دست دهكات به
چاره سه ركردى هوكاره كانى ناكوكى و دارمانى
خوشه ويستى نيوان دوو هاوسه ر، ههروه ها هوكاره كانى
هه رهس هيئان له كار و هه ر شتيك كه ديته خيالته له
گرفته كان يا خود سه ركه وتنه كان ...

دواى باس كردنى بنه ماكان، ده توانين ئيستا
پيئاسه يه كى تايبه ت به پڙوگرامسازى به ريگه يه كى نوي
دابريژين به م شيوه يه:

پڙوگرامسازى زمانهوانى دهمارى: بريتي يه له
كومهلين ههنگاو و ئيجرائات به هوى به كارهيئانى
زمانىكى پاراو كه بتوانى پڙوگرامى ئاميرى دهمار بكات
له ريگه ي وهلام دانه وهى ئه م پرسيارانه:

- چيم دهويته؟
- چون دهگه م بهو شته ي كه دهمه ويته؟
- چون به ربه سته كانى ريگاكه م بېرم؟

رئساكانى

پروگرامسازى زمانهوانى ده ماري

پروگرامسازى پشت به چەند ريسايەك دەبەستى
كە پيوستە لەبەر چاو بگيرى (رەچاوبكرىت) كە بریتين
لە:

(نموونه يەيى - خەيالکردن - کات - نزا و
پارانه وه - ئارامگرتن - یادکردنه وه)

۱. نموونه يى:

مەبەست لێره دا لاسايى کردنه وهى نموونه
سەرکەوتووەکان لە خەلك و كەسايەتیه کاریگەر یەکانى
ناو کۆمەلگا كە توانای بە دەستیهينانى ئامانجه كانيان
هەبوو ... و لە كاتى كاردارى پروگرامسازى بو
بە دەستیهينانى ئامانجيك پيوستە پروگرامكار باسکردنى
نموونه كان بە كار بهينى تاكو قەناعەتى بەرامبەرەكەى زياد

بکات، مروڦه که خوای گه وره (ﷺ) خه لقی کردووه،
 سروشتی وایه خوئی ریکده خات له گهل بینین و قه ناعهت
 دروست بوونی به نموونهی سهرکه وتوو و کاریگهری ناو
 خه لک...

ههر له م پیناوه شدا خوای گه وره (ﷺ) له قورئانی
 پیروژدا زور باسی پییشه نگ و پییشه واکان دهکات، به لکو
 بو خه لکیشی ناردوون وهک خوای گه وره (ﷺ) دهفه رموی:
 ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ
 وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾^(۱).

واته: به راستی له پیغه مبه (ﷺ) ی خوادا چاکترین
 نموونهی تهواو و ریک و پیک بهدی دهکریت تا چاوی
 لیبکه و شوینی بکهون، به تایبهتی بوئه و کهسانی که
 ((ره زامه ندی)) خویان مه بهسته ((سهر فرازی)) قیامهت
 ئاواتیانه، ((همیشه و بهردهوام)) یادی خوا به زوری
 نهجام ددهن و ((زمان پاراوه به یادی ئه و))^(۲).

^(۱) الاحزاب: ۲۱.

^(۲) تهفسیری ئاسان.

- مانای وایه پیغه مبهەر (ﷺ) ی خوا بو ئیوه
 نمونه یه که ئه ی خه لکینه، له سه ر بیرو باوه رتان به خوای
 گه وره (ﷺ) و پوژێ دوایی بمیننه وه، وه کو پیغه مبهەر (ﷺ)
 به، به رده وام به و بمیننه وه له سه ر یاد کردنه وه ی خوا و
 وره ت نه رمی ...

هه روه ها خوای گه وره (ﷺ) له قورئانی پیروز
 ده فه رموی: (الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ) واته (ئه وانه ی له پیش ئیوه
 بوون). که ده فه رموی: ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ
 قَبْلِهِمْ﴾^(۱).

واته: خوا به ئینی دُنیا به خَش و ته واوی داوه
 به وانه ی که باوه ریان هیناوه له ئیوه و کارو کرده وه ی
 چاکیان ئه نجام داوه، که له ئاینده یه کی نزیکدا جینشین و
 پایه داریان ده کات له سه ر زه وی دا هه ر وه ک چوَن
 ئیماندارانی پیش ئه مانی جینشین کردووه ...^(۲).

کاتی که تو ئامانجی که مه به سه ته، هینانه وه ی

^(۱) النور: ۵۵.

^(۲) ته فسیری ئاسان.

نمونه‌کان پالیشتیه‌که بو کرداری پرۆگرامسازی بو
به‌دهست هیئانی ئەم ئامانجه...

۲. خەیاڵ کردن:

ئەو کارێکی گەرنەمانای کردنەوێ دەرگای
خەیاڵە لە لایەن ئەو کەسە کە دەیه‌وێ گۆرانکاری ئەو
شەتە بکات کە ئامانجییه‌تی، یاخود پرۆگرامکار
(پرۆگرامساز) دەرگای خەیاڵی ئەو کەسە دەکاتەوێ کە
دەیه‌وێت بیگۆڕێت، خەیاڵکردن چەند دیمەنیێک به‌میشکی
کەسە کە دەبه‌خشێت کە پەنگە ببێتە هۆی هاندان بو
ئەنجامدانی کارێک یان وازهێنانی، هەر وه‌ک ئەو پیاوێ
کە حەزی لە زینا کردن بوو چۆن پیغه‌مبەر(ﷺ) خەیاڵی
کار پی کرد کاتیێک پیی فەرموو (پازی دەبیت بو دایکت
یان خوشکت....؟!).

هەر وه‌ها پیغه‌مبەر(ﷺ) تاكو یاوه‌ره‌كانی جیگیر
بکات لە کاتی جەنگی خەندهق یاخود ئەحزاب و تاكو
ئێلهامی ئومیدیان پیی ببه‌خشی لەو ساتە ترسناکە
ژیانیان کە کافره‌کان لە هەموو لایه‌ک دەوری شاری

(مهدينه) يان داوه.

ئايا لهو كاتهى خنده قيان هه لده كهند و له
ساته كانى مردن دا بوون پيغه مبهه (ﷺ) چى پى فهرموون؟!
پى فهرموون (فهتخى فارس كرا، فهتخى شام
كرا) خوايه گيان لهو كاته دا پيغه مبهه (ﷺ) و ياوه ره كانى
ئابلوقه درابوون...

پيغه مبهه (ﷺ) لهو كاته دا پى يان ده فهرمووى
(فهتخى فارس كرا، فهتخى شام كرا). له كاتيكا كه لهو
ساته دا ته نانهت تواناي جى به جى كردنى
پيداويستيه كانيشيان نه بوو!!!

به هه مان شيوه پيغه مبهه (ﷺ) له شارى مهدينه بوو
و ياوه ره سهركرده كانيش (خويان لى رازى بيت)
له جهنگى موئته دا بوون له سهه سنوورى خاكى
ئوردن به په يامى په روهردگارى فهرمووى (كاتيك
دهيوويست لهو كاته دا خه يالى ياوه ره كان
بجولينى):

ها نه وه (زهيدى كورى حاريسه) شهيد كرا كه نه وه

(سەرکردەى يەكەم) بوو، ھا ئەو ئىستا لە بەهشتە و
 (جەعفەر) ئالاکەى لى وەرگرت وا دەجەنگى و ئەوانىش
 لە دژى دەجەنگن، ھا ئەوان دەستى راستيان بپرى و
 ئالاکەى بە دەستى چەپى گرت، ھا ئەوان دەستى
 چەپيان بپرى و ئالاکەى بە هوى (نيوان هەردوو قولى)
 راگرت، ھا ئەو لىيان دا و شەهیديان کرد، ھا ئەو تە
 من دەيبينم لە بەهشت دەفپرى و خواى گەورە (جەلال)
 هەر دوو دەستى بە دوو بال بۆ گۆپرى بە هويانەو
 دەفپرى لە بەهشت ... هتد.

بۆچى ئەم هەلوئىستە و ئەم فەرموودەى لە شەرعى
 ئىسلام و شەرعى خوا؟!!

ئایا بۆ جولاندنى خەيال و خەيال کردن نى یه؟!!

بۆچى خەيالکردن و جولاندنەوہى خەيال کردن؟!!

بۆ بە دەستەینانى ئەو ئامانجەى دەمانەوئى بە
 دەستى بهینین بە دنیایى و خوگرى یهوہ دوور لە ترس
 و شک و گومان...

بهم شیوهیهی ئەو کەسەى کە سکالای ههیه له
 خراپی مامهلهی هاوسهرهکەى، پێویسته له کاتی
 سوربوونی لهسهر گۆڕینی سروشتی هاوسهرهکەى به
 ههنگا و پرۆگرام پێغه مبهەر (ﷺ) به نموونه وهربگریت و
 پێویسته خهیاڵی بجولینى بۆ خهیاڵ کردنى حالهتى
 گۆڕینهکە کە هاوسهرهکەى گۆراوه و ئیستا سروشتی
 باشه بهو شیوهیهی کە دهتەویّت. بهم شیوهیهش ئەو
 کەسەى دهیهویّت بپێته خاوهنى دامهزراوهیهکی گهوره
 یاخود کۆمپانیایهکی مهزن، پێویسته خهیاڵ بکات کە
 چۆن رهفتار و مامهله دهکات له کۆمپانیاکەى و ههرحهنده
 خهیاڵ گهوره بوو و رووبهرهکەى فراون بوو ئەوا
 ههولدانى بى و وچان بۆ گۆرانکاری خیراتر و ئاساتر
 دهیّت...

٣. کات:

یهکیکە له بنه ماکانی پرۆگرامسازی،
 بهدهستهینانی ئامانجهکان و گۆرانکاریه پێویستهکان
 بهبى دیارکردنى کات و بهبى بهرنامهیهکی زهمهنى

ناکریٔ بۆ ئەوێ لەو ماوە زەمەنیەدا مروۆ تیکۆشان و
کارەکەیی خۆی بپیویٔ و ئاراستەیی ژیان یاخود کارەکانی
دیار بکات تاکو پەرته‌وازه و فه‌وزا نه‌بیٔ یاخود تاکو له
زه‌حمه‌ت و ماندوویی و له‌ده‌ست دانی کات دوور
بیٔ...

ئیسلام زۆر گرنگی به‌ کات داوه‌ نه‌وه‌ك هه‌ر ته‌نها
گرنگی دان به‌لكو بنه‌مایه‌کی سه‌ره‌کی یه‌.

بۆ نموونه‌ نالیٔ نویژ بکه‌ن و به‌س: به‌لكو ده‌لیٔ
پینچ جار له‌ روژیک هه‌روه‌ها ده‌لیٔ: نویژه‌كان له‌ چه‌ند
کاتیکی دیارکراوه‌، سه‌ره‌رای ئەمه‌ش پکاته‌کانیشتی
دیارکردوو و نه‌یوووتوو رکوع ببه‌ن و سوچه‌ ببه‌ن له
نویژ به‌ ته‌نها، به‌لكو ماوه‌ی پکوعی دیارکردوو به‌ قه‌ده‌ر
(سبحان ربي العظيم) و به‌قه‌ده‌ر سی جار ووتنه‌وه‌ی ... هتد
و به‌ هه‌مان شیوه‌ بۆ عیباده‌ته‌کانی تریش ...

هه‌روه‌ها نموونه‌یه‌کی تریش پرسیارکردنی

پیغهمبەر (ﷺ) له پەرورددگاری (مَتَّى نَصْرُ اللَّهِ) ^(۱) کەمی
 سەرکەوتنی خوا دیت ؟ مانای وایه: قوربانی دان و ئازار
 چهشتن ماوهیهکی زهمهنی ههیه که خهڵک بهرگهی تیاردا
 دهگرن ههرحیان بهسەر بیّت، کاتهکه کراوه نی یه به بی
 پیوهری زهمهنی، پیویسته کوّتایی بهرجهسته بیّت.
 کهواته کەمی؟!

پەرورددگار یاخود پیغهمبەر (ﷺ) پەزامه‌ند نه‌بوونه
 به‌وهی جهنگ له چوارچیوهی به‌رنامه‌یه‌ک بیّت که زهمه‌ن و
 کاتی دیارکراوی نه‌بیّت، یاخود به‌بیانوی ئه‌وهی
 ئه‌نجامه‌کان له‌سەر خوای گه‌وره‌یه (جَلَّالَه) به‌رنامه‌یه‌کی
 کراوه و نادیارى هه‌بیّت ...

نمونه: پیغهمبەر (ﷺ) له جهنگی (موتته) که
 سوپای ئاماده و پر چهک کرد، زهیدی کوری حاریسه‌ی به
 سەرکرده‌ی یه‌که‌م دانا پاشان جه‌عفهری کوپی ئه‌بو تالب.
 پاش ئه‌و عه‌بدوللای کوپی ره‌واحه پاش ئه‌ویش سوپا به
 که‌سیکی تری پیشنیار کرد که خالیدی کوپی وه‌لید بوو

^(۱) البقرة: ۲۱۴.

بو جی به جی کردنی پلانی کشانه وهی زیرهك ...

بابه ته كهی ئیمه لیږدها پیغه مبهه (ﷺ) خشته یه کی
زهمه نی دانا بو جی به جی کردنی ئامانجیك كه گه یاندنی
هه رهس و زیان بوو به دوژمن، ئه گهر به دی نه هات ئه و
كات موسلماننه كان پیشتنیاری یه کیك ده كه ن بو ئاماده
کردنی پلانی کشانه وه. پیغه مبهه (ﷺ) نه یفه رموو: ئه ی
عه لی توش برۆ، دوا ی عه لی عوسمان برۆ، دوا ی ئه ویش
زوبیر پاشان ته لحه ... هتد تاكو گشت هیزی سه ركرده
موسلماننه كان به كاریبات به بیانوی هه ر ده بیئت سه ركه وین
...

پیغه مبهه (ﷺ) خشته یه کی زهمه نی دانا به سی
سه ركرده ی دیار كرد و به و سی سه ركرده یه توانای
موسلماننه كان و توانای دوژمن ده پیوریئت و پیویست به
تیئالان ناكات ئه گهر توانایان نه بیئت، لیږدها پیغه مبهه (ﷺ)
هه لسا به دیار کردنی خشته یه کی زهمه نی و كاره كه
به سه ركه و تووی به ئه نجام گه یشته، هه روه ها ئه م كاره ی
پیغه مبهه (ﷺ) ناو نیین (گوڤانكاری یا خود راست كردنه وه ی
پلان) كه وهك با سمان كرد بنه مایه كه له بنه ماكانی

پروگرامسازی (شلگپری)...

هه مان ووته بۆ ئه وه كه سه ی دهیه ویت گۆرانکاری
له خودی خوی بکات، هه ر قوناغیک و هه ر نه ریتیکی
نیگه تیف که ده ته ویت بیگوریت ده بییت پلانیکی زه مه نی
بۆ دابنیی، بۆ نمونه نه ریتی جگه ره کی شان له
چوارچیوهی زه مه نیك و نه ریتی مانه وهی شه وان له
چوارچیوهی زه مه نیك و نه ریتی ئه م و ئه م و ئه م ...
وا به باش ده زانری هه رده م زه مه نه که به نووسین
بنووسریته وه له گه ل ئه و ئامانجه ی که ده مانه ویت به
دهستی بهینین و هه موو پوژیک که سی په یوه ندار سهیری
بکات بۆ نوی کردنه وهی توانا کانی، چه ند ژیره و چه ند
جوانه که به ته نیا دانیشی و له په راویکی تایبه ت خشته ی
باشه کانی و خراپه کانی بنووسی ت تا کو گه شه به لایه نه
باشه کانی بدات له چوارچیوهی بهرنامه یه کی زه مه نی
دیارکراو، هه روه ها گۆرانکاری له خراپه کانی بکات له
چوارچیوهی بهرنامه یه کی زه مه نی دیارکراو.. له و کاته دا
کرداری ژیانیکی جوان و رژد ده ست پیده کات له ژیان
هه ریه ک له ئیمه ...

٤. نزا و پارانهوه:

بنه مایه کی سه ره کی یه له بنه ماکانی
پرۆگرام سازی، به دست هیئانی ئه ناجامی ههنگاوهکان و
ئامانجهکان به دهستی خوای گه وره یه (جَلَّالَه) و ئهو
خاوه نی مؤلّهت دانه بو به دهستهیانی هه ر شتیک جا
مروؤ هه ر چه نده هه ول بدات له داهیانی زمانیکی
کاریگهر.

بو نموونه ئه گهر سهیری ئهم ئایه تهی خوای گه وره
(جَلَّالَه) بکهین ده بینین دوعا و نزا و پارانهوه له پشت ئهو
که سه یه که به رزترین و مه رزترین ئامانجهکانی دهویتی:

﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ
خُلَفَاءَ الْأَرْضِ إِلَهَ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا تَذْكُرُونَ﴾^(١).

واته: ئایا کی یه جگه له (زاتی پهروهردگار) که
بیّت به هانا و هاواری لیقه و ماو و بی دالدهوه، کاتی که
نزا دهکات و لیی دهپاریتهوه، ئهوسا بهلا و ناخوشیهکان

^(١) النمل: ٦٢.

لا دهبات و دهتانکاته نیشتهجی و جینشین له زهویدا،
ئایا پهوایه له گهل ئهو زاته خوای ترهه بییت؟! که میك
یاداوهری وهرگرن و تیفكرن و بیركه نهوه ...^(۱)

- له پیناو ئهم ئامانجه بهرزانه که ناکریت به بی
بنه مای نزا و پارانه وه - خوای گه وه (جَلَّالَه) نزا و
پارانه وهی کردوته عیبادهت - کاتیك دهفه رمویت: ﴿وَقَالَ
رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾^(۲).

واته: (ئهی خه لکینه) پهروهردگارتان دهفه رمویت:
ئیه هانا و هاوار بو من بینن دوعا و نزاتان گیرا ده کهم،
چونکه به راستی ئهوانه ی خویان به گه وه داده نی و من
ناپه رستن، به سه رشوپی و خه جاله تی و کزیی و
بچوکییه وه ده خرینه ناو ئاگری دوزه خه وه ...^(۳)
به لام ئهو که سه ی نزا و پارانه وه له خوای گه وه

^(۱) تهفسیری ئاسان.

^(۲) غافر: ۶۰.

^(۳) تهفسیری ئاسان.

(جَلَّالَهُ) ناکات ئەو خووی به گهوره ده زانیټ به رامبهر
 عیبادهت کردنی خوای گهوره (جَلَّالَهُ)، لیږه دا عیبادهتی
 دوعا و نزا فهرز کراوه له لای خوای گهوره (جَلَّالَهُ) و فهرزه
 له سه‌رمان بو به ده‌سته‌ینانی خیر و به ده‌ست هیڼانی ئەو
 ئامانجه‌ی که ده‌مانه‌وټ به ده‌ستی به‌ینین هه‌ر وهک
 خوای مه‌زن سه‌باره‌ت به‌و که‌سانه‌ی داوای فه‌زل و خیر و
 ئامانجه‌کان ده‌که‌ون ده‌فه‌رموی: ﴿وَسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ
 اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾^(۱).

واته: هه‌میشه و به‌رده‌وامیش داوای به‌خشش و
 به‌هره‌ی خوا بکه‌ن، به‌راستی خوا هه‌میشه و به‌رده‌وام به
 هه‌موو شتیی زانیه^(۲). خوای دلۆقان دوعا و گه‌ران به
 داوای زانستی به‌یه‌که‌وه به‌ستۆته‌وه تا‌کو هیچ که‌سیک وا
 گومان نه‌بات که ده‌توانی ته‌نها به‌هوی زانسته‌که‌ی
 وویسته‌کانی به‌ده‌ست به‌یڼی به‌بی په‌نا بردنه به‌ر دوعا
 کردن له خوای گه‌وره (جَلَّالَهُ) هه‌روهک ده‌فه‌رموی: ﴿إِنَّ اللَّهَ

^(۱) النساء: ۳۲.

^(۲) ته‌فسیری ئاسان.

كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا^(۱) ده لاله ته كهوا زانستی خوای
گه وره (جَلَّالَه) زۆر گه وره تر و مه زتر و گشتگیرتره له هه
زانستیك كه به خشیووویه تی به بهنده کانی...

هه مان بیرۆکه له فهرموده ی خوای گه وره (جَلَّالَه):
﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي
سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾^(۲).

واته: ئه ی ئه وانه ی باوه پرتان هی ناوه له خوا بترسن
و پاریزگار بن، له پێگه ی هه موو هوکار و کرده ویه کی
چاکه وه هه ول بدهن (په زامه ندی ئه و زاته به ده ست
به یئن)^(۳).

ئامراز و هوکار به بی خوای گه وره (جَلَّالَه) هه یچ
به ده ست نا هیئی، جا ئه م ئامراز و هوکاره چ جوړیك بی ت
و شیوه ی هه ر چو نیك بی ت ...
خوای گه وره (جَلَّالَه) ده رباره ی ئا مانجه کانی دوعا و

^(۱) النساء: ۳۲.

^(۲) المائدة: ۳۵.

^(۳) تفسیری ئاسان.

نزا و پارانهوه و پیویستی دوعا وهك بنه مایهك كه
 پیویسته به کار بهینین دهفه رموی: ﴿قُلْ مَنْ يُنَجِّكُمْ مِنْ
 ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنْجَانَا مِنْ هَذِهِ
 لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ قُلِ اللَّهُ يُنَجِّكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ
 أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ^(۱).

واته:

۶۳: پییان بلی: کی فریاتان دهکه ویّت و پژگارتان
 دهکات له تاریکستانی ووشکانی و ده ریادا (کاتی که گیر
 دهخون) و به که ساسی لی ده پارینه وه، به نهینی هانای
 بو ده بهن (به لّین به خوا ده دهن و ده لّین) نه گهر لهم
 ته نگانه یه رزگارمان بکات به دلنیا یی یه وه ده چینه ریژی
 سوپا سگوزارانه وه..

۶۴: توش پییان بلی: ههر خوا (لهو ته نگانه یه)
 رزگارمان دهکات، وه له هه موو ته نگانه یه کی تریش،
 که چی پاشان (زور به تان) هاوهل و شهریکی ناره وای بو
 بریار ده دهن^(۲).

^(۱) الانعام: ۶۳ — ۶۴.

^(۲) ته فسیری ئاسان.

لەم پیناوەدا دوعا و نزا عیبادەتە و شتیکی
لاوەکی نی یە لە ئیسلام دا هەر وەك پیغەمبەر (ﷺ)
دەفەر مویت: ((الدعاء هو العبادة)) واتە: دوعا کردن
عیبادەت کردنە...

۵. ئارامگرتن:

چەند دوعا و نزامان لە خواى گەورە (ﷻ) کرد و
ئىجرائاتى پيويستمان بۆ پرۆگرامکردنى کارەكە وەرگرت،
هەروەها چەندە پلانمان دارشت و تیفكرين و
ماندوو بووین بە ئومیدی گۆرانکاری، ئەو گشتی چۆن
بوو؟

ياخود چ ناویك لەو ئەركە دەنییت هەر لە دەست
پیکردنی کاریکی رێك و پێك تاكو کۆتایی کارەكە کە
دەمانەویت بە دەستی بهینین سەرەرای دوعا کردن؟
ناوی دەنیین (ئارامگرتن) و ئارامگرتن نەبووایە
ئەوا کارەكەمان تەواو جی بە جی نەدەکرد و پاداشتمان
وەرنەدەگرت. ئارامگرتن عیبادەتیکی ئایینی گرنگە
پیمان دەلیت: پيويست بە پەلەکردن و شیوان ناکات

ياخود بهبى پلانىكى توكمه و دروست ناگهيت به
 وويستهكانت، چونكه نهوه پيچهوانهى ئارامگرتنه كه وا
 دهكات بهرگهى زهحمهتیهكانى بهدهستهينانى خواستهكان
 بگريت، ههروهها ئارامگرتن گرنگه بهشیوهیهك كه پهتی
 نهوه نهكاتهوه كه تو خوت ببهستیهوه به كاتی دیارکراو
 بو بهجی گه یاندنی ئهركهكان و کارهكان و ئامانجهكان
 چونكه ئهمانه له بنهپهت دا بهرنامهیان کراوه نی یه بهبى
 ریکخستنیکى زهمهنى.

دهربارى ئارامگرتن خواى گهوره (جَلَّالَه) دهفهرموى:
 ﴿إِنَّمَا يُوفَى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾^(۱).

واته: بهپاستى تهنها خوگران (ئارامگران)
 پاداشتيان بى سنوور و بى نهندازهیه ...^(۲).

۶. ياد کردنهوه (زیکرکردن):

بنهمايهكه كه پيويسته پرۆگرامساز دهست
 بهردارى نهبيت چونكه نهو روحى کارهكانمانه له كاتی

^(۱) الزمر: ۱۰.

^(۲) تهفسیری ئاسان.

هه لسانمان به ههنگاهه کان و ئیجرائاته کانهان، ههروهه
 پالپشت و یارمه تیده ریکی به هیزی نزا و دوعایه به
 شیویه که یاد کردنه وه ده بیته هوئی نه وهی خوای گه وره
 (جَلَّالَه) یادمان بکاته وه وهک ده فهرموئی: ﴿فَاذْكُرُونِي اَذْكُرْكُمْ
 وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُون﴾^(۱).

واته: (دهی که واته) نهی ئیمانداران یادی من
 بکهن، منیش یادی ئیوه ده کهم، وه سوپاسگوزاری من بن
 و سوپاس ناپه زیڕ و ناشوکر مه بن^(۲).
 ههروهه عیباده تیکه به ده کهان ده کریت نه وهک به
 جهسته هه ربویه مهرجه زۆر نه نجام بدریت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا﴾^(۳).

واته: نهی نهو که سانهی ئیمان و باوه پرتان هیناوه
 زۆر زۆر یادی خوا بکهن (هه میشه ناوی پیروزی نهوتان له
 یاد بی له دل و دهرونتان جۆش بخوا و بیته سهه زارتان)

^(۱) البقرة: ۱۵۲.

^(۲) تهفسیری ئاسان.

^(۳) الاحزاب: ۴۱.

ههروهها بهلگهشه كهوا ئامانجه كانمان بۆ به دهست
 دههينى، ههروهها ئامانجه گهوره كان كاتيك خواي گهوره
 (جَلَّالَهُ) دهفه رمووى: ﴿وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ
 لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾^(۲).

واته: ئهو پياو و ئافره تانهى كه زۆر يادى خوا
 دهكه، بهخشين و لىبوردهيى و پاداشتى زۆر مهزن و بى
 سنووريان له لايه ن خواي گهوره (جَلَّالَهُ) بۆ ئاماده كراوه^(۳).
 ئايا كهس ههيه ئامانجى لىخوشبوون نه بىت له
 ژيانيدا؟!

ئايا كهس ههيه ئامانجى به دهست هينانى
 پاداشتى مهزن نه بىت جا ههه چو نيك بىت و ههه
 چه ند بىت؟!
 پرسىارتان لىده كهه چو ن پىغه مبهه ئىبراهيم (عليه السلام)

(۱) تهفسىرى ئاسان.

(۲) الاحزاب: ۳۵.

(۳) تهفسىرى ئاسان.

له ناو ئاگره که هاته دهره وه؟! به لکو چۆن ئاگره که بووه
سارد و سه لامهت؟!

ئایا به ووتنی: ﴿حَسْبِيَ اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾ نه بوو
کاتی که پشته به خوا به ست؟! ئایا ئاماده گی ترس له دلی
حه زره تی ئیراهیم (عليه الصلاة والسلام) واینه کرد چه قو
نه بریت کاتی که له سه ر ملی ئیسماعیلی کوپی دانا؟ ئایا
هیچ ئاماده گی زیاتر هیه له مه که کوپی خوئی سه رب بریت
بو قوربانی له پیناو خه ونیک که بینی بووی یاخود
په یامیک که بوئی هاتبوو؟!

به لام باس له فه رمووده ی خوا ده کهین که
ده فه رمویت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا
اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾^(۱).

تو سه یر بکه: له کاتی پووبه روو بوو شه وه له گهل
دوژمن بو سه رکه وتن به سه ریدا پیویستت به یاد
کردنه وه ی خوا هیه.

^(۱) الانفال: ۴۵.

من پرسیار دهکه م:

چون مروقیکی ژیر پلان دادریتی بو کار و
ئامانجهکانی بهبی ئەوهی پوویک بدات به پلانهکهی تاکو
پلانهکهی زیندوو بییت نهوهک مردوو، هەر بۆیه
پیغه مبهەر (ﷺ) دهفهرمویت: (نموونهی ئەو کهسهی یادی
خوای پهروهردگار دهکاتهوه لهگهڵ ئەو کهسهی یادی
پهروهردگاری ناکاتهوه وهکو نموونهی زیندوو و مردوو
وايه).

- لهبهر ئەوهی باسمانکرد که پیویسته بگهین به
ئامانجهکانمان به ئاسانتین وه باشتین وه خیراتین
ریگا بۆ ئیمه دلنیاتان دهکهینهوه که یاد کردنهوهی خوا
یارمهتیدهره بۆ ئەم مهبهسته، ئەو کهسانهی یاد
کردنهوهی خوا بهکاردهیئن ئەوا ئەو له لایهنی خواوه
پاریزراو دهبییت وه لهکاتی جی بهجی کردنی پلانهکانی
ههنگاوهکانی خیراتر و گهورهتر دهبن، وه کارهکانی بۆ
ئاسان دهبییت ههربۆیه پیغه مبهەر (ﷺ) له فهرموودهیهکی
قودسی دا دهفهرمویت: (خودای گهوره دهفهرمویت من له

جیڳه‌ی گومانی بهنده‌کانم وه من له‌گه‌لی دام ئەگەر یادی کردم، ئەگەر له‌ ده‌روونی خۆیدا یادی کردم من له‌ لای خۆم دا یادی ده‌که‌م، وه ئەگەر له‌ نیو کۆمه‌لیک یادی کردم من له‌ نیو کۆمه‌لیکی باشت‌ر یادی ده‌که‌م.

هه‌روه‌ها یادکردنه‌وه‌ی خوا چۆن روح و ئامرازی‌که‌ که‌ پێویسته‌ هه‌ر به‌م شیوه‌ش ئامانجه‌ هه‌روه‌ک چۆن له‌ ئایه‌تی را‌بردوو با‌سمان کرد وه‌ک پێشه‌نگ و نموونه‌ وه‌رگرتن پێویسته‌ وه‌ک خ‌وای گه‌وره‌ (ﷺ) ده‌فه‌رمو‌یت: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾^(۱).

واته‌: به‌راستی له‌ پێغه‌مبه‌ر(ﷺ) ی خ‌ودا چاک‌ترین نموونه‌ی ته‌واو و رێک و پێک به‌دی ده‌کری‌ت تا چاوی لێبکه‌ن و وه‌ شوینی بکه‌ون، به‌تایبه‌تی بو‌ ئه‌و که‌سانه‌ی که‌ (په‌زامه‌ندی) خ‌وایان مه‌به‌سته‌ (سه‌رفرازی) قیامه‌تیان ئاواته‌ (هه‌میشه‌ و به‌رده‌وام) یادی خ‌ودا به‌ زۆری ئەنجام

^(۱) الاحزاب: ۲۱.

دهدن و (زمانيان پاراوه به يادى ئه‌و) ^(١).

يادکردنه‌وه‌ى خوا ئامانجيكه كه ئامانجه‌كانى تر
ده‌ژينيتته‌وه هه‌روه‌ك پيغه‌مبه‌ر (ﷺ) ده‌فه‌رمووت: (ئايا
پيتان رابگه‌ينم به باشتريه‌ى كرده‌وه‌تان وه پاكترينيان له
لاى مه‌ليكتان وه به‌رزترينيان له پله‌كانتان وه خيترترييت
له به‌خشيى زير و پاره وه خيترترييت بو‌تان له‌وه‌ى
دوژمنانتان توش بيت و له مليان بده‌ن و له ملتان بده‌ن؟!
ووتيان به‌لى: ووتى: يادى كردنه‌وه‌ى خواى گه‌وره (ﷺ)
بكه‌ن).

^(١) ته‌فسيرى ئاسان.

دروستبوونی زانستی پروگرامسازی زمانه‌وانی ده‌ماری

له په‌راوه‌کانی پيشتتر هه‌رچی باس‌مان کرد
ده‌رباره‌ی زانستی پروگرامسازی زمانه‌وانی ده‌ماری
هيمایه‌کی بپراوه‌یه که ده‌یسه‌لميني ئەم زانسته له هه‌ناوی
شه‌ریعه‌تی ئیسلام له دایک بووه، هه‌روه‌ها به‌ره‌می
بیرکردنه‌وه‌ی ئیسلامه، ئەم هه‌قیقه‌ته واماڤ ليناكات باس
له رۆلی هه‌ردوو زانای ئەمه‌ریکی (دکتۆر جۆن گارندر)
زانای زمانه‌وانی و (گارندر باندلەر) زانای بیرکاری
و پروگرامسازی نه‌که‌ین که له سالانی هه‌فتاکان یه‌که‌م
که‌س بوون ئەم زانسته‌یان دا‌رشت.

به‌لام زانای عیراقی (محمد تکریتی) ئەم زانسته‌ی
ناونا (ئه‌ندازه‌ی ده‌روونی)...

من له‌م ليکۆلینه‌وه‌یه‌م دا پاريزگاريم له ناوه‌کانی
کردوو و پیناسه‌کانم له‌سه‌ر بنه‌مای ناوه‌کان دا‌رشتوو،
ئه‌وه‌ی لای من گ‌رنگ بوو ريکخستن و گه‌شه‌پيدانی ئه‌و

شتانه ی ئەوان دایان پښتو و ههروهه پیکه وه کوک بووین
لهسهه چۆنیه تی زنجیره بهند و پۆلینکردن و دارشتنی ئەم
زانسته.

ههروهه من یهکهه کهس بووم ههلهسام به ئیسلام
کردنی تهواوی ئەم زانسته، من ههلهسام به نمایشکردنی
بهلگه ئیسلامیهکان به ریگهیهکی زۆر شیاو، سوپاس و
ستایش بۆ خودای پهروهردگاری جیهانهکان وه داوی
لیدهکهه راستگو و راست بم له ووتن و له کردهوهکانم.
له لایهکی تر گرنگ ئهوهیه من ناوم لهو زانسته
دهنیم (زانستی ههنگاوهکان) چونکه زانستیکه به
شیوهیهکی سهههکی پښت ده به ستیت به دانانی وه
ریزکردنی ههنگاوه دیارکراو و سنووردارهکان بۆ گه یشتن
به ئەنجام کاتیکی ئامانجیکی دیارکراوی هه بیت...
ئهم زانسته و وویستهکانی جی ناهیلی بۆ
بیردۆزهکان و فهلسهفه، به بی ریخستن و دابهشکردن و
بیردۆزکردن فهلسهفه کردنی...

ههروهه ئەم زانسته (زانستی ههنگاوهکان) به
به رجهسته کراوی ده بینین له بهشی کردارهکی که چه ندین

رېنمايى و ھۆشدارى و وورياکردنەوھى تىدايە، ھەنگاو
بە ھەنگاو (۱ - ۲ - ۳ ... ھتد) .

ئەگەر بىت و رېنمايىھەكان و ھۆشداريەكان و
وورياکردنەوھەكان رىزبەند نەكرابان و بەشيۆھى پەخشان
داريژرابووايە ئەو كات بى كاريگەر دەبوون وە تواناي
پرۆگرامكردنى دەروونى نەدەبوو چونكە رووت دەبوو لە
شيوازي قەناعەت پى كردن قەناعەت قبوولى ووتارى
پەخشان ناكات بەلكو قبوولى ووتەيەكى رىزبەند و
پرۆگرامكراو دەكات.

بۆيە من ئەم زانستە بە (زانستى ھەنگاوھەكان)
پيناس دەكەم كە بريتى يە لە: زانستىك فيرمان دەكات
چۆن ويىنە و نەخشەى ھەنگاوھەكان داريژين بۆ بەدەست
ھيىنانى وويستەكانمان ياخود بۆ بەدەستھيىنانى
گۆرانكاريەك ياخود بۆ پيىكانى ئامانجىكى دياركراو لە
ھەر بوارىك لە بوارەكانى ژيان...

> کتابخانه‌ی pdf

CLOSED GROUP · 122K MEMBERS

Announcements

Photos

Events

Files

Albums

Write something...

LIVE

بهشی پراکتیکی

دەروازى بەشى پراكتىكى

ئىستىدوۋى بەشى تىۋرى ئەكادىمى ساكارى
پروگراممىسى زىمانەۋانى دەمارى كە من زىيادەيەكى تازەم
خستە سەرى ۋەك ھەۋلىك بۇ جۇشدانى مۇسلمانان لەم
جىھانەدا بۇ بەكارھىننى ئەم زانستە لە رىچكە راستەكەي
كە فروفىلى تىيادانىيە ۋ رووتە لە ھەر جۇرىكى يارىكرىن
بە ئەقلى خەلكى.

دوۋى ئەم بەشە پىۋىستە بچمە بەشى پراكتىكى
ۋەك ھەۋلىدانىكى متمانە پىكرى بۇ گواستەۋەي ئەم
زانستە بۇ كىدار ۋ جىبەجى كىرىن ۋ پى دادەگىرم لەسەر
سەركەۋتن، ۋ بە دەستەھىننى سەركەۋتن لە رىگەي
رىنمايىكىرىننىان بە چەند ھەنگاۋ ۋ رىگەۋ ئامرازىك كە
دەستپىدەكات بە رىزگار كىرىننىان لە نائومىدى ۋ نىگەرانى
ۋ دلە راۋكى ۋ ھاۋشىۋەكانىيان تا دەگاتە بەرزىر لە مانە
لە چۈنىيەتى پلانداننى رىكۈپىك ۋ ۋىنە كىشەنى ۋورد بۇ
ئامانجەكان ۋ بەرو بوۋمى چىرو پىرى سەركەۋتن.

بابه ته کان گشتین و ده توانین جی به جیان بکهین له گشت
لایه نه کانی ژیان، له خودی خو مان، له خیزانمان و له
ژیانی هاوسهری، له کارکردن و له خویندن و له
به رزترین ناستی دامه زراوه کان و له په یوه نډیه
گشتیه کان... هتد.

ئهو که سه ی هه نگاو ده نی به ره و سه رکه وتن له م
کتیبه دا ده دوزیت هوه که خو ی مروقی کی مه زنه،
مه زنیه که ی له وه دروست ده بیټ که ئه م هه قیقه ته ده زانی
که وا دوزمنی یه که می بریتی یه له ده روونی خو ی و
پیویسته به جورئ هت و ئازاییه وه لی ده رباز بیټ...

بو لی ده باز نه بیټ ئه گهر بیټوو پیشت گوناح و
سه ریچی و هه له شی کردبی و هه ره سی هی نابی!

بو نا! له کاتی که ئهو مه زنه و شکو داره چونکه خوای
گه وره فه رمانی به گشت فریشته کانی کرد کړنوشی بو
به رن له ناویاندا فریشته ی مردنیش که زاله به سه ر هه موو
شت جگه له خوای گه وره ...

جاریکی تر...وهره...هر ئیستا دهستیپیکه و
پیشپرکی بکه له گهل سهر کهوتوان، ههروهك چون
سهرکهوتن چاوهپوانی ئهوان بوو، به ههمان شیوه
چاوهپوانی تۆشه...

تهنها خهیاڵ بکه....

- ✓ بابهتهکه گهورهیه من توانام
بهسهریدانییه.
- ✓ دووربکهوه له شهر و گۆرانی بو بلی.
- ✓ سهیری فلان بکه چی بهسهر هات، چونکه
وویستی ههموو بوونههر لهسهر شانی
خوی ههلگریت.
- ✓ ئایا تۆ گهردوون دهگۆریت؟
- ✓ وازبهینه لهو خهیاڵانه.
- ✓ کهسانی تر له تۆ زیرهك تر بوون و چیان
نهکرا.

يەكەم : جەنگىك دىنى ووشەكان

بەدلىنبايىيەو خەيال كىردىنەكەت جەنگىك بوو لە
نىوان خۆت و دەروونى خۆت دا. خەيال كىردىنەكەت
گەشتىك نەبوو تا ئەو كاتەى ھەستىكرد بە ترسناكى
ووشەكان كە ھەستى گۆرانكارى لە ناخدا بە
ئاگاھىنايەو، ئەو گۆرانكارىيەى كە ئىردەت دەيەوئىت بۆ
بەدەستەينانى سەركەوتن...

ئىستى... چەند ووشەيەكى ژەھراوى تىرت بۆ
نمايش دەكەم كە لەوانەيە ئىرادەى گۆرانكارى و
سەركەوتنىت بكوژىت جا سەرجاوەكەى خودى خۆت بىت
ياخود كەسانى تر وە ياخود شروڤەكانى ھەندىك لايەنى
ئەو واقعەى كە تيايدا چەندىن ئاومىدى سەر ھەلدەدات،
بەھمانشيو چەندىن جۆشدان و ئومىد تيايدا
دەدرەوشىتەو...

ئىستى دەست بكە بە پرۆگۆمكىردنى خۆت بەرەو
بىزار بوون و رقلېبوونەوئەى ئەم ووشە ژەھراويانەى كە

نمایشت دهکهم..

به هیوا و ئومیدو بینینی ئایندهیهکی گهشاوه و
سهرکهوتوو له دژیدا بچهنگه، دهی وهره دهست بکه به
خویندنهوهی ئەم ووشه ژههراویانه و جهنگهکه
مه دۆرینه:

۱. کاتی پێویستمان نیه.
۲. ئەو مهسهلهیه گران لهسهرم دهووستی و پێویست
ناکات.
۳. پێشتر ئەم شتەم تاقی کردۆتهوه و سههرکهوتوو نهبووم.
۴. پێویست بهم بیروکه پڕو پوچانه ناکات..
۵. ئەم شتانه له بهرپرسیارهتی من نییه.
۶. بڕاکهم خۆت ماندوو مهکه. دونیا ئالۆزه.
۷. وازیینه له زیادهڕویی و وههم.
۸. ئایا تۆ توانات ههیه ئەم ههموو ئهرکه ههڵگری؟
۹. میزانیه ریگه نادات.
۱۰. چی ماندووت دهکا. کارهکان گشتیان تهواون
پێویستیان به گۆرانکاری نییه.

۱۱. واز لەم بیروکە یە بهیڤنە یاخود دوای بخە..
۱۲. واز لەم بابەتە بهیڤنە باشترە لەوەی ببیە گالته جار.
۱۳. براکەم کێ پالېشتیت دەکات لە پرۆژەکان.
۱۴. لایەنە پەيوەندارەکان رەزامەند نابن لەسەر ئەمە.
۱۵. ووتەکان تەنها بێردۆز و دروشمی بریقەدارە.
۱۶. واز لەوە بهیڤنە. زۆرمان دۆراند.
۱۷. ئەم شتە زیاد لە پێویست سەردەمی یە.
۱۸. ئەم شتە زۆر کۆنە.
۱۹. ئایا من شت لە کەسانیکی لە خۆم بچوکتەر فێریم؟
۲۰. ئەم کارە پارەى زۆر دەوێت و کەسیش هاوکاریتان ناکات.
- ۲۱.
۲۲. با ھەروا بە ھەلواسراوی بمیڤیتەو بە باشترە.
۲۳. هیچ سوود لە من دا نایە.
۲۴. من ھەرگیز وەکو ئەو نیم..
۲۵. براکەم باردودۆخ بۆتۆ لەبارە نى یە.
۲۶. خەیاڵاوی مەبە..
۲۷. ئایا ئێمە وەکو یاوەرەکانین؟!

۲۸. ئەگەر باش بووايە بالئندە فرىئى نەدەدا.
۲۹. ئەوۋە بېريارى كۆتاييىمە و تىكايە كەس گىفتوگۆم لە گەل نەكات....هتد.
۳۰. من گۆناھم كرد و ھەلەم كرد چيتر سوودم نىيە بۆ ھيچ كاريك و سەركەوتن.
۳۱. براكەم جىھان ئەمرۆ گشتى دژى تۆيە. چۆن كاردەكەي؟! وازبەيئە و چىتر خۆت ماندوومەكە.

- (ووشەي لەم زۆرە. گشتيان بۆ مروۆ دوزمنن، دووچارى دارمان و بى ئومىدى دەكەن).
- دواي ئەم ووتانە:
- ئايا خۆت پرۆگرام كرد لەسەر رق لىبوونەوھى و دوور خستەوھيان لە بەرنامەي ژيانە؟!!
- ئايا خۆت پرۆگرام كرد لەسەر پىچەوانەي ئەم ووشانە كە بەرنامەي رۆژانەت پېرن لە ووشەي ئومىد بەخش؟!!

دووهەم: چەند چەكیك بۆریزی خوگرتن و بەرگریکردن
دژی نەخۆشی دەروونی

زۆر گرنگە بۆ ئەو كەسەى بەرەو ئایندەو
سەرکەوتن دەروات چەند چەكیكى بەهیز هەلبگریت بۆ
بەرگریکردنى ئەو نەخۆشیە دەروونیاى كە لە ماوهى
گەشتى سەرکەوتن دووچارى دەبیئت وەك (خەم و
دلەپراوكى و شەرمینی و ترسنۆكى و بى توانایى و
شلەژان...) . گرنگترین شت لە ماوهى گەشتەكەیدا ئەو یە
چەند چەكیكى دروست و گونجاو هەلبگریت كە توانای
ریزی خوگرتن و چاندنى متمانه بەخۆى پى ببەخشى.
بەو كەسە دەلیم كە بەرەو سەرکەوتن دەروات ئەم چەكانە
هەلبگرە و خۆت پرۆگرام بكە كە بەشیوەیهكى نایاب
بەكارىان بهینى، ئەم چەكانەش بریتین لە:

۱. هەرگیز خۆت بەراورد مەكە بەكەسانى تر
نەوەك خۆت لە ئاستىكى نزمتر لە ئەوان دابنێى
ئەگەر بیئتو كەسانى سەرکەوتوو و پلە بەرز و
مروقى باشیش بن، بەلكو تۆ لە ئەوان سەرکەوتوو

تر به....

۲. له قه دری خوټ کهم مه که وه چونکه ئەم شته
ریز و متمانه ت پی نابه خشیت، به تایبه تی چونکه
ئەم شیوه یه به رده وام واتلیده کاتگومانی خراپت به
تواناو به هره کانی خوټ ببه ی له گهل دانانی
په رزینیکی پر گو مان له بیروکه ی تیگه تیف له
ده روبره ی خوټ..

۳. چیژ له ههسته پوزه تیقه کانی ناو ناخی خوټ
وه ربگره له گهل روخاندنی ههسته نیگه تیقه کان،
ئەمەش به بیرکردنه وه و گه ران دا ده بیټ به دوا ی
ئەو به هره و ئاره زووه شاراوانه ده بیټ که هه ته.

ئەمەش ریزگر تینیکی باشت بو خودی خوټ پی
ده به خشیت و ده بیټه چه کیکی ریگر دژی هه رشتیک که
ئەم ههسته پوزه تیقانه و ریزگر تینی خوټ بو خودی خوټ
بروخینی...

۴. پیا هه لگوتنی کهسانی تر به دیبلوماسیه ت و
به هیز و ته وازووعه وه وه ربگره، هه ستیک به
دهروونی خوټ مه به خشه کهوا تو شایانی ئەم

پیاھەلگوتنە نیت، چونکە ئەمە دەبیته ھۆی
ریسواکردنی خۆت و تووش بوونت بە نەخۆشی لە
دەستدانی بەرگری دژی نەخۆشیە دەروونییەکان.

۵. ھەموو شتیکی سوود بەخش بوو خۆت
بەکاربەینە لە پیناوی ریزگرتنی خودی خۆت. وەك
ئامادەبوون لە كۆپوكونوونە وەكان بە تاییبەتی
ئەوانی شیاون بوو ووزە و ئارەزووت. ھەروەھا وەك
ئامادەبوون لە بەرنامە مەشقیەكان و گەران لە نیو
پەرتوكخانەكان، چونکە ئەم شتانه خۆیان لە ناو
دەروونت دەچینن ھەروەھا لە نیو عەقلى دیارو
نادریات لە ھەست و نەھەستەكانت لە دوايشدا
دەبیته ھۆی دەرکردنی رەفتاریك كە پێشبینیت
نەدەکرد.

۶. تیکەلاو بوون لەگەڵ كەسانی گەشبین و
پۆزەتیف شتیکی گرنگە. چونکە كار لە بیروكە و
رەفتار و ھەلسوركەوتت دەكەن و بەشیوہیەكى
نەھەست لییات فییری ریزگرتنی خۆت دەبیته بوو
سەرکەوتن بە سەریان، ئەگەر ئەم ھیزە دروست

نه‌بوو، هه‌لسه به دروستکردنی و ته‌نها موریدیک
مه‌به بۆیان:

۷. دانپیانان به به‌هره و تواناکانت. هه‌روه‌ها فی‌ربه
که ری‌ز له به‌هره و تواناکانی خۆت بگری‌ت، ئەو
که‌سانه‌ی پی‌چه‌وانه‌ی ئەم شته‌ ره‌فتار ده‌که‌ن
سه‌سه‌خت‌ترین دوژمنی خۆیانن.

۸. ده‌ست پی‌شخه‌ر به له‌ هاوکاری کردنی که‌سانی
تا له‌ توانا‌تدا هه‌یه ئینجا ئەو کات هه‌ست به
مه‌زنی بوونی خۆت ده‌که‌یت. کاتی‌ک وا هه‌ست
ده‌که‌یت به ته‌واوه‌تی حاله‌تی ده‌روونیت به‌ره‌و
باش‌تر ده‌چیت.

۹. موماره‌سه‌کردنی ئەو کارو‌چالاکیه‌ی که
خوشت‌ده‌و‌یت، ئەو که‌سانه‌ی واز‌ده‌ه‌ینن له
ئه‌نجام‌دانی ئەو چالاکیه‌ی که تام و چی‌ژیان
پێ‌ده‌به‌خشیت دوو‌چاری که‌موکۆپی ده‌بن له
ری‌زگرتنی خودی خۆیان...

۱۰. تاقی کردنه‌وه و به‌ره‌نگار بوونه‌وه‌ی نو‌ی
بکه، خۆ‌راگر راوه‌سته له به‌رام‌به‌ریدا و به‌ره‌و

دواوه مهگه پړيوه، بهلكو كه م و كورپه كان راست
بكه وه و گه شه ي پيښه تاكو به ربه سته كان
ده پریت...

۱۱. زیاتر و زیاتر و زیاتر بخوښته وه، به لام
به گوږه ی به رنامه ی گرنگی پیدانه کانت
خوښندنه وه کانت هه لېږږه....

۱۲. خوټ دهوله مه ند بکه به ئه زموونی به سوود
تاكو بیټه به شیک له تو..

۱۳. زیاتر و زیاتر متمانته به بیروکه کانت
هه بیټجا ئه گهر تا قیکردنه وه یان نهء....

۱۴. یه که مجار شته بچوکه کان تا قی بکه وه ئینجا
ئه گهر سه رکه وتوو بوویت شته گهروه کان تا قی
بکه وه...

۱۵. ووریا به له حه زو ئاواتی گه لب که پشت
نابه ستی به ئامانجی واقعی و ناگونجی له گه ل
به هره و توانا کانت...

۱۶. بیربکه وه له خیراترین و ئاسانتین ریگه بو
ئه نجامندانی کاریکی پیویست و به باشترین

شيوه....

۱۷. خۆت مەبەستەو بە وادە و بەلینیک کە بیته
هۆی پەشیمانی بوونەووت، چونکە دەبیته هۆی لە
دەستدانی ئیحترامت لەلای کەسانی تر هەرودها
دەبیته هۆی پاشکەوتنی کارەکانت.
۱۸. مەشلەژێ بەرامبەر کەسانی حەسوود ئەو
کەسانە ی بێ ئومیدت دەکەن و ئیرەیت پێ دەبەن
یاخود بەرامبەر ئەو کەسانە ی کە روژیک لە روژان
تۆ لاواز بوویت بەرامبەر مال یان دەسلاتیان یاخود
بەرامبەر رەخنەکانیان. لە راستیدا ئەمە
ترسناکترین چەکی کوشندەیه بۆ رویشتن بەرەو
سەرکەوتن و ریزگرتنی خودی خۆت...

هەرودها نەشلەژان بەرامبەر بە هەمووان چەکی
بەرگری بەهیزی فرەوانی هەمە لایەنە کە لە توانای دا
هەیه رزگارت بکات بەرەو رووناکی و جیهانیکی تازه....

سىيەم: خۆت لە رەشبينى رزگار بکە

بۆئەوھى رىگە نەدەى رەشبينى دەسەلاتى
بەسەرتدا ھەبىت و رىگەت نەدات بەرگرى نەخۆشى
دەروونى بکەيت، ھەروەھا رىگەبىت لەبەردەم رىزگرتنى
خۆت، زۆر گرنگە خۆت پىروگرام بکەيت بۆ رزگار بوون لە
رەشبينى ئەویش بە دەستگرتنت بەم ئامرازە زانستيانە:

۱. ھەلسە بە ئامارى ژمارەى ئەو رستە نەرى يانەى
کە لە يەك رۆژدا بەکاریان دەھيىنى. چەند جار دەلى
ى ((نامەويىت)) - ((ناتوانم)) - ((خۆشم ناوى)) -
((نازانم)).

۲. دواى ئەو دەست بکە بە گۆرپىنى ئەم رستە نەرى
يانە بۆ رستەى ئەرى وەك: ((دەتوانم)) (دەمەوى)) -
((ھەلدەدەم)) - ((خۆشم دەوى)) - ((دەزانم)).

۳. بىرکردنەو و ئەقلىت لە مانا و بىرۆكە
رەشبينىەکان ئەوا رىگەى بدە و لە گەلى بىرۆتا دوا
سنوور کە دەيەويىت بىروات. بەلام لىرەدا ((پىويستە
پىبکەنى)) و وازى لىبھيىنە با ھىزو ووزەى خۆى

به تال بکاته وه له و کاته شدا تو پیکه نینی سه رکه وتوو
 پیده کهنی و له ناویده بهیت، پیکه نینی که سیک که
 لی نه ترسی هه تا کو نه گهر شته که واقیعی ش بیت،
 لی ره دا هه ل بده برپا به خوت بهینی که وا تو توانات
 هه یه نه هیرشه له خو بگری، هه روه ها برپا به خوت
 بهینی که توانات هه یه مامه له ی له گه ل دا بکه ی و
 لی رزگار بیت...

پا به ندبوون کردن بهم شته با سکر او انه هه رگیز
 پیویستی به توانایه کی دهروونی زه حمهت زییه...

۴. له په یوه ندی نیوان خوت و دهروونتدا وا بکه تو
 زال بیت نه وه ک نه و، به شیوه یه که هه رگیز ئالای
 خو به دهسته وه دان به رز نه که یته وه له به رام بهر
 هه لویسته زه حمهت و سامنا که کان دا و راسته وخو
 هه لسته به له خو گرتنی هه لویسته کان و به ساده و
 ساکاری مامه له یان له گه ل بکه بهر له وه ی ره شبینی
 بال به سه سه سینه و دهروون و بیرکردنه وهت
 دابکیشتی.

۵. دوور بکه وه له مامه له کردن له گه ل که سانی

رەشبین و نەخۇش بە دەردى بى تۈنلەي تەنھا ئەگەر
بەھىت چاڭسازيان بىكەيت بەمەرچىك لە رووى
دەروونى تۈنات ھەيىت بەرگى ئەم پەتايە بىكەيت
ياخۇد بە بىلەنلەي راست و دروستى ووشەكانيان
كارىگەرەيت لەسەرنەكەن. بەھەمانشىۋە دورىكەۋە
لەو كەسسانەي تاقىكردنەۋە ناتەۋا و
سەرنەكەۋەتۈۋەكانى كەسانى تر لەگەل بارودۇخى تۈ
ھاۋشىۋە دەكات...

۶. خۇت رابەيىنە لەسەر ھەلسان بە بانگەشەكردنى
خەلك بۇ كەمكردنەۋەي رەشبينيان بۇ شتەكان و
ئەنجامەكان، ئەۋكات بە تۈناتر دەيىت لەسەر
پاراستنى خۇت لە چىڭ رەشبينى...

۷. خەۋنە پۈزەتقىقەكانى خۇت كاريى بىكە، ھەروەھا
دانىنى بە بوونى بىرۈكەي ھەلە (ۋەھم) و بوونى
چەند شتىك كە ناتۈنن پىي بىگەيت.

بۇ نەۋنە:

ئەۋكەسەي خەۋن دەيىنى بە بەدەستەيىنانى
بىروانامەي دىكتۇراھ ياخۇد بىيىتە خاۋەنى كۆمپانىيەكى

گەورە ئەوا ئەو مەروۋقە دوورە لە ھېلى ۋەھەم ۋ خەونەكەى
دەتوانریت بېیتە ھەقىقەت...

بەلام كەسىك خەون بەۋە بېينى بېیتە سەرۋكى
ئەمرىكا خۇشى بەرەگەز عەرەبە، پاشان بېیتە سەرۋكى
مالىزىيا، ئەۋە ۋەھمەۋ نا ۋاقىعىيە..

۸. ھەر ئىستا دەستبەكە بە ھەلۋەشانەنەۋەى گشت
ئەو يادگاربانەى دەبیتە ھۆى گۆرېنت لە مەروۋقىكى
بەختەۋەر بۇ مەروۋقىكى دۇراۋ ۋ دلتەنگ ۋ خەمۇك...
۹. لە كاتى ھەرەس ھېنانت لە شتېك (جا ھەر شتېك
بېت) دواى بەجىگەيانەنى گشت ھۆكارەكانى
سەرکەۋتن كە لە توانات دا ھەبوۋ، تا لە توانات دا
ھەيە ھەلستە بە ھەۋلەدان بۇ دىخۇشكرەنى خۆت،
چونكە ئەو شتەى تۆ ھەرەست تيايدا ھېناۋە
نوسراۋە لە قەزاۋ قەدەرى خوا، ئەگەر بېتو
سەرکەۋتوۋ بواى لە ۋانەيە كارەساتىكى
(موسىبەتتىكى) بەدوا ھاتبايە كە نە تۆ نە خوا نە
خەلك پىئى رەزامەند نەدەبوۋن، بە راستى ئەۋەيە
باۋەرېبوۋن بە قەزاۋ قەدەرى خوا ۋ رازى بوۋن بە

ئەوەش ئەمە ناگەيەننى كە جاريكى ترههول
نەدەيەو، رەنگە كاتەكە لە حالەتيكى تر باشتىر بىت بو تو
لە كاتى ئىستا و رابردوو كە لە وانەيە زيانىكى ترسناكى
تيا بووايە ئەو شتەي لە كاتىكى ديارىكراو دەگونجى، لە
كاتىكى تر ناگونجى، سەر كەوتن برىتى يە لە
هەلسانەوت دواي هەر كەوتنىكت...

۱۰. ووربابە لە لە رزىن و شلەژان و هەژان بەرامبەر
رابردووئى كە تيايدا، گوناح يان سەرپىچى يان
هەلەيەكت تيايدا ئەنجام دابىت.. ياخود هەرەسيكت
تيايدا هينابىت....

ئەو بزانە هەژان و لاوازىت بەرامبەر ئەم رابردوو
وات لىدەكات ترسنوك بىت لە پيشكەوتن بە تايبەتى
كاتىك دەبينى شتىك يان يەكيك دەبىتە بەر بەست لە
بەردەم كاروانى پيشكەوتنت و قەناعەتت پى دىنى كەوا
تو چىتر بە كەلكى هىچ نايت تازە تەواو تو فوتايت.
دلىايە ئەو كەسەي گوناح ياخود سەرپىچى

دەكات واتاي ئەو نىيە تەواو چىتر ناتوانى سەرکەوتىز
بە دەست بەيىنى. بەلكو لە زۆربەى كاتەكان... من ئەو دەم
هەسەت پىي كىردوو لە زۆربەى كچ و كوپە گەنجەكان بە
گوپىرەى ئەزموونم كە گوپىبىستى ئارىشەكانيان بوومە
وەك قوتابيان ياخود وەك كرىكاران لە ژياندا (مروڤى
سەرکەوتوويان لىدەردەچىت و دەگەنە پلەيەك كە كەسانى
تر پىي نەگەيشتون...)

كەواتە: ملكەچ بوون بەرامبەر رابردوئىكى پىر
حەسرەت جا ئەم رابردوو نەزىك يان دوور ئەو دووبارە
كىردنەوئى سەرىپىچى يان هەلە وەيان هەرسە ياخود
سەرنەكەوتنە... هتد.

وە پاشان دەبيتە هوئى توڤخىردن و چاندنى
رەشبينى لە دەروونت...

ئايە كەس بوو خوى يان بوو كەسانى تر بەمە رازى
دەبيت؟!)

چوارەم: زال به به سەر ووشەى ((وادەكەم))

پیشتر، پیمان ووتى: وەرە چەكى بەرگرى دژى
نەخۆشى دەروونى ھەلبەر ھەروەھا چەكى ریزی
خۆگرتن، دواى ئەوێ چەند ووشە یە کمان نمایشی
کردیت کە ئەم ووشانە وەك دوزمن وانە روحى رویشتن
بەرەو سەرکەوتن دەکوژى. ھەروەھا پیش ئەم بابەتە ((
زال به به سەر ووشەى وادەكەم)) پیمان ووتى: پیویستە
خۆت رزگار بکەیت لە رەشبینی و بەمتەمانەو چەکە کانت
ھەلبەریت بۆ رزگار بوون لە دوزمنە کانت، ئیستا ھەر بۆ
دەنیا کردنەو وەكە پالەریك بەرەو سەرکەوتن پیت دەلم:
((زال به به سەر ووشەى وادەكە)) بەلى سارد و سوپمە بە
لە جی بەجی کردنی ئەو شتانەى نمایشت کرا...

کەواتە ئیستا بریارت دا زال بیت بە سەر ووشەى
وادەكەم و بە سەر دواکەوتن، مادەمەكى ئەم بریارەت دا وە
پیویستە ئەم ریگایانە بگریته بەر:

۱. ئارەزووی کارکردن لە لای خۆت بە هیز بکە بەلى
زۆر لە خۆت بکە کاربکەى ئەگەر بیتو بشترس، لە

کارکردن...

۲. به تهاووه تی ئهوه تی بگه که ئهوشتهی
له بهرامبه رته بریتییه له دهرفه تیک که نابیت له
دهست بجیت تهنا بو چند ساتیکیش به تایبه تی
ئه گهر دوا ی ئهوه ی راویژت به خه لکی به ئه زموون
کرد و دوا ی پشت به ستن به خوا ی گه وره...

۳. لیڤه دا به یادی خو ت بهینه وه ئه و که سانه ی
ئیستا له لوتکه نه و سهیری خوشت بکه له
کوی ی... ئه و کاته خیرا هیزی سووربوون له ناخ
دا دروست ده بیت...

۴. په شیما ن به وه له و ساتانه ی که رویشته و هیچ
نه کرد جگه له قسه کردن وهک (جاری سه رته ی
ته مه نه... هیشتا کاتی ئه وه نه هاتووه) یان وهک
(به یانی ئه م کاره ده که م ماده مه کی کاتم زور له بهر
دهسته) وه یان (بوچی په له کردن؟ کاره که
ئاسانه!!)

تو بهر له دهستیکت بهم جو ره ووشانه دهوری
پاله وانیتی خو ت له م ژیا نه دا هه لده وه شی نیته وه

سەرکه وتنه کهت. ئەگەر سەریشکەوتی ئهوا
 سەرکه وتنه کهت زۆر ئاسایی دەبێت هیچ تامیکی نابێت...
 ۵. لە لایەکی تر. زۆر ووریای خەوتنت بە. بە
 هەمانشیوە ووریای کات رابواردنە کانت بە بە
 تەلەفزیۆن یان مانەوێ شەوان یاخود گەشتە کانت
 ئەمانە گشتیان پالەرن بۆ بەندکردنت لە قەفەزی
 ووشە وادەکەم بۆ بە دەستەینانی ئامانجە کانت
 بێ ئەوێ هەست بەو بە لایە بکەیت.
 ۶. ئاگاداری کابوسی هەقیقەت بە!

کابوسی هەقیقەت چى یه ؟!

دواخستنی کار و وات لێدەکات کزبیت و دواتر
 گەرم و گۆر نەبیت لە ئەنجامدانی کارەکه پاشان لە
 کارەکهت رەزامەند نابیت و وادەبینی که پیچەوانەى ئەو
 پلانەیه که داترشتبوو..
 بۆیه ((دواى پلاندانانت یه کسەر هەلسە بە
 جی به جی کردنی))

۷. دووربکهو له تیکه لآوبوون له گهل ئهو جوړه
که سانه ی که کارکانیان بهرده وام دوا ده خه. به لکو
له که سانی بی تواناو ته مبهل دووربکهو که
هه لئاستن به نه جامدانی چالاکی و کاره کان به
بیانوی ئه وهی توانایان زییه، یا خود به بیانوی
ئه وهی زیاتر و زیاتر دیراسه ی بابه ته که ده که ن و
ته مه نیشیان زیاتر و زیاتر به سهرده چیت و حالی
ژیانیش زیاتر و زیاتر ده گوریت و ساته
میژوویه کان ده یانبریت و ئه وانیش بی ناگان.

۸. بهرده وام که سایه تیت ریکبخه ریکخستنی
که سایه تی هاندت دهادت بو زیاتر له ناو بردنی
دوا خستن، نه گهر پیشتیش کاره کانت دوا ده خست
ئه وا چیتر کارت دوانه خه ی ته نها نه گهر گرنگ
نه بیت، به لام کاره گرنگه کان راسته وخو
ده ستیپیده کات به نه جامدانی...

پېنجه م: كەسايەتتە بە مەشھۇرە رېكەد خەت

تو ئىستە پرسىيەر دەكەي چوڭ ھەلەسم بە
رېكەستنى كەسايەتتە تاكو راستە وخۇ ھەلەسم بە
بەدەستەننى سەركە وتەننى بەرچاۋ لەھەر ئاستىك بە
تايەتتى من ئىستە قەناعەتتە بە رېزگرتنى خۇم ھات و
رەشېنم لە ناۋبەرد و سەركە وتە بەسەر دواختەن !!!

بۇ ئەۋەي راستە وخۇ ھەلەستە بە رېكەستنى
كەسايەتتە ئەۋا پېۋىستە لەسەرت ئەم رېگە و شېۋازنەي
خوارەۋە لە فېرېۋون و بېر كەردنەۋە بېرېتەبەر:

۱. ئەم سود و قازانجانەي لە ئەنجامى رېكەپىكىت لە
كاروبارى ژيانىت بە دەستى دەھىنى بەھەندە
ۋەربىگەر. ھەروەھا ئەۋ زىيان و زەرەرانەي لە
ئەنجامى نارېكو پېكىت دوۋچارىيان دەبېت ئەۋىش
بەھەند ۋەربىگەر. ئەۋە پالەنە رېكە بۇ
دەستبەكارېۋونت بەرەۋ رېكەستنى خۇت و
كەسايەتتە..

۲. کاربکه، تۆ داوات لینه کراوه که هه موو شتیك به
دهستبهینی له یهك دانیشتن یاخود له یه که ئهرك و
کار به سهر ئه م گرفته دا زال بیت.

۳. خه یال بکه. ههروه ها به دوا ی ئه و شیوازانه بگه پری
که ته نها بو تۆ گونجاوه بو به دهستهینیانی
سه رکه وتنه کانت چونکه تۆ ته نها پیکهاته ی
خۆتی!!!

۴. هیواش به له دانانی نه خشه ی ئه و سیسته م و
پلانه ی که بو تۆ شیاوه. هه موو دواکه وتنیك
نیگه تیف نیه. ((دواکه وتن له پیناو داهینان))
پالنه ریکی باشه بو به جیگه یاندنی کاره کان و
ئه رکه کان..

۵. ئه گه ر له نه خشه ی پلانه زانسته که ت دواکه وتی
ئه و پینویسته په له بکه ی له جی به جی کردنی...

۶. ئه و هت له یاد بی ت گشت کاریکی ریكخستن شته کان
سه ره تا به خراپ دیارده که ن پاشان دهسته دهکات
به باش بوون.

۷. ئه و هه قیقه ته قه بول بکه که و تۆ ناتوانی هه مان

رینگه‌ی کهسانی تر بگریته‌بهر.. ئه‌وه مانای وانیه
تۆ سه‌رکه‌وتوو نی (فاشیلی)، به‌لکو واتا تۆ
جیاوازی له گه‌ل کهسیکی تر، هه‌روه‌ها تۆ ئیستا
جیاوازی له گه‌ل ماوه‌ی پێشووی ژيانته...

۸. به‌ته‌واوه‌تی د‌ل‌ن‌ی‌ابه که هه‌ر چه‌نده ژماره‌ی ئه‌و
شوینانه‌ی که شته‌کانت تیايدا ده‌پاریزیت که‌م‌تر‌بن
ئه‌وا که‌م‌تر شتت لی وون ده‌بیته. هه‌ر چه‌نده له
بنه‌ره‌تدا پێویسته هیچ شتیکت له لا وون نه‌بیته...
۹. دانبنی به پێویستی روژمیر، چونکه ئامرازیکی
گرنگی ریکخستنه و کللی سه‌ره‌کی به‌ریوه‌بردنی
خۆت و به‌ریوه‌بردنی کاته...

۱۰. ته‌نها شوینیکی دیاریکراو ته‌رخان بکه بو ئه‌وپ‌راق
و ئه‌جینده‌ت تا‌کو به ئاسانی مامه‌له‌ی له‌گه‌ل
بکه‌ی. ئه‌وه‌ش زۆر گرفتت بو چاره‌سه‌ر ده‌کات
گرنگترینیان ئاژاوه‌ی کارکردن..

۱۱. له یادت بیته کۆبوونه‌وه‌ی به‌ره‌کان بریتی یه له
دواخستنی بریاره‌کان هه‌روه‌ها به‌ریوه‌بردنی
په‌ره‌کان واتا وه‌رگرتنی بریاره‌کان...

۱۲. بزانە ئەگەر تەنھا يەك پەر وونبیت لەلات و
نەیدۆزیتەووە ئەوا دوو واتا دەگەییەن: ((پەرەك
هیچ نرخى نىیە لە لات و گرنگی نىیە، یاخود تۆ
مروڤیكى كەمتەرخەمى (ئیهمالى) لە ژياندا)).

۱۳. كارە بەراییهكانت رێكبخە، رێگە مەدە هیچ كاریك
بەسەر كارەكانى تەرت زال بێت و كاریگەریان تى
بكات، چونكە دەبێتە هۆى بە فیرودانى ووزە كانت
هەروەها بە شیوەیەكى لە خووەیى سنوی روژ
ژمیر و كاتژمیرە دیاریكراوەكانت دەبەزینی..
گرنگی نەدانت بە رێكخستنى كاروبارەكانت
وادەكات كەسانى تەربە ناریكت دابنن لە رووی
كارکردن...

۱۴. لە كاتەكانت دیاری بكە بۆ هاوسەرت و
منداڵەكانت و كەس و كارت و خوشەویستانت...

۱۵. تا لە توانات دا هەیه پابەند (ئیلتزام) بكە بە كاتى
دەستپێکردن و كۆتایی هاتنى ژوان و دیدارەكانت
(الموعد). وامەكە ژوانەكانت بە رێكەوت بێت
(دیاریکردن و دەستپێکردن و كۆتایی) بەلكو

وابكە ژوانى ياخو يەكتربىنىي بەرپكەوت بەشېك
بىت لە ژوانى ديارىكراوت بۆ شتىكى تربە
شيوەيەك نەتۆ نە كەسانى تر ئازار نەدات...

۱۶. كارە خۆبەخشيەكانت لە كارى پيشەيىت جيا
بكەو و دياريانبكە. كاتى گونجاو بۆ ھەريەكەيان
دابەش بكە...

۱۷. فيرى ئارامگرتن ببە تاكو ببىيت بە پياويك و
مروڤيىكى ريكوپيىك و خوت بە دەستەو و مەدە
بەرامبەر شتىك كە دەبىتە رىگر لە بەردەم
رىكخستنت ئەگەر بىتو چەند جار و چەند جار
ھەرسىش بەينى...

شەشەم: بۆ ئەوھى كەسايەتت زياتر بەرزبىتەو

رىكخستنت بۆ كەسايەتت واتە بەرز
بوونەوھىكى شكۆمەندت بۆ كەسايەتت دەوئت. بەلام بۆ
ئەوھى زياتر و زياتر بەرز ببىتەو پيوستە ئەم
رىگەيانەى خوارەو بەكەيتە تریەى دل و ئەقلت و

رووناکی هەردوو چاوت..

١. بۆ خۆت ئامانجێک دیاری بکە. کەسی ئیرادە بە هیڤ ئەو کەسە یە کە دەزانی چی دەوێت. هەر لە بنه‌په‌ت دا تو ناتوانی باس لە رێکخستنی کەسایه‌تی بکەیت بە بێ بوونی ئامانجێکی دیاریکراوت. بەلام هه‌یه‌ ماوه‌ ماوه‌ مه‌سه‌له‌ی دیاری کردنی ئامانجێک بۆ سه‌رکه‌وتن له‌ یاد ده‌کات..

هه‌روه‌ها ده‌رباره‌ی ئامانج زۆر قسه‌مان ده‌ییت دواتر به‌ یارمه‌تی خوای گه‌وره‌..

٢. به‌ هه‌یه‌کی مه‌زن له‌ ئامانجه‌که‌ت دا هه‌ییت. چه‌ند نرخ و به‌های ئامانج زیاتر بێت ئەوا زیاتر ووزهی به‌ ده‌سته‌یێنان و سه‌ره‌وتنی له‌ به‌رزترین ئاست ده‌روژینی..

٣. ئەوه‌ت له‌ یاد بێت ئامانجی مه‌زن ره‌وشتی پیاوی مه‌زنه‌، هه‌روه‌ها ئامانجی پاك و بێ گه‌رد گشت چالاکیه‌کانی خاوه‌نه‌که‌ی رێکده‌خات...

٤. به‌ دواي کارێک بگه‌ڕێ که سه‌رکه‌وتوو تربیت

له كهسانى تر به مجۆره دهبيته كهسيكى ناياب.
هەر كاتيک ژماره‌ى كهسانى ناياب زۆر بوون له
كۆمه‌لگه‌دا ئەوا كۆمه‌لگه‌ش دهبيته ناياب و
به‌مجۆره رابوون دروست دهبيت...

۵. به‌سوود وەرگرتن له گشت تاقىکردنه‌وه‌يه‌ك
زياتر له خۆت بگه. تىگه‌يشتنى خۆت نيوه‌ى
جه‌نگه‌كه‌يه و بوونى ئامانجىك له ژيان نيوه‌كه‌ى
تره...

۶. ئەوه بزانه به هيزى ئىراده له ئەنجامى
كه‌سايه‌تیه‌كى ريك و پيكه كه به شيوه‌يه‌كى باش
ريك‌خستراوه. كه‌سايه‌تى نارىك به هيز نابيت
هه‌تاكو له مامه‌له‌کردن له گه‌ل خوشى‌دا...

۷. ريگه‌مه‌ده سوربوونت بو گه‌يشتن بو پله‌ى بى
كه‌م و كورپى له كارکردنت بوه‌ستينى. گرنگ
ئەوه‌يه تۆ ئاره‌زووه‌كانت ياخود ئەو كارانه‌ى كه
ده‌توانى ئەنجاميان بده‌ى ديارىكه‌ى، ئينجا
يه‌كسه‌ر ده‌ست به كارکردن بكه‌يت دواى دانانه،
پلانىكى توكمه...

۸. پيشبينى مهكه دهستخوشي ببينى له
چاوهكانى كهسانى تر. كهسانى تر قهناعهت پى
ناكهن تائهو كاتهى تاقىكردنه وهكهت سهركهوتوو
دهبيت...

۹. ههلسه به دابهشكردنى ههر كارىك ئهنجامى
دهدهى بو چه ند به شيك پاشان دهستبكه به
جى به جى كردنى ههر به شيك به تهنها. ئه گهرنا
خوت دوو چارى شله ژان دهكهيت و كارهكهشت
دوو چارى كه م و كورپى دهكهيت..

۱۰. تهركيز بكه و گرنگى بده بهو كارهى كه پى
هه لدهستى بو باشتراكردنى ئه وهى ديت جا له
ههر شتيكدا بيت.. دووربكه وه لهو شتهى كه
دهبووايه ئهنجامى بدهى له رابردوو ياخود له
بهكارهينانى ووشهى ((ئه گهر)). چونكه زور
بهكارهينانى ووشهى ((ئه گهر)) خنكاندى
سهركهوتنى داهاتوو له و حاله ته دا نه بيت كه
بهكارهينانى بو مه بهستى ديارى كردنى گرفته كه
بيت تاكو له ناينده دا چاره سهرى بكهيت..

۱۱. پاریزگاری له سهر ووزهی ئارامگرتنت بکه تا
دوا سنوور که له توانات دا ههیه. ئهو که سهی
ئارامگرتنیکی دریژ و مهزنی نه بیټ با پیشبینی
کوټاییه کی سوتاو بکات نه وهک کوټاییه کی
پرشنگذار...

حهوته م: خهسله ته کانی سه رکه وتن

هه رکه سیك به دواي سه رکه وتن دا بگه ریټ ئه وا
پرسیار ده رباره ی خهسله ته کانی سه رکه وتن ده کات. ئه و
که سهی دهیه ویټ به ره و سه رکه وتن بپروات ده پرسیت: ئایا
خهسله ته کانی سه رکه وتن تیا دایه یان نا؟
که واته: سه رکه وتن چه ند خهسله ت و سیفاتیکي ههیه که
بریتین له:

۱. خو هه لقور تان دن (الفضولية):

هیچ که سیك ههیه سه رکه وتنی بوویټ به بی
ئه وهی فزولی بیټ بو زانینی هه موو شتیك سه رباره ت به و
ئامانجه ی که دهیه ویټ به دهستی بهینیت!؟

بەداخەو ە زۆر كەس ەن لە كۆمەلگەكانى ئىمە
بەچاوى مروڧىكى گەمژە و پوچ سەيرى مروڧى فزولى
دەكەن نەو ەك بەچاوى كەسىك كە بەدواى راستىەكان
دەگەرپىت، بەو چاوهى كە كەسىكە دەپىهوپىت لە ناخى دا
سەر كەوتنىك بەدەست بەپىنى...

لەم پىناو ەدا پىووست ناكات دىوارپكى بەر بەست
لە نىوان مندالەكانمان و فزولى بنىات بنپىن، بەلكو
پىووستە رىگە بدەپن بە كراو ەپى بىر بكەنەو ە..

بۆ مندال و گەورە دەپىت ئازاد بن لە فزولى و
بىر كەرنەو ە. چونكە بىر كەرنەو ە دەپىتە ەوى لە دايك بوون
ياخود پالپىشتى بۆ بىرۆكەكان. ەەرچەندە زياتر
بىر بكەپەو ە ئەو ە تواناى بىر كەرنەو ەت زياتر دەپىت و
زياتر زانىارىت دەپىا و ەز دەكەپت زياتر بزانىت و
شروڧەى بكەى و تىى بگەى. بۆپە پىووستە ئەقلمان
جوش بدەپن بە زاراو ەكانى ەك:

(چى دەپىت ئەگەر.....؟) (بۆچى؟) و (وا

دابنپىن.....) (بەچ شىو ەپەك دەپىت ئەگەر.....؟) (ئايا
وانىپە.....؟)..... ەتد.

ئەوھى جىڭھى داخە بەراستى فزولى فېترەيەكى
مروڧايەتتە. بۆيە دەبينىن لەگەل منداڧ لە دايك دەبىت
بەلام كە گەورە دەبن ئەم خەسلەتە وون دەكەين لە
ئەنجامى روڧبىرى ياخود كە لتورى كۆمەلگەى نەفام بەم
مەسەلەيە.. كۆمەلگە كە بەو شىۋەيە بىت و فزولىيەتى
منداڧەكانى لە ناوببات ئەوا ھەر زوو رىگە خوڧ دەكات
بۆ لە ناوبردى دواروڧى.

ئەم مەسەلەيە گرنگە و ستونىكە لە ستونەكانى
پىشكەوتنى شارستانى كەواتە: با گەورە و بىتوكمان
دەست بكەين بە لاواندەنەوھى ئەقلمان و بىرکردنەوھمان بە
فزولىيەت...

۲. ئازايەتتى:

ئازايەتى جىايە لە گەل ھەلەشەيى، ئازايەتى
سيفەتتىكى خوازراوہ بەلام ھەلەشەيى نەوويستراوہ..
ئازايەتى برىتى يە لە ھىزىكى ئەخلاقى و ئەقلى
بۆ سەرکەشى و ئارامگرتن و بەرگەگرتنى ترسناكى
جاوہپوانكراو لە كاتى ئەنجامەدانى كاريك...

ئەو كەسەي ئازايەتى بەكردار نىيە با گرنگى
نەدات بە چوونە ناو خەندەق يا خود بەريۆهبردنى
كاروپيشەي گەورە يا خود رووبەروو بوونەوہى بەرنگارى
گەورە.. ئەو كەسانەي دەيانەويّت بگەن بە سەرکەوتن بەي
ئازايەتى ئەوانە ريگەي دوورويى و رىايى بەسەر خويان
دا دەسەپيّنن يا خود پشت دەبەستن بە بەخت بو گەيشتن
بە سەرکەوتن. ئەوہش كەس ناتوانيت ناوى بنيّت
(ئازايەتى) چونكە لە چوارچيۆهى رەوشت دەچيّتە
دەرەوہ...

ئازايەتى پشوو بە دەروون دەبەخشي هەتاکو
ئەگەر يەكەمجاريش نەگەيت بە ئوميدەكانت.

لەلایەكى تر ئەو ئازايەتيەي كە دەبيّتە هوى
بەختەوہرى وەكو ئەو ئاوەكوڵاوە وايە كە چای پى
ليدەنيّن، وەكو ئەو دپكە وايە كە گولەكەت بو جوان دەكا،
هەر بويە هەر كەسيك ترس چەكى بيّت و گومان پالپشتى
بيّت ئەوا ناويكى ترى لى دەنريّت جگە لە ناوى ئازايەتى.

۳. جیگیرى له سەر ئامانج:

سـوـرـبوـون له سـەر فـزـولـیهـت و بهـرـهـهـهـه
ئهـنـجـامـهـکـانی فـزـولـی نـاز ناوی ((ئازا)) ت پـی دـهـبهـخـشـن له
زۆر مهـسهـلهـوهـ.

چهـنـدین جـار له مهـسهـلهـیهـك یان زیـاتـر ئازایهـتـیت
نـیـشان داوه پـیـویـسته بهـردهـوام بـیت و رینگهـكهـت تهـواو
بكهـیت به ئازایی...

ئهـو كـاتهـی كه ئازا دهـبـیت تو گـوزـارـشـت له هـیـزی
جـیـگیر بوونـت له سـەر ئامـانـجـهـكهـت دهـكهـیت، بهـمـشـیـوهـیه
((جـیـگیرى له سـەر ئامـانـج)) دهـبـیتـه سیفـهـت و خـهـسـلهـتـیـكـی
گـرـنگ كه سـهـر كهـوتـن پـیـویـستـیهـتی...

ئهـو كه سـهـی زوـو له ئامـانـجـهـكـانی هـهـلـدهـگـهـرـیتـهـوه
ئهـوه كه سـیـكـی جـیـگیر نـیـیه هـهـر چهـنـده فـزـولـی و ئازا بـیت،
هـهـلـگـهـرـانهـوهـی هـیـچ سووـدیـكـی پـی نا بهـخـشـی جـگـه له
تـووش بوونی بهـ دۆـرـانـدـنـیـكـی گـهـوره یاخـود
سـهـر كهـوتـنـیـكـی بـی نـرخ...

جـیـگیربوون له سـەر ئامـانـج گـوزـارـشـت دهـكـات لهـو
ئازایهـتـیهـی كه له ناخـتـدا هـیه و نا جـیـگیریت گـوزـارـشـت لهـ

شتيكي تر دهكات كه نازايه تي نيه. ئه گهر نازايه تيش
هه بييت لهو كاته دا ئهوا دواي ماوهيه كي كه م بي هيز
ده بييت...

بو ئه وه ي دژي ناجيگيري بجهنگي پيوسته دوو
دل و راپا نه بييت له بهردهم ئامانجه كانت.

سهره راي دوودلي پيوسته رهشبين نه بين. بهلكو
به شيوهيه كه رهفتار بكه كه تو دلخوشي و سهردهكه وييت به
تايبه تي كاتييك تو گشت ريگه و ريچكه و هوكارهكاني
راست و دروست گرتوته بهر....

هه شته م: نهينيهكاني به دهستهيناني سهركه وتن

ئه مانه نهينيهكاني به دهستهيناني سهركه وتن به
شيوهيه كي كورتكوراه و چروپر....

ا. ناسيي خود:

درك پي كردني ههسته كانمان و نازه ووه كانمان
هه موو كاتييك بهردى بناغهي تهن دروستي دهروونمان و

توانامانە لەسەر بپياردانی راست و دروست.

ئەو كەسانەى كە بە باشى خويان دەناسن دەتوانن
بە ئاسانى ئەو شتانه ديارى بكەن كە دەيانەوێت.

٢. هاندانى خود:

كونتروڵکردنى هەستەكانى هەلەشەيى دەچیتە ژيڕ
ئەو خالەو، هەروەها زياتر کردنى توانا لەسەر
تەركيزکردن لە گشت بارودۆخيکدا و هاندانى خودى
خۆت بۆ جى بەجى کردنى و سەر كەوتن لە ژيڕ گشت
بارودۆخيکدا...

٣. كونتروڵکردنى هەستەكان:

هەر كەسيك بكەوێتە ژيڕ كاريگەرى نەخۆشى
ترس (ترسنوك) و دلە راوكى و شلە ژان لە ئەنجامدا
هەست بە خەمۆكى دەكات و تواناي وەرگرتنى زانيارى
كەم دەبێتەو.

بەلام ئەو كەسانەى دەتوانن خويان لەم هەستانه

رزگار بکهن دهبینن زور به توانا ترن بو به دهستهینانی
خواستهکانیان و به دهستهینانی سهرکهوتن تا دوا
هه ناسه...

٤. توانای خویندنهوهی ههستهکانی کهسانیتر:

ئهو کهسهی توانای خویندنهوهی ههستهکانی
کهسانی تری ههیه بی گومان توانای خویندنهوه و
شروقهکردنی جولهکانیشیانی ههیه.

ههر کهسیک ئهه توانایهی ههبوو ئهوا تا رادهیهکی
زور دهتوانی ریگهکانی مامهلهکردن لهگهه کهسانی تر
دیاریکات.

لهلایهکی تر تواناییت لهسهر ناسینی کهسانی تر
توانات پی دهبهخشیت بو گهشه سهندنی خوت تاکو
بهسهریاندا سهرکهویت.

پیویسته خوت به توانا بکهی تاکو ههستهکانی
کهسانی تر بخوینیتهوه چونکه تو لهگههلیان دهژیت و
کاردهکهی بو ئهوهی سهرکهوتنهکانت بهدهستهینانی و
بههیچ شیوهیهک نابی فهرامووشیان بکهیت...

نویسم: خەسەلەت (سیفات) ەکانی
مروڤی سەرکەوتووی داهینەر

دوای خویندنەوهی سیفاتەکانی مروڤی
سەرکەوتووی داهینەر، ئەو کەسەهی ھەنگاو بەرەو
سەرکەوتن دەھاوێت دوای ماوەیەک درک بەو دەکات کە
ئایا لەسەرکەوتوو داهینەرەکانە لە ژیان دایان نا.
ئەگەر بییت خەسلەتەکانت چوونیەکە لەگەڵ ئەو
خەسلەتانە ئەوا پێرۆزە و ھەول بەدە بەھێزتری بکەیت و
بەردەوام بیت. ئەرگەرنا ھەول بەدە لەکەسایەتی خۆت
دروستیان بکە.

ئەمانەیی خوارەوہ روخساری گشت مروڤیکی
سەرکەوتووی داهینەر:

١. تا ریزدییەکی زۆر متمانەیی بەخۆی ھەیە و متمانەیی
توانای خۆی ھەیە بۆ بەدەستھێنانی ئامانجەکانی
و بەجێ گەیاندنی ئەو کارانەیی گریڤدراون بە

كارهكانى.

۲. لارى نىيە بلى: ((توانام ھەيە. ئەو كارە دەكەم)) و
بۇ چوونەكانى خۇي بە ھىز و ئازايانە دەردەپریت
و شەرم ناكات تواناكانى خۇي نمايش بکات
مادامەكى دوورە لە خۇ دەرچوون (غرور)...
۳. لە راو بۇ چوونى خۇي دا سەربەخۇيە و
بابەتيانەيە لە حوکمدانى لەسەر شتەکان، ئەو
کەسانەي لەبەرامبەريدان توانايان نىيە
پيچەوانەي بن چونکە تواناي شکاندن
بيانووەكانى ئەويان نىيە. وە ھەر کاتيک زانى راو
بۇ چوونى راست نىيە ئەوا خيرا چاکی دەکاتەو
بەرەو راو بۇ چوونىكى راستتر..
۴. زۆربە ليکدانەوەكانى بە تۆزیک شک و گومان و
پیداچوونەو وەردەگريت چونکە ئەقلى زۆر
کراوہيە بەرامبەر ريروہوى رووداوہکان...
۵. بەلای ورژاندنى پرسىيارو گومان دادەچييت
دەربارەي راستى و دروستى ياسا و بيردۆز و
بنەما گشتيەکان کە کەسانى تر بە مەسەلە کوټايى

پېھنراوه کانی دہزانن و گفټوگوي له باره وه
ناکه ن. ههروهه ئاره زوويکي بهيږي ههيه له
ئاراسته کردني پرسيار...

۶. زور هه ولده دات تا له تواناي داييت دوور که ويته وه
له روتين له کاتي نه نجامداني کاره کاني. ههروهه
گرنګي ده دات به مانا و هيماکان بهي چوونه ناو
درېژهي شته کان که گرنګي يه کي نه و توپان
نه بيټ. هه ز له نوي بوونه وه و گورانکاري
ده کات...

۷. کولنه دهره به ئاساني خو به دهسته وه نادات و
ملکه چ نابيټ به لکو هه رهس سوور بوون و هيږي
زياتر پي ده به خشيت بو دوزينه وه چاره سر له و
گرفتانه ي رووبه پرووي ده بنه وه، سوره له سر
بريني نه و به ربه ستانه ي که دينه سر ريگهي...

۸. هه ز ناکات ده سه لاتي خو ي به سر که ساني تر
بسه پيني. ههروهه پي چاک و باشه ملکه چ
نه بيټ بو ده سه لاتي کهس و له هه مان کات دا
به لاي توندرووي داناچيټ سه باره ت به که ساني تر

ياخود سه بارهت به بو چوونيك...

۹. بروای به بوونی راستی رهها یاخود ههلهی رهها
نیه جگه لهو شتانهی که جیگیرن له نایین و
عه قیده کهی، هه موو گرفتیک و بو چوونیک چه ندین
رووی ههیه، راست و ههله له دیدی لهو شتیکی
ریژهی یه..

۱۰. چه ز ده کات لیکولینه وه بکات لهو شتانهی که
دلنیانین و پی شبینی کردنی نه نجامه کانیان
زه حمه ته.. بو نمونه لهو ئامانجانیهی پی باشتره
که سه رکه شی حیساب بوکراوه له وانهی که
سه رکه وتنیان مسوگهر.. له هه مان کات دا
هو شیاره به ئامانجه کانی و کولنه دهره بو
به ده ستهینانیان....

۱۱. ئامادهی ههیه بهرگه ی لیلی و ئالوژی بگریت له
هه لویت و گرفته نا روونه کان.. به مهش چه زه کان
له ژیر هه لویتسه روون و دیاریکراوه کان کاربکات
به لکو زیاتر چه زی به هی یه که میانه...

۱۲. کاتییک رای وهرده گرن له گرفتیک، زوربهی جار

پیشنیار و بیروکه یهك دهكات كه كهسانی تر پی
یان واقعی نییه. به شیوهیهکی گشتی نهو
خاوهنی میشکیکی لاستیکی یه له بیرکردنهوه بو
چارهسهرکردنی گرفتهکان...

۱۳. زیاتر حز دهكات به تهنه کاربكات نهو كه له گهل
كهسانی تر، ههروهه حز له تهنیایی دهكات كه
مانای وانیه مروقیکی گوشهگیره بهلكو مهبهستی
تهركیزکردن و خهیا لکردنه.

ئهوهش مانای نهوه نییه كه توانای کارکردنی به
كومهلی نهییت. بهلكو تواناییهکی له رادهبهدهری ههیه بو
ئهه جوړه کارانه بهلكو نهو بزوینهری کاری بهكومهله هه
كاتیک بیهوییت..

۱۴. بیروکه و بو چوونهکانی بهشیوهیهکی گشتی
دووچاری گرنگی پی نهكات و بهر هه لستکاری
دهییتهوه له لایهن هه ندیک له هه قالهکانی و
كهسانی تر.

۱۵. هه کاتیک بیروکهیهکی دیته میشکی زور نهولاو
نهولاو پی دهكات وازی لیناهیینی بهلكو چه ندین

جار بیرى لیڊه کاته وه پیئش ئەوهی حوکمی کوئایى
له سهه ر بدات..

۱۶. توانای ههیه بیروکهی به پیژ به ههه کو مه لهیهه
به خشیته به بی ئەوهی بچیته ناو
وورده کاریهکانی تا کو به کاریان بخات. ئەو ته نهه
هیله گشتیهکانیان پی ده به خشیته تا کو ئەوان
خویان وورده کاری ورئ و شوینهکانی کارکردن
بگرنه بهر به گویرهی توانا و شیاویان..

۱۷. بهردهوامه له سهه لی کو لینه وه و خویندنه وه و
خاوهنی خه یالکی قوول و فراوانه، ئاسویهکی
فراوانی ههیه و له گهل عه قلیکی کراوه ده ربارهی
گشت شاره زاییهکان و ریگه نادات هیچ شتیك
به سهه ریدا تیپه ریته به بی بیرکردنه وه و خه یال
کردن و سوود لی وهرگرتنی جا به ههه شیوهیهك
بیته..

۱۸. توانایهکی به رزی ههیه بو ههستهکردن بهو
گرفتانهی كه له دهوری دا دهخولینه وه و بهوردی
دیاریان دهکات، ههروهه به ههه مان شیوه

توانايهكى ههستيارى ههيه لهسهه پيشبينى
کردنى رووداو هكان...

۱۹. زور ههستياره بو درك پيكردن و تيبينى كردنى
كه متهرخه مى ياخود عه يبه كاني ههه ههلويستيك
جا له ههه شوينيك بيت...

۲۰. بيروكه و تيگه يشتنيكى رهسهه نى ههيه و
چاوليكهه ناكات، به رووكه شى ناچيته ناو
بابه تهكان بهلكو به قوولى و ووردى بابه تهكان
شروقه دهكات. بهلكو تواناي مامه له كردنيكى
ئازادى بى كووت و بهندى ههيه له گهل راستيهكان و
چه مكهكان...

۲۱. شوينيكه وتهي كه ساني تر رته دهكات وه و
خاوه نى سه ره به خوويهكى بهريز و شكومه نده بو
خوى و بو كه ساني تر. واي پى چاكه له ژير
ياساو ريساي سنوردارو توند كارنهكات و قه بول
ناكات نهه ياساiane كووترولى تواناكانى بكه ن...

۲۲. زور بهى جار و تيكوشانيكى زور سههه دهكات
و به شيويهكى ريخهراو بو سههه كه وتنيى

بىرۆكەكەي، بىە جۆشە بۇ بەدەستەينانى
ئامانجەكانى...

۲۳. توانايەكى رادەبەدەرى ھەيە بۇ رىكخستنى
بىرۆكەكانى و گوزارشت لىكردينان. ھەروەھا
تواناي ھەيە بەردەوام كارەكانى لەسەر ئەم بنەمايە
رىكبخات..

۲۴. ئاستى دلخوازيەكانى زۆر بەرزە چونكە فرە
ئاوات و فرەئارەزووہ..

۲۵. كاتىك رووبەرووى گرفتەكان دەيىتەوہ
ناشلەژى.. ئەگەر شلەژا ئەوا ھۆكارى بە بيانوى
ھەيە..

۲۶. توانايەكى گەورەي ھەيە بۇ گرتنە ئەستوى
بەرپرسىياري و ھەروەھا ئىرادەي بەھيژە و
كۆلنەدەر و ئارامگرە لەسەر بەربەستەكان.
تەنانەت نەخۆشيش ناتوانى پەكى بخات لەسەر
كارکردنى بەشيۆەيەكى باش...

۲۷. خوى دىلى تەنھا چارەسەرىك ناكات بۇ گرفتە
ھاتووہكە. رىگەي ترى جيا لە كەسانى تر

به کاردهیښی بؤ چاره سهر و بؤ به جی گه یاندنی
ئهو کارانه ی پی ی ده سپیردری به شیوه یه کی
گشتی...

زوربه ی جار ئامرازی تازه و داهیښان بؤ گشت
ئهمانه به کاردهیښی.

۲۸. خاوه ن کاردانه وه یه کی هاوسه نکه (واتا خو ی
دربازده کات له هه ستیاری به رامبه ر به ره خنه ی
که سانی تر و به زحمه ت دهمارگرژ ده بیټ.
ههروه ها خو ی به که م نازانی و خوشی له سهر
که س به زل دانانی. له ناکاو ناگوړیټ له دهمار
گرژی بؤ دلخوش یا خود له ره تکردنه وه ی ته و او بؤ
قه بول کردنی ته و او، ئهو شته ی که پیویسته بل ی
ده یل ی به دیبلوماسیه ت و به که مترین هه له).

۲۹. مه سه له ی به جیگه یاندنی کاره گرنگه کان له
خیراترین کات و باشتترین جوړ و ئاسنترین ریگه
باش تیده گات..

۳۰. توانای شروقه کردن و به لگه داری وهرده گریټ.. له
بیروکه نوییه کان ده کو لیټه وه. په یوه ندی و گریدان

له نيوان شتهكان و تاكهكان و رووداوكان
دههينته بوون. بهمهش دژهكان و ئهو كهسانه
مملاني دهكهن دهرسيني...

۳۱. ههندي جار له چارهسهرکردني گرفتهكان
دهوستي بهلام له بيرکردنهوه دهربارهيان
ناوستي تاكو داهينان بکات له چارهسهریكي
شياو...

۳۲. بهردهوام تي بيني ئهوهي لهسهر دهکريت كه
پهروشه بو سهركهوتن لهو شتهي كه له ميشكي
دايه.

۳۳. بيزار نابيت له ئاراسته کردني پرسيار و
(ئیحراج) نابيت له پرسياری زور.

۳۴. ههنديك كهس به بيروكهكاني رازی نابن بهلام
بهلايان وروژينه و کاریگهريهكي ههستياريان له لا
بهجي دهيلی...

۳۵. ئەزمونه كوئهكاني بهجي ناهيلی بهلكو گری
ياندادات به ئەزمونه تازهكان...

۳۶. پلهيهكي بهرزی زیرهكي ههيه كه به كورتی:

(زیره کی گوزارشتی زمانه وانی - زیره کی موزیکی
 ئیقاعی به هوییه ده لاله تی دهنگه کانی که سانی تر تنی
 دهکات که قسه دهکن - زیره کی جولای جهسته
 سه بارهت به خوی یاخود که سانی تر که به هوییه وه درک
 دهکات و تی یان دهگات - هه موو شتیك تی دهگات -
 زیره کی کومه لایه تی که به هوییه وه په یوده ندیه
 کومه لایه تییه کانی په ره پی ده دات)

ئه م زیره کی یه ی وای لی دهکات تیگه یشتنی
 خیرابیت بو هه ر شتیك که گوئی بیستی ده بیت یاخود
 پی ی ده ووتری یان ده خوینیته وه و وه یان ده بینئ

۳۷. روو خوشه و ههستی ئاسوده یی و دلشادی
 هه یه به م دهروونهش ئاماده بوونی کومه لایه تی
 باشی هه یه ههروه ها کونترولی شادی و روخوشی
 و جیدیته و راپتهوی خوی دهکات..

۳۸. سه بارهت به ئاره زووه کانی زوو زوو ده یانگوری.
 ۳۹. توانای زوره به سه ره به راوورد کردنی شته کان و
 تاکه کان ههروه ها توانایه کی له راده به ده ری هه یه
 له سه ره گوزارشت کردنی ئه م شتانه به زمانیکی

پاراو و خیرا...

۴۰. هیژ و ووردبینی هیه له تیبینی کردن و

میشکی به کار دهینی و بیروکه روشن دهکاتهوه...

۴۱. هه ندیک جار دوو چاری گرفته کانی ده بیتهوه له

بواره کانی:

(گونجانی کۆمه لایه تی _ گونجانی کاردانهوه _

ره گه زی به رامبه ر _ ئاراسته کردنی پهروه دهیی و

پیشهیی).

ئه وهش هیچ مانایه کی ذییه جگه له وهی سروشتی

وایه و مانای ئه وشى ذییه که سهرنه که تووه یان شتیکی

له م شیوهیه. به لکو مانای پیشکه وتنه به ره و باشت دواى

کرداری برینی ئه م گرفتانه که له مانا ساکاره که ی

ده گۆریت بو که یسی سهرکه وتوو بو خوی..

۴۲. تایبهت مه ندیه کی مه زنی هیه پیی ده لین

((ئیراده ی به خشین)) ئه و بروای به هاوکاری و

یارمه تیدانی خه لکی هیه هه ر چه نده زۆربه ی کات

به پیچه وانه وه دیاره چونکه لی یان دوور

ده که ویتته وه.

٤٣. لـه رووی رهوشـتهوه پیگهـیشتووہ و زۆر
راستگۆیه بۆیه مروقیکی ئازا و چاوهـنترس دیاره
و له رووبهـپوو بوونهوه خووی ناشاریتهوه به
بیانوی کیشه دروست نه کردن.

٤٤. له ناخ و روکهـشدا له گهـل خودی خووی گونجاوه..

٤٥. توانای بریاردانی ههیه بهبی دوو دلی ههـر چهـند
حهـزناکات بریارهـکانی بلی و رابگهـیهـنی به
مهـبهـستی چهـند ئامانجیکی دیبلۆماسی...

٤٦. زۆر کهـم سهـیری دواوه دهـکاتهوه ههـر چهـنده
سیاسهـتی ههـنگاوێک بو دواوه له پیناو دوو
ههـنگاو بو پیشهـوه پهـیرهـو دهـکات.

٤٧. زیاتر گرنگی به چارهـسهـرکردنی رووداوهـکان
دهـدات له گرنگی دان به وهـستانی بو دهـستنیـشان
کردنیان، ئهـو راوهـستان بو دهـستنیـشان کردن به
ئیفلاسهـکردنی تواناکان بو چارهـسهـرکردنی
دادهـنیـت...

٤٨. توانای گهـتوگۆی ههیه تا ناکوـتا ههـتا ئهـو کاتهـی
مهـسهـلهـکه کراوه بیـت بو ئهـم مهـبهـسته...

٤٩. رازی نابیٲ به مه به سٲی یه کلایی که ره وهی
ته وه، هیچ شتیك به ته واوی له لای جیگیر
یاخوهره نگیراوه ذی یه و تونای شلگیری و
خوگونجانی هیه. یه کلایی کردنه وهی له چه ند
کات و بابه تیکی دیاری کراو هیه نه وهك له هه موو
شتیك...

**پرسیار ده که م: ئایا ده توانی خوٲ پروگرام
بکه ی به م سیفه تانه تاكو بیٲ به مروٲیکی
سه رکه وتوو داهینه ر؟؟**

دهيه م: نايادته ويت ببيت به سهر کرده يه کی
سهر که وتوو؟

زور مروقی سهر که وتوو داهينه ر هيه، به لام هيه
له وانه حه ز ده کات ببيت سهر کرده يه کی سهر که وتوو.
به لي: دهيه ويت پله ی به رزتر بيت له سهر که وتوو
داهينه ره کان. نه وهش له راستيدا ئاستيکی به رزتری
خه سلته و سروشتي ده ويت له وهی که مروقی
سهر که وتوو داهينه ر هيه تی.

نه و که سانه ی به دواي نه م ئاسته به رزه دا
ده گه رين پيوسته قه ناعته به و خه سلته
سهر کرده ييانه ی بکه ن که له خواره وه باسده که ين که
نه مانه ن:

خه سلته ته کانس سهر کرده ش نه مانه ن:

۱. هه ستردن به گرنگی په يامه که ی:

به چاويکی مه زن سه يری په يامه به ئامانجه که ی
خوی بکات که هه ليگرتوو.

۲. کەسیتی بەهیز:

بە توانایی بەرامبەر رووبەروبونەوادی راستیە
قورس و تالەکان و حالەتە زەحمەتەکان بە ئازایەتی و
کارکردنەوه.

۳. دۆسۆزی:

کە ئەمە تەنها بۆ خوای گەوره. هەروەها
راستگۆیی و وفاداری بۆ هەموو ئەو کەسانە ی کە لە
گەلی کاردەکەن لە بنکەوه تا کو لوکە، هەروەها وازەینان
لە گەشت مەملانیکی ناشایستە کە ئەمەش بەرزی و
مەزنیە..

۴. پیگە یشتووی و بۆ چوونی نایاب:

ئەوێش ئیحساس و هەستیکی هاوسەنگە.
هەروەها بریتی یە لە لیھاتوویی و ئارەزووی جوان و
دانایی (حیکمەت). نایابی لە جیاکردنەوادی باش و باشتر
و یاخود لە نیوان گەرنگ و گەرنگتر.

۵. ووزە و چالاکى:

پيويسته سەرکردهى سەرکه وتوو حەماسەتى بۆ
کارکردن ھەبىت بەلام بە ھاوسەنگى و رىکخستنهوه.

۶. دەستپيشخەرى:

بريتى يە لە بەدەستەوه گرتنى سەرکردهى
سەرکه وتوو بۆ دەستپيشخەريەکان. بەلکو دەبىتله
چوارچيۆه ديارىکراوهکان دا دەستپيشخەريەکان لە ئەووه
سەرھەلبدات و رىپرەوى کارکان بەبى رىکخستن جى
نەھيلى.

۷. رشت و سوربوون:

لە خەسلەتەکانى سەرکردهى سەرکه وتوو دىيە
کارەکان بەبى برىاردان بەجى بهيلى. بريتى يە لە متمانە
بوون لە برىاردانى خيراو ئامادەكى بۆ کارپيکردن بەو
برىارانە...

۸. قوربانیدان:

ئەمەش یەکیکە لەو خاسیەتانه گرنگانە ی که به
کردارەکی بەلگە ی (دەلالەت) لەسەر دلسۆزی و راستگویی
دەدات.

سەرکردە ی سەرکەوتوو قوربانی به پیدایستی و
پشوو ی ئارەزووی خۆ ی دەدات له پیناوی بەرژەوهندی
گشتی بهرامبەر کەسی بهرامبەری. لەو کاتەش دا دەبیت
خواهەنی زمانیکی پاراو و گوزارشتیکی بههیز بیت.

۹. بههرە ی په یوهندی کردن و دوان:

بریتی یه له توانای به دەست هینانی په یوهندی
کردن له گەل هەر کەسیک بیت.
له و کاتەش دا خواهەنی زمانیکی پاراو و
دەرپرینیکی بههیزه.

۱۰. توانای کارگیری:

بریتی یه له توانای به کارخستنی کەسەکان و
پلاندانان و ریکخستن و ئاراسته کردن و سەر به سستی و
چاودیری کردن.

• گرنگه ئاماژە بەو هەش بکەم کە گیان (روح) ی
سەر کردەیی لە زۆربەیی کەسایەتیهکان شتیکی
خۆرسکە (فیتزیه) زیاتر لەو هی بە فیربوون
بە دەستبێت ..

یانزدەم: چۆن ئاما نجیک بو سەرکەوتن دیاردەکەیت؟!

زۆر کەس هەیه بنه ماکانی سەرکەوتنی
دەروونی ناوەکی و دەرەکی تیا دایە بەلام نازانی چۆن
سوود لە خۆی ببینی بە هۆی ئەو چل و ئەو چل کردنی
لە نیوان هەلبژاردن و ئامانجەکانی. لیۆرەدا بەم جوۆرە
کەسانە دەلیم: پێویستە ئامانجیکت هەبێت بو
سەرکەوتن.

بەلام هیشتا ئەم پرسیارە دیتە پێشمان:

چۆن ئامانجیکم هەبێت بو سەرکەوتن؟!

هەر کەسێک ئەم پرسیارە دەیگرێتەو جـا
کریکاربێت یان فەرمانبەر یان بەریۆبەر یاخود سەرکرده،

ئافرەت بىت يان پياو لە گشت لايەنەکانى ژيان و لە گشت
ئاستەکان لەسەر تە ئەم ئامرازانەى خوارەو بە کاربەينى...

۱. بە تەنھا لە گەل خودى خۆت بمىنەو چەند
جاريك، لەوكاتەدا پىنوس و پەراوت لايىت.
هەر جاريك چ وزە و ئىرادە و بەهرە و ئارەزووت
هەيە بنووسەو هەوەها هەموو ئەو شتانە لە كارو كردهو
خۆشت دەوێت. ئەوانە هەموويان بە راستگويى لەگەل
خودى خۆت بنووسە.

دواى ئەو زياتر خەيال بكە و بىركەو لەو
شتانەى لەسەر لاپەرەكە نووسىووتە و لەو شتانەى كە
حەزت لى يەتى و خەونى پىو دەبينى،...

(بى گومان مايەى گالتە و پىكەنينە يەك
بنووسى حەزم لى يە سەعاتىكى دروستكراو بە پىستى
ئەسلى لە دەست بكەم ياخود حەز دەكەم ئەو جوړە
خواردنە بخۆم يان هاوشيوەى ئەوانە... بى گومان كەس
ئەم شتانە نانووسىت).....

۲. دواى بىركردنەو لە هەلبژاردن و ئامانجەكانت
كە بريارت داوە بيانكەيت بە پرۆژەى ژيانت،

هه لسته به هه لبرژاردنی ته نها یه کیك لهو
ئامانجانە كه باشتین و به كه لکترینیان بیت بو تو
له هه موو لایه نیک...

۳. دواى هه لبرژاردنی ئامانجه كهت، ئیستا دهست
بكه به دیاریکردن و روونکردنه وهی. ئەگەر تو
برپارت داوه ببیت به کارمه ندیكى راگه یاندن و
بپروات بهو ئامانجه هیئاوه ئەوا پیویسته به
تهواوی دیاری بکهی چ کاریکی راگه یاندن به
ریکوییکی شارهزا بیت.

ئایا دهتهویت له تهله فزیۆن یان رادیۆ یان
روژنامه؟!

ههروهها پیویسته روون بکهیه وه کهوا چیت
دهویت له وشتهی که دیاریت کردووه؟!

ئەگەر تو راگه یاندنی بینراو ((تهله فزیۆن)) ت
هه لبرژاردووه. پیویسته روون بکهیه وه که ئایا دهتهویت
ببیت به بیژەر یاخود پیشکه شکار وهیان ئاماده کار...
هتد؟

تاكو ووته كانم گران نه بیت له سه رت.. من داوات

لیده‌که‌م به شیوه‌یه‌کی سهره‌کی گرنگی بدهیت به
دیاریکردنی ئامانجه‌که‌ت که راگه‌یاندت هه‌لبژاردوه،
پیویسته روونبکه‌یت‌ه‌وه کام بوارت ده‌وێت، ئایا ته‌لفزیوون
یان رادیو یاخود روژنامه؟!

لێره‌دا داوات لی ده‌که‌م دوورکه‌وێته‌وه له ئامانجی
گشتگیر. نابێ ئامانجیک هه‌لبژیری و بلی له بواری
راگه‌یاندن کار ده‌که‌م وه‌یاخود له بواری خزمه‌تکردنی
ئایین.

به‌لکو پیویسته له‌سه‌رت به‌ ته‌واوه‌تی ده‌ستنیشان
و روونکردنه‌وه‌ی ئه‌و شته‌ بکه‌یت که هه‌زت لی یه
شاره‌زایت له کاری راگه‌یاندن یاخود خزمه‌تکردنی ئایین.
بۆ نمونه ده‌ته‌وێت له کام بوار خزمه‌تی ئایین
بکه‌یت، له بواری فیه‌ یان بانگه‌وازی یاخو
عه‌قیده....هتد.

٤. پیویسته به‌ده‌سته‌ینانی ئامانجه‌کانت بکه‌یت‌ه
قوناغ به‌ قوناغ. ناکرێت هه‌موو کاره‌کان
به‌یه‌که‌وه ئه‌نجام بده‌یت به‌بێ هه‌نگاو و قوناغ _
ئه‌گه‌رنا خۆت دووجاری کاری رمه‌کی ده‌که‌یت..

۵. کاتیکی زەمەنی دیاریکراو دابنئ له خالی
دەستپێکردن تاكو بە دەستەهێنانی ئامانج.

پێویستە کاتیکی دیارکراوت هەبێت بۆ هەر
قوناغیک له قوناغەکانی بە دەستەهێنانی ئامانج. نابێ
کەسێک هەلسێت بۆ بە دەستەهێنانی ئامانجێک بەبێ دانانی
خشتهیهکی زەمەنی ئەگەر نا خۆت دووچاری
بەرنامەیهکی زەمەنی کراوه دەکەیت تیایدا وزه و
مادهوکاتت بەرتەوازه و بلاو دەبێت بەبێ سودێکی گه‌وره.
له چوارچێوهی کاتیکی زەمەنی دیاریکراو دەزانی
کە ئایا تەمەنت بە ئاراستهیهکی راست یان هەله‌ ده‌رۆیت
کە ئایا بە فێرۆده‌ده‌یت یان نا له ئامانجێک که شیاو نیه
بۆ ئەو واقعیه‌ی که ده‌ته‌وێت..

بۆیه پێویستە له‌سه‌رت به‌رنامەیهکی زەمەنی
بۆخۆت دیاریکەیت تاكو ووزەت به‌بێ سوود به‌ فێرۆ
نە‌روات...

۶. بۆ گە‌یشتن به‌ ئامانجەکه‌ت ئاسانت‌ترین رێگه‌
هەلبژێره‌ ئاگاداریه‌ له‌ رێگه‌ی زه‌حمه‌ت و درێژ که
ماندوو بونت به‌ فێرۆ ده‌دا...

۷. لیکۆلینه وه (دیراسه) ی تیچووی مادی به
ته واوه تی بکه بو گه یشتن به ئامانجه کهت. دور
که وه له پهرته وازه کردنی ماده کانت له شوین و
کاتی هه له.

ئامانجی باش بریتی یه له که مترین تیچوو کاتی
به ده ستهاتی.

۸. بهرده وام ئه ندیشه ت وا بجولینه که ئامانجه کهت
به ده ست دیت..

۹. کرداری به ده ستهینانی ئامانجه کهت به هیز بکه
به دوعا کردن بو خوای گه وره و یادکردنه وه ی
بهرده وام.

۱۰. هه رگیز له یاد نه که ی ده ستبکه به
نوسینه وه ی ئامانجه کهت له سه ر تابلویه ک که
هه رده م بیینی، ئامانجه که ی سه ر تابلو که ت
پیویسته دیاریکراوو روون بییت سه ره رای ئه و
ئامرازانه ی که پیشووتر با سمان کرد.

۱۱. له حاله تیک ئه گه ر نیشه انه کانی سه رکه وتنی
به ده ستهینانی ئامانجه کهت دیارنه بوو یا خود له

حالەتیک سەرنەكەوتی ئەوا دەتوانی زۆر بە
هێمنی و خۆراگری گۆرانکاری لە پلانی
جێبەجێ کردنی ئامانجەكەت بكەیت یاخود
ئامانجیكی تر هەلبژێری لەو ئامانجانە ی بۆ
خۆت بگۆری و بەگەریتەوه ئەو هەلبژاردانانە ی
كە پێم ووتی لەسەرته یەكێك لەوان هەلبژێری،
پاشان ئامرازە باسكراوەكان بەكاربهێنی خۆت
مەدە دەست هەرهس...

دوازدەم: رێگە ی سەرکەوتن بە دەست بهێنە

كەسێك دوا ی ئەوه ی بە چاكی لە ناخی خۆی
گەشت و چەندی پێویستە بۆ بە دەستیهێنانی گونجان لە
گەل خۆی و دەستی گرت بە هزر و راستیهكانی
سەرکەوتن كە پێشتر خۆی لەسەر راهینا بە گوێره ی ئەو
نەخشە ی كە كیشامان. ئیستا دەگەریت بە دوا ی
چۆنیه تی رینمایی کردنی بۆ رێگەیه کی سەرکەوتوو تاكو
بیگریتە بەر...

ئەمانە ستاندەرەكانن و پئويستە لەسەرى بە
پروگراميكي ئاست بەرز جي به جي يان بكات:

۱. لە خۆت بپرسە: دید و بوچونی دیاریکراوم یاخود
ئامانجی دیاریکراوم چی یە؟!

۲. هەلسە بە دیاریکردنی ریگەکەت بو گەیشتن بە
ئامانجە دیاریکراوەکەت.

۳. بە خۆت دا بچۆوە کە ئایا کارو پیشەیی ئیستات
شیاوہ بوۆت و دەگونجی لە گەل ئەو ئامانجەیی کە
دەتەویتی بە دەستی بهیینی؟!

۴. ئەو دەرفەتانەیی کە بوۆت رەخساوہ دیاریان بکە،
هەول بەدە تەنسیق لە نیوانیان و لە نیوان
ئامانجەکەت دروست بکە یاخود لەگەل
شیاوترنیان بو ئامانجەکەت برۆ تا ئەو کاتەیی
دەرفەتیکی تەواو شیاو دییت...

۵. تەریز لەسەر ئەو شتە بکە کە دەتەویتی جا هەر
چەندە زەحمەت بییت چونکە زەحمەت بەرامبەر
تەریزکردنەکەت لەسەر باشترین هەلبژاردنەکەت
ئاسان دەبییت...

۶. ھەلستە بە دابەشکردنى كارەكەت _ زەحمەت بىت
يان ئاسان _ بۇ چەند قۇناغ و ھەنگاويك و قۇناغ
بە قۇناغ و ھەنگا و بە ھەنگا و بە جىيان بگەيەنە..
۷. لەسەرکەشى حسياب بۇ کرا و مەترسە، ھىچ کارىك
بەبى نوڭکردنەو پيشناکەوئى، نوڭکردنەووش
ئاسان نىيە...
۸. وابكە خەلك متمانەت پى بکەن، کارەکان لەسەر
متمانە بنيات دەنریت ھەر وەکو چۆن لەسەر
ملمانى بنيات دەنریت..
۹. سوود وەرگرتن لە شارەزايى و ئەزموونى کەسانى
دەوروبەرت لە دەست مەدە ھەر لە بنگەوە تا
لوتکە..
۱۰. ھەشياربە کە ھەول و کوششى کۆمەليک بە
تيپيک، ئەنجامى باشتەر و خيراتر و ئاسانتر دەدات،
لە ھەول و کوششى تاک..
۱۱. ببە پيشرەو نمونە، لە يادمەکە تۆ لە پيگەي
سەرکردەي سەرکەوتووي..
۱۲. زانياريەکان و پەيوەنديکردنەکان دوو مەرجى

زیندووی بواری کارکردن باش کاریان پی بک
چونکه دوو ئامرازی سهرکهوتنن.

۱۳. گوی له بوچونهکانی کهسانی تر بگره.
گویگرتنی باش له خهسلهتهکانت بی، بهلام
ئاگاداری بوچونه ههلهکان به چونکه زور کهس
هه ن گوی له بوچوونی ههله دهگرن و کاری پی
دهکهن به بیانوی ریزگرتنی رای بهرامبهرو
رهخنهی بونیاتنهر.

سیزدەم: چۆن له گەڵ کێشە و گەرفتەکان مامەڵە دەکەیت؟

تۆ ئیستا له ئاراستهیهکی راستی. بهلام مانای
ئەو نەیه که تۆ دووچاری کێشه و گرفت نابی که ئەمەش
شتیکی سروشتی ژیان و کارکردنه..

بۆ ئەو هی کێشه و گرفتەکان ههول و کوششت
بهههدهر نهدهن من داوات لی دهکهه شوینی ئەو پرۆگرامه
بکهویت تا بهسهر کێشه وگرفتەکاندا زال بیت و بیانپریت
تاكو کاروانی سهرکهوتنت تهواو بکهیت..

پروگرامه كەش ئەمەس خوارەوۋەيە :

۱. قەناعەت ھېنان بە بوونی كېشەكە و فەرامۆش
نەكردنى بەلكو فەرامۆش كردنى دەبىتتە ھۆى لە
دايكبوونی كېشەى تریش.

۲. دانھېنان بە بوونی كېشە واتای ئەو ەزىيە
بچیت گەورەى بكەى، بەلكو قەبارەى سروشتى
خۆى بدەرى، دووربكەو ە لە بەكەم زانىنى ياخود
لە گەورە كردنى.

۳. ھېمنى خۆت پيارىزە و ھەلمەچوو، ئەو ەش
مانای ئەو ەزىيە خیرا نەبیت لە چارەسەر كردنى
كېشەكە...

۴. بە توندی پيگىرى بكە لە بەدواداچوون بە دواى
ووردى و راستى ئەو زانىارىانەى دەربارەى كېشە
و گرافتەكە كۆتكردنەتەو...

۵. داو ەتى ئەو كەسانە بكە كە گرنگيان پى
دەدەى يان بەلاتەو ە گرنگن بو كۆبوونەو ەيەكى
بەپەلە بە مەبەستى لىكۆلینەو ە و راگۆرینەو ە
سەربارەت بە ھۆكارەكانى كېشەكە و زانىنى

کاریگه ریه کانی.

۶. گرنگی به چاره سهری گرفته که بده نه وهك به
به کارهینانی ((ئه گهر....)) و لۆمه و گلەیی و
گریان و رۆپۆ...

۷. هه لسته به دارشتنی ئه و گرفته ی که رووبه پوت
ده بیته وه له کارکردن به زاراوه ی روون و کورت،
که تیگه یشتنت بۆ هه قیقه تی گرفته که ئاسان بکات
و له ئه نجامدا به ئاسانی بتوانی چاره سهری
بکهیت..

۸. خشته یه کی زهمه نی بۆ چاره سهرکردنی دابنێ.
۹. ئاگادار به له هه لۆاسینی کیشه که به بی
چاره سهر چونکه ده بیته هۆی که له که بوونی کیشه
و گرفتی زۆر له سهرت و ئه و کات هه ست به بی
توانایی ده کهیت..

۱۰. دوور بکه وه له ووته ی کهسانی تر سه بهاره ت
به کیشه و گرفته کهت ئه گهر ووته کانیان بی سود
بووه و یارمه تیدهر نه بوو بۆ چاره سهر.

۱۱. له کاتی خو ئاماده کردنت بۆ

رووبه رووبوونه وهی کیشه و گرفته کان حه زره تی
 نوح ت له یادییت کاتیک بریاری دا به
 دروستکردنی که شتییه ک له نه نجامی
 باوه رنه هیئنانی زور بهی گه له کهی. به یادی خوت
 بهینه وه نه و کاتهی دهستی کرد به دروستکردنی
 که شتییه کهی له بیابانیکی ووشک پییش هاتنی
 باران....

۱۲. بهرده وام نه وهت له یادییت که عهیب
 له وه دانی یه کیشه و گرفتت هه بییت به لکو عهیب
 له وه یه کیشه کهت چاره سهر نه کهیت...

چواردهم: چه ند ناموژگاریه ک بو رووبه رووبوونه وهی
 پاله په ستو

شتیکی سروشتی یه له بواری کار کردنتدا
 رووبه روی پاله په ستو ببیته وه، ههروه ها شتیکی
 سروشتیشه نه گهر دوو چاری کیشه و گرفت ببیته وه.
 کارکردن به ره و به دهسته هیئنانی ئامانج ریگه یه کی
 داپوشراونی یه به گول و گولزار، به واتایه کی تر گه یشتن

وہ بۆئەوہی بە شیۆەییەکی باش رووبەروی
پالەپەستۆی کارکردن ببیتەوہ جا لە ھەر سەرچاوەییەک
بیت و بە ھەر شیۆەییەک بیت ئەم ئامۆژگاریە ساکارانە
وەرگیرە:

۲. زه‌حمه‌تیه‌کان دیار بکه و به شیوه‌یه‌ک
مامه‌ل‌ه‌یان له‌گه‌ل بکه که شتیکی سروشتی یه به
ته‌واوه‌تی لییان دهر یاز ده‌یی.

٤. له يادت بـيـت تـۆـلـه ژيـر پـالـه پـهـسـتـۆـي
کارکردنی نه وهك له ناو كيـشه و گرفت، وه نه گهر
تـۆـلـه ژيـر پـالـه پـهـسـتـۆـ و له ناو كيـشه دايت نه وهت
له ياد بـيـت كه سـانـي تر هـهـنـه له ناو به لاو موسيـبـهـت

دان.

۵. پلهی ریز گرتنی خۆت و متمانە بە خۆت بەرز
بکەو.

۶. بەردەوام چاودێری هاوسەرنگی کاردانەوت
بکە.

۷. کاتیك تایبەت بکە بۆ پشودان ئەو کاتەى لە
کارکردن تەواو دەبیت، ئەندیشه و خەیاڵی باش و
پۆزەتیف بکە لە هەموو ئەو شتەکانەى لە
دەورووبەرتن و لە دیمەنە سروشتی یە جوانەکان.
۸. گەرماویك بکە (خۆت بشۆ)، پاشان دەست
نویژ هەلبگرە دوو رکات نویژ بکە و داواکاری (نزا
و پارانەو) لە خوا بکە.

پانزەم: چۆن پالە پەستۆ دەگۆری بۆ سەرکەوتن

سەرکەوتنت لە رووبەروبوونەوێ پالە پەستۆ
بریتی یە لە سەرکەوتنت بە گۆڕینی ئەو پالە پەستۆیە بۆ
سەرکەوتن.

فەرموو لەگەڵ ئەم ھەنگاوانە:

یەكەم: ئەو پالەپەستۆیانەى كە دووچارىان
بووئەو تۆمار بكە:

١. چۆنیەتى ئەو فەرمان و ھەلۆیستانە بنووسە كە
بوونەتە ھۆكارى شلە ژان و دەمارگرژی و دلتەنگى
بۆت.
٢. ئەركەكانى ئیستا ھاوشیۆت دابەش بكە بۆ
چەند بەشیك كە مامەلەكردن لەگەڵیان ئاسان بیٔت.
٣. ئەو ئەركانە بنووسە كە بە ئەنجامت گەياندن
بەلام بینیت ھاندەر نى یە و بیزاركەرە.
٤. رۆحیگى بەرەنگار بوونەو بەسەر كارەكاتدا
بەینە ھەروەك ئیلتزامكردنیك بۆ تەواو كردنى
كارەكە پیش وادەى دیار كراو.
٥. بیر لە رێگەى باشتەر بكەو بۆ ھەلسان بە كارەكە
یاخود ھەر نا ھەلستە بە ھەلوەشانندنەو.
٦. دەستكەوتەكانت لە راھاتن لەگەڵ پالەپەستۆ
بنووسە و پیروزیایى لە خۆت بكە.

دووهم: دید و بو چوونت بگوړه:

۱. قین و بوغر له دلت هلمه گره بهرامبه به کهس.
۲. به چاوک سهری رهفتاری کاردانه وه بکه که
گرفتی تو نی یه به لکو گرفتی کهسانی تره.
۳. دووباره هلمسه به دارشتنه وهی هلوسته به
گوړینی مه به سته کهی یاخود دانانی له چوار
چیوهیه کی جیاواز له خوت پیرسه ئیا تو همان
کاردانه وت هیه بهرامبه هلوسته که ؟
۴. خراپترین سیناریویه بهرچاوت که له گهلت
رووبات و بریار بده چی ده کهیت له بهرامبه ریدا.
۵. بیر له توژیک رووناکی بکه وه و له یاد نه کهی که
دوای تهنگی و ناخوشتی بی گومان خوشتی و
فراوانی دیت.

سی یه م: سهری لایه نی رووناک و گه شه که بکه:

۱. هه ست به بینینی لایه نی پیکه نیینی
هه لوسته کانی پاله په ستو و شله ژان و دهمارگرژی

بكهوه.

۲. چيژله ژيانته وهر بگره ههروهك چوڻ منداڻ
بووي و رهفتارت دهكرد، مروڤ ئهه و كاته
دهستكهوته كاتي مهزن دهبن كاتي چيژله
كاره كاني وهر ده گريته.

چوارهم: به سهر دله راوكي دا زال به:

۱. تا له توانات دا ههيه پوزه تيف (ئيجابي) به له
كاردانه وهكانت.

۲. ديارى بكه چيت دهويته. ههردهم ئهه و شتانه له
خه يالت دابني كه دهتهويته نهوهك ئهه و شتانه ي
ناتهوين.

۳. دلخوشي دروست بكه چونكه دواي كه ميكي تر
دهبيته راسته قينه.

شانزدهم: خۆت رزگار كه له قهرهبالغى بىرۆكهكان

له بهر ئهوهى قهرهبالغى بىرۆكهكان روڤشتنت بهره
سهركهوتن له كار دهخات. بهم رڤنمايانه دهتوانى له
قهرهبالغى بىرۆكه له مڤشكتدا رزگار بڤت:

١. خهيالى شوڤنڤكى حهسانهوه بكه كه تيايدا
ههست به ئارامى و دلخۆشى بكهيت. ئهوه شوڤنه
لهوانهيه خهيالى بڤت يان راستهقينه، له سروشتدا
بى ياخود له ژوورهكهت.

٢. بارودۆخى دهووروبهت بگۆره به رڤگهيهك كه بوٽ
روشن ببڤتهوه تاكو دهگهيت به باشتريڤ بارودۆخ.
كاتى شوڤنهكان به خهيال هڤنا بهرچاوت ئڤنجا
به گوڤچكهكانت گوڤ بگره، گشت ههستهكانت به
كاربهڤنه لهم تاقىكردنهوهيه تاكو دهبڤته شتڤكى نزىك له
راستهقينه...

٣. پارڤزگارى لهم حالهته عهقلىه جوانه بكه به چهند
خولهكڤك (دهقهيهك).

۴. ئەو ھېمىنىيەى كە بە ھۆيەۋە دەستە بەرى

دەكەيت پارىزگارى لى بکە بۇ درىژترىن ماۋە...

۵. ئەگەر بىرۆكەكانت ھەۋلىيان دا ئەم حالەتە

جوانەت لە ناوبەن يارمەتى مەدە. بەلكو ھەۋلىدە

بە ھېمىنى تەركىزت ئاراستەى دىمەنەكان و دەنگ

و ھەستە گەشاۋەكانت بکە لە ماۋەى گەشە

کردنەكەت.

۶. ئەو رووداۋە خۇشانەى كە پىيان تىپەر بووى لە

رابردوۋ بە يادى خۇت بەيئەۋە، دەتۋانى يادگارە

خۇشەكان بە كاربەيئى ۋەك سەرچاۋەيەك بۇ بە

ھىز كردنى ئامانجەكانى ئىستات...

۷. راھىئان و مەشقى خۇت بکە لەسەر ئەم

رېنمايانە تاكو بتوانىت بە ئاسانى بگەيتە

حالەتى پشۋودانى عەقلى و جەستەيى.

❖ پروگرامكردن لەسەر ئەم رېنمايانە بىرىكى

دەۋلەمەند و تىگەيشتنىكى سافت پى دەبەخشى بۇ

گشت ئەو شتانەى لە دەۋروبەرت ھەيە و ئەو شتانەى

تۈ پىۋىستىت پى ى ھەيە.

به لام نه گهر تو له نيو كومه ليك كهس بووای
 نه ده گه يشتی بهم حاله ته. هر بويه خواي گه وره
 فرمانی به پيغه مبه ره كهی محمد ﷺ كرده و كه
 ئاموژگاری كافران و نهو كه سانهی به گومانن له
 پيغه مبه رایه تی نهو به ئاموژگاریه ك كه گرنگترین
 ئاموژگاریه تاكو به هوپیه وه بگهن به بیروباوهر و
 ئیسلام كه به:

(هر یهك له وان با به ته نیا یا خود له گهل ته نها
 یهك هاوړی ی بمینیته وه. تاكو دوور بكه ونه وه له
 بیركردنه وهی به كومه ل چونكه پره له بیروكهی
 قه ره باله غ و تیكه لاو به یهك كه پالنه ری هیز و كوفر و
 هه لچوون و شله ژان و خو به راست زانین به سه ری دا
 زال ده بیته).

هر له م باره ییه وه خواي گه وره ده فهرموی: ﴿قُلْ
 إِنَّمَا أَعْطُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْنَىٰ وَفُرَادَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا
 مَا بِصَاحِبِكُمْ مِّنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ
 شَدِيدٍ﴾^(۱).

(۱) سبا: ۴۶.

واته: ((پییان بلی: من یهك ئاموژگاری ئیوه دهكهم كه بو خوا و له بهر خوا دوو قولى و به ته نهایی، هه لیسته بکه ن پاشان دانیشن و بیر بکه نه وه (له م قورئان، له م پیغه مبه ر، له م به رنامه یه) ئه م هاوه له ی ئیوه (محمد ﷺ) شیت نی یه، (به لکو) ئه و ته نها ترسینه ری ئیوه یه پیش ئه وه ی سزایه کی توند رووبه رووتان بیٔ))^(۱).

که واته: ئه و که سانه ی به شک و گومانن له پیغه مبه رایه تی محمد ﷺ ئه گه ر بیٔو به ته نیا یاخود دوو که س زیاتر نا پیکه وه بیر بکه نه وه ده گه نه ئه و راستیه ی که کوری قومه که یان محمد ﷺ ترسینه ره و ده یه ویت دووریا ن خاته وه له کو فر و ئازار و ئه شکه نجه.

^(۱) ته فسیری ئاسان، لاپه ره : ۴۲۲

هه قده ههم: چۆن سوود وهرده گرى له و بارودوخ و
توانايه كە له چوار دهورت دا ههيه؟!

ئه گهر ههست به پاله په ستۆ بكه ي له سهرت
ئهوا به لايه نى كه مه وه. بۆمن شتيكى گرنه، بۆيه
ئه وه ي پيوسته پيشكه شم كرديت، ئيستاش
پرۆگراميكي زياتر پي ده به خشم به شيويهك كه
بتواني سوود له بارودوخ و تواناكاني چوار دهورت
وهربگري. فهرموو له گهل ئهم ئامۆژگاريانه:

١. پيشيني بارودوخ و هه لكه وتي خوش بكه.
به رده وام روودهدات و وون نابي. بۆيه دلنيا به
توش پشكي خوت به رده كه وي.

٢. تيبيني هكانت بو شته كاتي دهوروبه رت زياتر
بكه، بيريان لي بكه وه ده رئه نجام شتيكت بو
ديت كه هه رگيز پيشينيت نه كردوه.

ههروه ها گوي مه گره ئه و كه سانه ي ده ترسين
له تيبيني كردني شته كان به بيانوي دروستبووني
سه ر ئيشه. به لكو تيبيني نه كردني شته كان له ناكاو
سه ر ئيشهت بو دروست دهكات چونكه پيشتر

تیبینیت نه کردووه...

۳. چاوه پروانی دهر فەتیک بکه هەلقولی تاکو
به هره مه ندیت به دیار بکه ویت. هه رچه نده
ئه زمونت زیاد بکات و زیاتر دهوله مه ند بیت به
هه مه جوړ دهر فەته کان له بهرده مت زیاتر ده بن.

۴. بیر بکه وه له سوود وهر گرتن له و بارودوخه ی
تیا دای جا ئه گهر بیتو خراپیش بیت. بیر بکه وه
چون ده توانی له جیاتى خو به دهسته وه دانى ئه م
بارودوخه بو خو ت قورخ بکه یته وه. ئه و کاته
بیرو که یه کت بو دیت که ئه گهر ئه م بارودوخه
خراپه نه بو وایه هه رگیز به مشیوه یه بیرت لی
نه کرده وه. چه ندین که س سوودیان وهر گرت که
زمانی خه لکی هه سوود بو ناوبانگ پهیدا کردن
و بهرز بوونه وه له نیو خه لکدا...

۵. هه ر شتیک له لات سروشتی نه بوو یا خود
نه زانراوه و شاراوو بوو، لیى وورد ببه وه و
بپیشکنه ئینجا بریاریکى شیاوی له باره یه وه
بده...

۱. بۆتەنھا رۆژیکیش دامەپرئ لە جیهانی
داهینەرانی تایبەت بە خۆت چونکە بئ گومان تۆ
جیهانیکی تایبەت بە خۆت ھەیە لە ژيانت دا کە
تیايدا داهینەر بیت، واتە کاریگەریەکی زۆری
لەسەر کاروانی ژيانت ھەیە، دوورکەوتنەوت
دووچاری لە دەستدانی ھاوسەنگیت دەکات بە
شیوہیەك لە شیوہکان.

۲. ھەست بە ناسکی بکە لە جیهانی ھەستەکان
تایبەت بە خۆت بە فیر بوونی چۆن داندەنی ی بە
بیروکە ناسکەکان کە پێشکەشت دەکات و
متمانەیان پێ دەکەیت.

۳. کاتیك زۆری دۆکوومینت و زانیاریەکان
ماندووت دەکات (دوور بکەو و پشوو بدە و
فایلەکان داخە و مامەلە لەگەڵ کاریکی نوێ بکە
بە میشکیکی ساف و کارەکە ی ئیستات دواخە و
تاكو بەیانی لە میشکتی بهینە دەرەو، پاشان بە
دیدیکی تازە سەیری شتەکان بکە).

۴. کاتیک ههست به کهموکوری له زانیاریهکان دهکەیت (چ شتیک دەرانی سەبارەت بە گرافتەکە و ئەوێ نازانی لە هیزیشیدا بخوینەوێ پاشان گرافتەکە لە هیزتدا دەر بهینە، هەستیار بە بۆ ئیلاهام چونکە ئەو کاتە زانیاری بە ئاسانتەر وەر دەگری و بیر لە کەسیک بکەوێ کە یارمەتیت بدات و پرسیار لە خۆت بکە لەو زانیاریانەى کە دەتەوێت ئەگەر توانیت بە دەستیان بهینى پاشان لە خۆت بپرسە سەبارەت ئەو گۆرانکاریەى کە لەوانەىە لە بیر و بۆچون یاخود بپاریت رووبدات. وە چۆن بە دیدیکی جیاواز سەیری هەلۆیستەکە دەکەیت.

۵. واز لە هەموو ئەو شتەکانەى خەلکی بهینە کە بیزارت دەکەن، لە یاد کە ئەوان لەسەر چین و لە جی دان و تۆ بە دلت نی یە، وا بیر بکەوێ کە ئەوان بیانووین هەیه و مانای وا نی یە کە هەلەن..

۶. خەیاڵ ببە لای سەردەمیك کە حەزت لى یەتى چ لە رابردوو یاخود داهاوو و تاقى بکەوێ لە چۆن

رهفتار دهكەيت ئەوەش بۆ حەساندەنەوہی
دەروونت.

۷. مادامەکی خوای گەورە و میهرەبان لە ویزدان
و بیرکردنەوہ و کار و کردەوہت دایە کەواتە تۆ
داهینەری و جیای لە جیھانی ئالۆزی کەسانی تر.
تۆ لەسەر تە ئارامی بکەیتەوہ بە ھونەر و تەکنیک.

نۆزدەھەم: تەکنیکی مامەلە کردنت لەگەڵ کەسانی تر

رێگە گەیشتن بە ئامانجەکان و سەرکەوتن
پێویستی بە بوونی کەسانی تر ھەیە، چونکە ئەوان
لایەنێکی گەرم و سەرەکین ناکرێ دەستبەرداریان بین، بۆ
ئەوہی نەکەوینە ھەلە لە مامەلە کردن لەگەڵ کەسانی تر
ئەم خالانە جی بە جی بکە:

۱. خۆت رابھینە لەسەر گۆیگرەتانیان تا کۆتایی
بەوەش ھەول دەدەیت ووزە و کاردانەوہیان بەتال
بکەیتەوہ، لەوکاتەشدا تۆ سەیری ئەوان بکە نەوہک

شوينيكي تر.

۲. متمانەي خوتيان پي ببه خشه، ئەو پاليان پيو
دەني تا ببیت به جيگهي گرنكي پيدانيان و له
ئاستيكي به زدا بن له كار پيكردن له گهلتدا.

۳. ئامانجي خوازراو و روون دابني به بي پاله
پهستو خستنه سەر له لايەن توو، ياخود به
كارهيناني زاراوه كاني ئامرازي دەنگ به ئەمر كردن
ياخود نه هي لي كردن.

۴. له گفتوگودا نەرم به، با رهخنه كانت داهينه ر بن،
ئەویش له كاتيک كه پيوستى به رهخنه گرتن بيت.
۵. به شيويه كي په نهانه ئاماز به هه له كان بکه،
هه ولبد به ژيرانه خويان دابه هه له كانيان بنين به
ووتني ئەو ريگهي كه پيت باشه بو ئەنجامداني.
كاره كه به شيويه ك پيشان بده كه ئەوان دەرزن
نەو هك به شيويه ك كه ئەوان گەمژە و نه زانن.

۶. له كاتي پيوست رهخنه له ريگهي كار كردنه كه و
بيروكه كه بگره نهو هك خاوه ني كاره كه ياخود
بيروكه كه.

۷. رېككه و تن و ئاشته وايى له نيوان بير بۇ چوونه
ناچوونيه كه كان بكه له گفتوگوتدا، ئاگاداربە لەوہى
ببيتە لايەنى بەركە و تن.

۸. وابكه كه سانى تر بەشدارى له زورتيرين ريژەى
برياردانە كان بكه ن.

۹. رژدى خوڭش دوى مەكه بەرامبەر ليپرسراوہ كه ت
وہيان ئەو كەسانەى كه ژيژدەستان له گشت بۆنەيەك
(پرسە، بۆنەى ناخوڭش، شادايە كان،
سەركە و تنە كان.... هتد).

۱۰. ئاگادارى يەكسانى مامەلە كردنت بە و زور
گرنگە چونكه هەيە عاقل و دبلۆمسی و بەرەوشتە، و
هەيە دوورپوہ...

۱۱. بەردەوام لايەنى باشەى كه سانى تر بەديار بخە،
با شانازى بە خويان بكه ن له ريگەى ئەم لايەنە
باشانە...

۱۲. ئاگادارى وتويژى كەسى بە چونكه هوڭارى له
گۆرپنانى پەيوەنديەكانى خەلكە.

۱۳. زور ئاگادار بە له بەلین شكاندن، تۆ ھەرچەندە

له بهر چاویان گه وره بیت پله به پله له بهر چاویان
ده که ویت.

۱۴. زور داوای لیبوردن بکه و چه سرهت پیشان بده
کاتی هر به لاین به جی نه گه یاندنیکت.

۱۵. خاله کانی ریکه و تن له نیوان خوټ و که سانی
تر قوول بکه وه و بیکه به پروژهی سهرکه و تن.

بیسته م: پلانیکی کارا بو کات.

کات له پیشتر زور پیدا گیریمان له سهر کرد. ئیستا
پیویسته سیسته میکی ههنگاوه کانی بو دابناین بو ئه وهی
به شیوه یه کی کارا سوود له به ریوه بردنی بکه یین.
بو پروگرام کردنی کات به شیوه یه کی کارا. هه لسه
به نه جامدانی نه م ههنگاوانه ی خواره وه:

۱. نه و بوار و باز نانه ی تیایاندا ده جولی ی دیاریان
بکه (خوټ - خیزانه کهت - کاری ژیانی روژانه ت -
کومه لگه ت...) جا نه گهر بزاوته کهت راسته وخو بیت
یاخود به هو ی ئامرازه کانی تری په یوه ندی کردن

وهك ئىنتەرنىت ياخود فاكس يان تەلەفون.

۲. خوت بېستەو بە بەرنامەيەكى كاتى بو گشت
بوارەكان كە بتوانى جى بە جى بىكەيت لەگەل گرنكى
دان بە بەرنامەيەكى يەدەكى تايبەت بو فرىاكەوتن.
ئەو خو بەستەنەوئەك كۆنترۆلت دەكات لە تەمبەلى و
بى توانايى و خاوى ياخود گرنگيدان بە بواريك
زياتر لە بواريكى تر كە دەبىتە هوئى ئازار بو تو...
بۆيە خو بەستەنەوئەك پىويستە واقىعى و روون
بىت...

۳. چالاكى و ئامرازەكانى ھەر بواريك ديار بىكە
چونكە ئەم دياركردنە دوورت دەخاتەوئەك لە پەرش و
بلاوى كات بە تايبەتى كاتىك تو لە بواريك
كاردەكەى پاشان بوئ دەردەكەوئەك كە ئامرازيكى
شياوى ئەم كار كردنەت لە ياد كردوئەك. وهك:

چەند گەشت پىويست نەبوو ئەنجامى بەدەى؟
چەند بەكارھىنانى تەلەفوننت كرد كە دەبووايە بە
بينىن و چاوپىكەوتن بووايە؟!

هه مان پيوانه بو شته کانی تر دابني.

۴. بهرام بهر گشت چالاکی و بواره کان قهواره يه کی کاتي پيويست دابني بو به نه نجام گهياندي.

۵. کاته والا کانی به رده مت هه ژمار بکه (ژماره ي کاتر مي ره کانی روژ- کاتي والا- نهو کاته ي ده تواني کو ترو لي بکه ي- فرياکه وتن- کاته نيوانه کان واته نيوان چالاکی يه کان)...

۶. بهر اورد له نيوان قه باره ي کاتي والا ي به رده ست بکه له گهل قه باره ي چالاکی پيويست...

۷. نهو کاته ي بو ت روون ده بيته وه کهوا کاتي والا ي به رده ست که متره له ئامانجه کانت. دووباره سه يري ليستي ئامانجه کانت بکه و سه ره کی و گرنگ تره کان ده ست نيشان بکه و له کرداري به دوا داچوونه وه مه وه سته تا کو ده گهيته يه کساني له نيوان کاتي والا ي بهر ده ست و قه باره ي کاتي ئامانج و چالاکی يه کانت.

۸. هو شياري کاته کانی لوتکه به سه باره ت به چالا کيت و کاره گرنگه کانی تيا دابني...

۹. دہتوانی بلی ی "نہ خیر" کاتیك تہ کلیفی
کاریکت لی دہکەن و دہبیته بہرہست بۆ ریکخستنی
کاتت تاکو پلانہکەت بۆ کات ہەرەس نہہینی بہ
ہوی ناریکی کەسانی تر بۆ کاتیان.

۱۰. ئەو بزانیہ کە زۆربہی بہ فیروانی کاتەکان لہ
دوو سەرچاوەوہ ہەلدەقولین ئەویش: ژینگە
دەورووبەرت و خودی خۆت.

۱۱. ئەوەت لہ یاد بیئت ئەگەر نہتوانی لہسەرەتادا بلی
ی "نہ خیر" لہ کوٹایی دا درک پی دہکە ی کە ووتنت
بۆ "بەلی" لہگەل بی تواناییت بۆ بہ جیگہیانندی بہ
خراپتر دادەنریئت لہ ووتنت بہ "نہ خیر" لہ
سەرەتادا بہ راستگویی.

۱۲. فییری چۆنیہتی ہونہری پشوودان بہ ژیان
ریکخراو واتا ژیان بہ ریکخستن کاتت بۆ ہەموو شت
پی دہبەخشیت...

بېستو يه كه م: پرؤژه كه ت به سهر كه وتووى ده ست پى بكه

گشت ئه و شتانه ي پيشتر باسم كرد له م
په رتو كه مدا برى تى يه له ده ست پى كردنى مه زن به ره و
سهر كه وتن به سوود وهر گرتن له گشت بواره كانى ژيان، بۆ
پياو و بۆ ئافره ت، گه و ره و بچوك، به سووده بۆ
ده ست پى كردنه كانى مال، بۆ تاك و بۆ خىزان، بۆ
هاوسه ره كان و بۆ په روه رده كردن، بۆ كاره كانى حكومه ت
و كارى ده ولت، بۆ بازرگانى، بۆ ئابوورى، بۆ زانكو، بۆ
قوتابخانه،... هتد.

به لام من ئىستا له كو تاى دا پى ت ده لىم چۆن
خاوه ن كار پرؤگرامى كاره كه ي خوى ده كات: تاكو به
سهر كه وتووى ده ست پى بكات و سهر كه وتن به ره هه م
به ينى به وويستى خوا. ئه وه ش كو باسى كتي به كه يه .

بۆ نمونه باس له پرؤگرام كردنى خاوه ن كار بۆ
كاره كه ي له بوارى بازرگانى ده كه م. له سه ر ئه م نمونه يه
هه موو كه سيك ده توانى بيكات ه پى وه، ئك به خوى له
پى گه ي خوى جا هه ر پى گه يه ك بى ت...

كەواتە چۆن خاوەن كار پرۆگرامى كارەكەى خۆى
دەكات؟!

۱. ئامانجەكانى پرۆژەى كارەكەى ديارى بكات.
با ئامانجەكانى دياركراو و روون بن كەچى
دەوئىت؟!

۲. ھەلدەستىت بە ھەلېژاردنى كەسانى كارا و بە
توانا و شياو بۆ دروستكردنى تيمىكى كاركردنى
ناياب بۆ پرۆژەكەى.

۳. گرنگى زۆر دەدات بە ئىحترامگرتنى كارەكەى،
رەزامەندى دەبىتتە بەشىكى گرنگ لە پەيامى
پرۆژەكەى.

۴. پابەندبوون بە بەخشندەى و بەراستگۆى و
دلسۆزىيەو و ھەرگىز دەستبەردارنابىت بەرامبەر
ئەم بنەمايانە، و دەيكاتە دروشمى ھەمىشەى.

۵. لە نىوان شلگىرى و توندپەوى دا ھاوسەنگ بە
لە بەرپەردى سەتافى كارەكەت، ھەر و ھا
بەرپەرسىارەتى ھەلەكانيان بگرە ئەستۆى خۆت...

۶. چاودىرى كردنى چر و پىرى پەيوەندىيە

کاراکان و ئالوگۆری زانیاریه‌کان ده‌کات له‌خواره‌وه
بۆ سه‌ره‌وه هه‌روه‌ها له سه‌ره‌وه بۆ خواره‌وه بۆ
دُنیا کردنی کارایی و ئاسانی جی به جی کردن.

۷. ته‌کنیکی باش بۆ په‌یوه‌ندیه‌کان کاریگه‌ریان
له‌گه‌ل دامه‌زراوه‌کان و خاوه‌نی کاره‌کان و هه‌روه‌ها
له‌گه‌ل به کاربه‌ر.

۸. به‌دواداچوونیکی چر و پر و فه‌رامۆش نه‌کردن
به بیانۆی ئه‌وه گشت کاره‌کان باشن.

۹. داهینانی رێره‌وی نوی کارکردن بۆ شکاندنی
روۆتین.

۱۰. خوشه‌ویستی پرۆژه‌که‌ی له یاد ناکات،
ئه‌وه‌ش پالبه‌ خاوه‌نی کار ده‌نیت بۆ ئاسووده‌یی و
به‌ده‌سته‌یه‌تانی به‌خته‌وه‌ری بۆ خۆی به تایبه‌ت ئه‌و
کاتی‌ک هه‌لسا به‌ کردنه‌وه‌ی ئه‌م پرۆژه‌یه‌ به
خوشه‌ویستیه‌وه.

۱۱. دُنیا‌یی و متمانه به‌ خوای گه‌وره‌ کلیلی گشت
کاریکه‌ و دانه‌کانی ئه‌م کلیله‌ش بریتی یه‌ له
هۆکاره‌ بابه‌تیه‌کانی ئه‌م کاره‌.

بيست و دووهم: ئافرهتيك پروگرامى خۇي دهكات

ئىستا سەير دەكەينە نمونەي ئافرهتيك كە
پروگرامى خۇي لەسەر پۈزەتەيەت و بەختەوهرى دهكات
تاكو يارمەتى بدات بۇ بەدەستەينانى سەرکەوتن لە زۆر
بواردا...

لەسەر ئەم نمونە ساكارە كە باسى دەكەم تۇ
دەتوانى بىكەي بە پيۈەر بۇ ھەر شتيك و بواريك كە
بتەوييت جا گەورە ييت يان بچووك.

ئەو ئافرهتە دەلى:

(ھا ئەو زو و لە خەو ھەلسا بە زىندەگى و
چالاكانە پيش ئەوہى دەنگى بە ئاگاھينانەوہ ليبدات)
ئاھ... زۆر ئەرك و بەرپرسيارەتيم لەسەر شانە پيويستە
ئەنجاميان بدەم... پيويستە لەسەر جوړى ئەو رۆژە
ديارى بکەم كە دەمەوييت:

۱. ئەمرۆ دەتوانم ئاخ و ئوف لە كەش و ھەواي
باراناوي ھەلكيشم ياخود دەتوانم سوپاسگوزارى

خوا بکهه که ئهه بارانهی باراند و دار و بار و گولی
باخچهکهی من باخچهکانی کهسانی تری ئاودا به
بی بهرامبهه؟؟!

۲. ئهه مروه بیزاری دهه نوینم بههوی ژانه سههرم یان
ئازاری سکم، یاخود سوپاسگوزاری خوا دهکهه که
تا ئیستا نیعمهتی ژیانی پیبهه خشیووم؟؟!

۳. ئهه مروه پیویسته بهریار بههه: ئایا رقم له گول بیت
چونکه پره له درک یاخود دلخوش به چونکه گول
پرشنگدار و جوانه به درکهکانیههه؟؟!

۴. ئهه مروه دلتهنگ بههه له زوو چوونم بو قوتابخانه،
یاخود دلشاد بههه چونکه شتیکی تازه فییری
مندالهکان دهکهه و پاداشت له لای خوا وهه دهه گرم،
ههروهها چونکه من چهه ندین شتی تازه فییر بههه له
قوتابخانه؟؟!

۵. ئهه مروه پیویسته له سههرم ههلبژییرم: ئاخ و
حه سهههت هه لکیشم له سههه تیچووی ههه فتانهه که
کهه شتیم خهه ج کرد یاخود سوور بههه له سههه به
فیرونه دانی پارهه به بی بهه نامه؟؟!

۶. ئەمرۆ بگرييم له بۆ به ختم كه هاوړيم كه مه،

يا خود هه ولده دهه بۆ دهستي پيكر دني هاوړي يه كي

نوئ و گونجاو؟؟!

۷. ئەمرۆ سكالاً دهكهه له سهه چوونم بۆ شويني

كارم به پي، يا خود سوپاسگوزاري خوا دهكهه

له سهه نيعمه تي تواناييم له سهه روښتن؟؟!

۸. ئەمرۆ ماندوو دهيم يان سكالاً دهكهه چونكه

دهچمه سهه كارم يا خود سوپاسگوزاري خوا

دهكهه چونكه كاريكم ههيه بۆ بژيوئو ژيانم؟؟!

۹. ئەمرۆ دلتهنگ دهيم و بيژاري دهنوينم به هوئ

پاك كردنه وهئ ناو مال و چيشت ليئان و

ريكخستني ژوورهكان يا خود ههست به شانازي

دهكهه كه خوائ گهوره مندالي پي به خشيووم تاكو

سوژيان پي به خشم له گهل ميرديك پشتي

پي به ستم و خانوويهك تيايدا بگوزه ريم؟؟!

۱۰. ئەمرۆ خووم بشارمه وه له هاوړي كهه كه هات بۆ

لام تاكو سكالاي خهه و گرفتئ خويم بۆ بكات

يا خود سوپاسگوزاري خوا دهكهه كه بوومه ته

جیگه‌ی متمانه‌ی هاوریگانم؟؟!

۱۱. ئەمرو له هیچ شتێك بێزار دەبم یاخود به دواى
به‌خته‌وه‌رى و سه‌ركه‌وتن له‌و شته‌ی بێزارم ده‌كات
ده‌گه‌ریم؟؟!

بیست و سێ یه‌م: بۆچی سه‌ركه‌وتن؟

بۆچی سه‌ركه‌وتن؟

بۆچی ئەم هه‌موو قسه‌ و باسه‌ ده‌رباره‌ی سه‌ركه‌وتن؟
بۆچی زۆر گرنگه‌؟
بۆچی ئەو مرو‌قه‌ی بۆ سه‌ركه‌وتن هه‌ولنه‌دات ژیر نیه‌؟
بۆچی؟... بۆچی ئەم هه‌موو ئامرازه‌ له‌ پیناوی
سه‌ركه‌وتن؟

۱. چونكه‌ پێداویستی یه‌کی فیتێ و سروشتی
گشت مرو‌قیکی ژیره‌.
۲. چونكه‌ وا له‌ ژيانى مرو‌قه‌ ده‌كات راست و بێ
چه‌مانه‌وه‌ بێت.

۳. چونکه به جی گه یاندنی په یامی راسته قینه ی
خوای گه وره یه که نه ویش بریتی یه له جینشین
راسته قینه له زهوی.

۴. چونکه ژیانې فهوزا و بی ئاگایې و په رته وازه ی
له ناو ده بات و دوور ده خاتوه له لای مروځ.

۵. چونکه به فیږ بوون و جی به جی کردنی
ئاسایشی گشتی مروځایه تی و ئاسایشی تایبه تی
تاک ده پاریزی.

۶. چونکه وا ده کات کوځمه لگه له تاک و کوځمه له ی
نایاب و بهرهمهینه ر بو گشت پیداوېستی یه کانی
ژیان پیکبیت، دهیکاته کوځمه لگه یه کی شارستانی و
گه شه سهندوو.

۷. چونکه گشت فهرمان و داواکاریه کانی خوای
گه وره ی تییدایه.

۸. چونکه به هوځه وه ده چینه به هه شت و
سهرکه وتنی هه تا هه تایې.

ناوەرۇك

لاپەرە	بابەت
۸	پەيغۇبىك
۱۱	بەشى تىۋرى
۱۲	۱. خۇت لە ياد بىت.
۱۴	۲. پىناسەى پروگرامسازى زمانەوانى دەمارى
۱۸	درۇناكات
۲۱	رازى نابىت بۇ داىكى
۲۴	زىاتر روونكردنهوه
۳۴	۳. بنچىنەكانى پروگرامسازى زمانەوانى دەمارى
۳۴	ئامانچ
۳۹	هەستەكان
۴۱	شلگىرى
۴۴	۴. رىساكانى پروگرامسازى زمانەوانى دەمارى
۴۴	نمونهىى
۴۷	خەيال كردن
۵۰	كات
۵۵	نزا و پارانهوه

۶۰	ئارامگرتن
۶۱	يادکردنه وه
۶۸	۵. دروستبوونی زانستی پروگرامسازی زمانه‌وانی دهماری
۷۱	به‌شی پراکتیکی
۷۲	ده‌روازه‌ی به‌شی پراکتیکی
۷۴	ته‌نها خه‌یال بکه
۷۵	۱. جه‌نگیك دژی ووشه‌كان
۷۹	۲. چەند چەكیك بۆ ریژی خوگرتن و به‌رگریکردن دژی نه‌خووشی ده‌روونی.
۸۵	۳. خۆت له ره‌شبینی رزگار بکه.
۹۱	۴. زال به به‌سه‌ر ووشه‌ی واده‌که‌م
۹۵	۵. که‌سایه‌تیت به‌مشیه‌یه ری‌کده‌خریت.
۹۹	۶. بۆ ئه‌وه‌ی که‌سایه‌تیت زیاتر به‌رز بیته‌وه.
۱۰۳	۷. خه‌سله‌ته‌کانی سه‌رکه‌وتن.
۱۰۸	۸. نه‌یینی یه‌کانی به‌ده‌سته‌یانی سه‌رکه‌وتن.
۱۱۱	۹. سیفات‌ه‌کانی مرو‌قی سه‌رکه‌وتووی داهینه‌ر.
۱۲۵	۱۰. ئایا ده‌ته‌ویت ببیت به سه‌رکرده‌یه‌کی سه‌رکه‌وتوو؟!
۱۲۹	۱۱. چۆن ئامانجیك بۆ سه‌رکه‌وتن دیار ده‌که‌یت!؟

۱۳۵	۱۲. رینگەي سەرکەوتن بە دەست بەینە.
۱۳۸	۱۳. چۆن لەگەڵ کیشە و گرافتەکان مامەلە دەکەیت؟!؟
۱۴۱	۱۴. چەند ئامۆزگاریەك بۆ روبو روبوونەووی پالەپەستۆ.
۱۴۳	۱۵. چۆن پالەپەستۆ دەگۆریت بۆ سەرکەوتن؟
۱۴۷	۱۶. خۆت لە قەرەبالغی بیروکەکان رزگار بکە.
۱۵۱	۱۷. چۆن سوود وەردەگری لە بارودۆخ و توانایەي کە لە چواردەورت دا هەیه؟!؟
۱۵۳	۱۸. بچۆرە ناو ناخی داھینەرت.
۱۵۶	۱۹. تەکنیکی مامەلە کردنت لەگەڵ کەسانی تر.
۱۵۹	۲۰. پلاندانانیکی تۆکمە بۆ کات.
۱۶۳	۲۱. پرۆژەکەت بە سەرکەوتووی دەستیپێکە.
۱۶۶	۲۲. ئافەرەتیك پروگرامی خۆی دەکات.
۱۶۹	۲۳. بۆچی سەرکەوتن؟
۱۷۱	ناوەڕۆک

> کتابخانه‌ی pdf

CLOSED GROUP · 122K MEMBERS

Announcements

Photos

Events

Files

Albums

Write something...

LIVE